

Wajsbrot, Tamara

Edward Martuszewski : bibliografia publikacji za lata 1945-1982

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 4, 483-548

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tamara Wajsbrot

EDWARD MARTUSZEWSKI
BIBLIOGRAFIA PUBLIKACJI ZA LATA 1945-1982

Jest to pierwsza próba szczegółowego zestawienia prac Edwarda Martuszeńskiego opublikowanych w latach 1945—1982, od roku debiutu po artykuły pośmiertnie wydrukowane w „Komunikatach Mazursko-Warmińskich”.

Bibliografia notuje prace indywidualne i współautorskie, tłumaczenia dzieł autorów obcych, recenzje pióra autora oraz prace redakcyjne; rejestruje książki, wydawnictwa ciągłe, artykuły i utwory literackie drukowane w czasopismach i pracach zbiorowych.

Całość zgromadzonego materiału ułożono chronologicznie według daty rocznej opublikowanych prac. W obrębie każdego roku zanotowano na wstępie prace indywidualne i współautorskie, inne w grupach formalnych nazwanych: Tłumaczenia; Recenzje; Redakcja. W każdej z tych grup przyjęto porządek alfabetyczny haseł tytułowych publikacji bądź nazwisk autorów prac tłumaczonych.

Ogółem zarejestrowano ponad 1100 pozycji. Większość z nich opracowano z autopsji, niektóre, przejęte z kartoteki Edwarda Martuszeńskiego, zarejestrowano bez skonfrontowania z powodu braku odpowiednich czasopism w bibliotekach olsztyńskich („Głos Robotniczy” wydawany w Łodzi, „Echa Borów Nadbałtyckich”). Szczególnie dotyczy to opisów zanotowanych w dodatku „Uzupełnienia”.

W gromadzeniu materiałów wykorzystano kartoteki regionalne Działu Informacyjno-Bibliograficznego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, Bibliografię Warmii i Mazur, Polską Bibliografię Literacką, Bibliografię Zawartości Czasopism i inne bibliografie specjalne. Ponadto korzystano z rejestru opublikowanych prac własnych, prowadzonego przez Edwarda Martuszeńskiego, za udostępnienie którego, jak i innych materiałów autorka serdecznie dziękuje Pani Irenie Martuszeńskiej.

Skróty stosowane w Bibliografii

ang. — angielski
fragm. — fragment
franc. — francuski
hiszp. — hiszpański
niem. — niemiecki
nlb. — nieliczbowane
podp. — podpis

port. — portugalski
rec. — recenzja
rec. t. — recenzja teatralna
red. — redakcja
tłum. — tłumaczenie
(w) — wiersz

1945

1946

1. <i>Liryk morza</i>. Gazeta Morska 1945 nr 83 s. 3. 2. <i>Na święto polskiego morza</i>. (List z Gdańska). Przekrój 1945 nr 11 s. 8—9.	3. <i>Człuchów</i>. [Podp.] Mar. Rejsy 1946 nr 8 s. 2. 4. <i>Historia czy krytyka literatury</i>. Zdrój 1946 nr 13 s. 4.

5. *Krytyka a społecznienie literatury*. Zdrój 1946 nr 12 s. 6.
6. *Morze i Gdańsk w «Pamiętnikach» Paska*. Dziennik Bałtycki 1946 nr 146 s. 4, nr 166 s. 3.
7. *Morze w epice*. Głos Wielkopolski 1946 nr 275 s. 3.
8. *Morze w poezji Baudelaire'a i Heinego*. Dziennik Bałtycki 1946 nr 13 s. 5.
9. [Piąty] *V wieczór nowej książki w Sopocie*. Dziennik Bałtycki 1946 nr 330 s. 4.
10. *Piosenka o majtkach*. [Podp.] Mar. Gazeta Morska 1946 nr 3 s. 10.
11. *Powrotna fala polskości*. Wiatr od Morza 1946 nr 6—7 s. 17.
12. *Remus—kaszubski don Quijote*. Wiatr od Morza 1946 nr 3 s. 10.
13. *Słów parę o poezji*. Zdrój 1946 nr 8 s. 4.
- Tłumaczenia
14. Maupassant Guy de: *Na morzu*. Tłum. [z franc.] Świat 1946 nr 1 s. 4—5.
- Recenzje
15. [O książce:] *Kataev Valentin: Samotny biały żagiel*. Warszawa 1946. Głos Wielkopolski 1946 nr 254 s. 3.
- 1947
16. *Michał Cervantes. (Miquel Saavedra de Cervantes)*. Dziennik Bałtycki 1947 nr 274 s. 4.
17. *Nowy polski port węglowy*. Szczecin 1947 nr 27/28 s. 112.
18. *Persiles i Zygmunta*. Dziś i Jutro 1947 nr 46 s. 1—2.
19. *Święta Hermandato, zmiłuj się nad nami*. Odrodzenie 1947 nr 48 s. 6. Uwagi do artykułu J. Strasburgera *Portret Cervantesa* opublikowanego w „Nowinach Literackich” w 1947 roku.
- Tłumaczenia
20. Blasco Ibañez Vicente: *Na morzu*. Tłum. z hiszp. Dziennik Bałtycki 1947 nr 183 s. 4—5.
21. Cervantes Saavedra Miquel de: *Zyciowe znoje Persiles i Zygmuntty*. [Fragm.:] *Przygody Ortela Bandere*. Tłum. z hiszp. Dziś i Jutro 1947 nr 47 s. 11—12.
- 1948
22. *Cervantes a powieści rycerskie*. Tygodnik Powszechny 1948 nr 32 s. 9—10.
23. *Cervantes jako poeta*. Warszawa 1948 nr 5 s. 5.
24. *Niejaki Cervantes de Saavedra*. Ilustrowany Kurier Polski 1948 nr 160 s. 2—3.
25. *Polonica w Czechosłowacji*. [Podp.] e. mart. Kuźnica 1948 nr 51 s. 23.
26. *Tirso de Molina. (Szkic monograficzny)*. Twórczość 1948 z. 5 s. 104—111.
- Tłumaczenia
27. Arconada César M.: *Straganiarka i dziecko*. Tłum. z hiszp. Głos Robotniczy 1948 nr 271 s. 4.
28. Chodowiecki Daniel: *Fragment notatnika... z 1773 r.* Dziś i Jutro 1948 nr 16 s. 5.
29. Roy Claude: *Howard Fast w więzieniu*. Tłum. z franc. Głos Robotniczy 1948 nr 333 s. 7.
30. Saint Exupéry Antoine de: [Ziemia ludzi] [Fragm.:] *Guillaumet w Andach*. Tygodnik Powszechny 1948 nr 13/14 s. 13—14; *Lot do gwiazd*. Dziś i Jutro 1948 nr 7 s. 7; *Z rozważań nad techniką*. Arkona 1948 nr 7 s. 9.
- Recenzje
31. *Książka bardzo hiszpańska*. Kuźnica 1948 nr 50 s. 9—10. O książce: Serrano Plaža Arturo: *Niebo i ruiny*. Warszawa 1948.
32. *Nieudana powieść biograficzna*. Warszawa 1948 nr 9 s. 4.

O książce: Frank Bruno. *Cervantes*. Warszawa 1948.

1949

33. *Dwa bieguny sztuki filmowej*. *Wiś* 1949 nr 7 s. 6.
34. *Film na wsi*. *Wiś* 1949 nr 41 s. 5.
35. *Film w walce o pokój*. *Wiś* 1949 nr 43 s. 5.
36. *Nowe radzieckie powieści o wsi*. *Wiś* 1949 nr 7 s. 3.
37. *Potrzeby polskiej sztuki filmowej*. *Wiś* 1949 nr 51 s. 5.
38. *Powieści historyczne Howarda Fa-sta*. *Kuźnica* 1949 nr 7 s. 9.
39. *Uwagi o literaturze czeskiej*. *Głos Robotniczy* 1949 nr 71 s. 4.

Tłumaczenia

40. Daniel-Rops Henry: *Zraniona Diana*. Tłum. [z franc.]. *Tygodnik Powszechny* 1949 nr 8 s. 6—9.
41. Grémillon Jean: *Wiosna wolności*. *Fragm.* Tłum. [z franc.]. *Gazeta Filmowa* 1949 nr 5 s. 4.
42. Izcaray José: *Na gapę przez Atlantyk*. Tłum. [z hiszp.]. *Głos Robotniczy* 1949 nr 78 s. 4.
43. Kirsanov Semen: *Wara* [w]. Tłum. [z ros.]. *Wiś* 1949 nr 39 s. 6.
44. Lucacs Gyorgy: *Humanizm w sztuce*. *Wiś* 1949 nr 13 s. 5—6.
45. Maupassant Guy de: *Na morzu*. Tłum. [z franc.]. *Tygodnik Wybrzeża* 1949 nr 1/2 s. 6.
46. Novomesky Laco: *Przemiany w literaturze słowackiej*. Tłum. z czes. *Wiś* 1949 nr 12 s. 3.
47. Pablo Neruda o *sytuacji w Chile*. Tłum. [z hiszp.]. *Wiś* 1949 nr 40 s. 7.
48. Pančanka Pimen: *Chorążowie przyszłości* [w]. Tłum. z ros. *Wiś* 1949 nr 45 s. 9.
49. Rotas Vasilios: *Głowa towarzysza* [w]. Tłum. [z grec.]. *Wiś* 1949 nr 38 s. 5.
50. Sernet Claude: *Kongres Zwolenników Pokoju*. Tłum. [z franc.]. *Wiś* 1949 nr 40 s. 3.

51. Szaginian Marietta: *Kalewała* (*W stuletnią rocznicę wydania karelsko-fińskiej epopei ludowej*). Tłum. z ros. *Wiś* 1949 nr 11 s. 9.
52. Tank Maksim: *Dziennik pokoju*. [Poemat — fragm.]. *Poeta mówi*. Tłum. z ros. *Głos Robotniczy* 1949 nr 326 s. 4; *Toż. Wiś* 1949 nr 38 s. 1.
53. Vaclawek Bedřich: *Czeska poezja proletariacka*. Tłum. z czes. [Podp.] E. M. *Wiś* 1949 nr 11 s. 5.

Recenzje

54. Fadeev Aleksander: *Młoda Gwardia*. [Rec. z przedstawienia w Państwowym Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi]. [Podp.] E. M. *Film* 1949 nr 12 s. 7.
55. *Na rozstajach historii*. *Głos Robotniczy* 1949 nr 57 s. 4.
O książce: Pujmanowa Maria: *Ludzie na rozstajach*. Warszawa 1949.

1950

56. *Brygadzysta Wnuk*. *Wiś* 1950 nr 21 s. 4.
57. *Kino zdobywa wieś*. *Pokolenie* 1950 nr 45 s. 4.
58. *Pierwszy polski film o młodzieży*. *Pokolenie* 1950 nr 47 s. 5.
59. *Przed wyjazdem pisarzy na wieś i do fabryk*. M. in. wypowiedź E. Martuszewskiego. *Wiś* 1950 nr 9 s. 3—4.
60. *Walczyliśmy o pokój*. *Czyn pokojowy Oddziału Związku Literatów Polskich w Łodzi*. *Jednodniówka*. Łódź: Łódzki Komitet Obrońców Pokoju 1950, 24 s. M. in. Martuszewski E.: *Głos pokoju jest międzynarodowy*.

Tłumaczenia

61. Kirsanov Semen: *Wara!* [w]. Tłum. z ros. [Podp.] E. M. W: *Gwiazda pokoju*. *Wiersze poetów radzieckich*. Warszawa 1950 s. 12—15; *Tenże*. *Toż. Trybuna Wolności* 1950 nr 35 s. 9.

62. *Młodzi wszystkich krajów łącznie się w obronie pokoju*. Warszawa Zarząd Główny ZMP 1950, 139 s. M. in. tłumaczenia E. Martuszewskiego.
63. Neruda Pablo: *Do partii* [w]. Tłum. z hiszp. *Więś* 1950 nr 51 s. 7.
64. Panćanka Pimen: *Chorążowie przyszłości* [w]. Tłum. z ros. *Nowiny Rzeszowskie dod. Nowiny Tygodnia* 1950 nr 21 s. 1; Tenże. Toż. W: *Gwiazda pokoju. Wiersze poetów radzieckich*. Warszawa 1950 s. 19—22; Tenże. Toż. W: *Sztafeta pokoju. Antologia poezji walczącej o pokój*. Oprac. J. Grygolunas. Warszawa 1950 s. 98—100.
65. Sernet Claude: *Kongres zwoleńników pokoju* [w]. Tłum. z franc. W: *Sztafeta pokoju. Antologia poezji walczącej o pokój*. Oprac. J. Grygolunas. Warszawa 1950 s. 231—232.
66. Sernet Claude: *Kongres zwoleńników pokoju* [w]. Tłum. z franc. W: *Spiew pokoju. Wiersze poetów francuskich*. Oprac. Marian Bieliczki, Jerzy Lau. Warszawa 1950 s. 11—12.
67. Sernet Claude: *Kongres zwoleńników pokoju* [w]. Tłum. z franc. *Dziennik Polski dod. Dziennik Literacki* 1950 nr 51 s. 1.
68. Tank Maksim: *Dziennik pokoju*. [Poemat fragm.:] *Poeta mówi*. Tłum. z ros. *Przyjaźń* 1950 nr 39 s. 3.
69. Tank Maksim: *Dziennik pokoju*. [Poemat fragm.:] *Poeta mówi* [w]. Tłum. z ros. W: *Gwiazda pokoju*. Wiersze poetów radzieckich. Warszawa 1950 s. 23—26.
- Recenzje
70. [O książce:] *Čakovskij Aleksander: U nas już poranek*. Warszawa 1951. *Głos Robotniczy* 1950 nr 329 s. 4.
- 1951
71. [Michał Bałucki]. *Głos Robotniczy* 1951 nr 275 s. 4.
72. *Na ekranie*. Film 1951 nr 21 s. 2. O opiekę ZLP nad powstającymi scenariuszami filmowymi i ich autorami.
73. [O działalności Teatru Kukielkowego „Pszczółka” w Łodzi]. *Głos Robotniczy* 1951 nr 157 s. 4.
74. *Towarzysz Leon Gomolicki*. [Podp.] E. M. *Głos Robotniczy* 1951 nr 115 s. 4.
75. W *pracy literata-tłumacza*. *Więś* 1951 nr 46 s. 7.
76. [Wywiad z Iwo Gallem, dyrektorem Państwowego Teatru im. S. Jaracza w Łodzi]. *Głos Robotniczy* 1951 nr 47 s. 4.
77. [Wywiad z Hanną Ożogowską]. *Głos Robotniczy* 1951 nr 149 s. 4.
- 77a. *Życie i twórczość Lu Siń*. *Więś* 1951 nr 39 s. 7.
- Tłumaczenia
78. Aparicio Antonio: *Nie będziemy walczyć przeciwko Związkowi Radzieckiemu* [w]. *Głos Robotniczy* 1951 nr 40 s. 4.
79. Kirsanov Semen: *Wara* [w]. [Podp.] E. M. Trybuna Robotnicza 1951 nr 137 s. 3.
80. Pogodin Nikołaj: *Człowiek z karabinem*. [Scenariusz — fragm.] *Głos Robotniczy* 1951 nr 20 s. 4.
- Recenzje
81. [O książce:] *Fadeev Aleksander: Młoda Gwardia*. Warszawa 1950. *Głos Robotniczy* 1951 nr 4 s. 5.
82. [O książce:] *Koprowski Jan: Opowieść o moim ojcu*. Warszawa 1950. *Głos Robotniczy* 1951 nr 109 s. 4.
83. [O książce:] *Koprowski Jan: Sprawa Marcina Piechoty*. Warszawa 1951. *Głos Robotniczy* 1951 nr 311 s. 4.
84. [Rec. z przedstawienia w Państwowym Teatrze Powszechnym w Łodzi] *Husarski R., Lem Stanisław: Jacht Paradise*. *Głos Robotniczy* 1951 nr 231 s. 6.
85. [Rec. z przedstawienia w Państwo-

- wym Teatrze Żydowskim w Łodzi] *Krzywicka Irena: Dr Anna Leśna*. *Głos Robotniczy* 1951 nr 135 s. 6.
86. [Rec. z przedstawienia w Państwowym Teatrze Powszechnym w Łodzi:] *Musset Alfred: Świecznik*. *Głos Robotniczy* 1951 nr 237 s. 6.
- 1952
87. *Literatura i film czyli o scenariuszu*. *Przegląd Kulturalny* 1952 nr 12 s. 4—5.
88. *Łódź i województwo w zwierciadle literackich reportaży*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 262 s. 5.
89. *O właściwą organizację widowni teatralnej*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 178 s. 6.
90. *Utwory dramatyczne Michała Gogola*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 53 s. 3.
91. *Wiktor Hugo*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 47 s. 5.
- Tłumaczenia
92. Pérez Galdós Benito: *Donia Perfecta*. Tłum. z hiszp. Warszawa: Książka i Wiedza 1952, 217 s.
- Recenzje
93. *Bohaterowie opowiadań Schabowskiego*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 51 s. 4.
O książce: Schabowski Czesław: *To sprawa syna*. Warszawa 1951.
94. *Opowiadania Stanisława Piętaka*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 160 s. 5.
O książce: Piętak Stanisław: *Wspólna dolina*. Warszawa 1951.
- 1953
95. ..., Witkowski Leon: *Dyskutujemy o życiu kulturalnym na wczasach*. *Przegląd Kulturalny* 1953 nr 31 s. 4—5.
96. *Gospodarze zaplecze Watykanu*. *Więś* 1953 nr 26 s. 7.
97. *O teatrze kukielkowym i Michale Bałuckim*. *Teatr* 1953 nr 3 s. 19.
98. *Repertuar a organizacja widowni*. *Teatr* 1953 nr 2 s. 17.
99. *Satyra na początki galicyjskiego kapitalizmu*. [„Polowanie na męża” i „Radcy pana radcy” Michała Bałuckiego]. *Przegląd Kulturalny* 1953 nr 15 s. 6.
100. *Trzy lata wypełniania luki. Dlaczego «Kwartalnik Filmowy» nie dotrzymuje obietnic?* *Przegląd Kulturalny* 1953 nr 50 s. 5.
101. *W świetlicach i bibliotekach Warmii i Mazur*. *Więś* 1953 nr 33 s. 4.
- Tłumaczenia
102. Izcaray Jesús: *Powstańcy Lewantu*. [Z tego cyklu:] *Powstańcze dzieci*. Tłum. [z hiszp.] Płomyk 1953 nr 16 s. 498—500.
103. Kirsanov Semen: *Wara* [w]. Tłum. z ros. Nasze Zespoły Świetlicowe 1953 nr 1 s. 37.
104. Tank Maksim: *Dziennik pokoju*. [Poemat — fragm.] *Poeta mówi*. Tłum. z ros. Trybuna Robotnicza 1953 nr 267 s. 5.
- Recenzje
105. [O książce:] *Brandys Marian: Dom odzyskanego dzieciństwa*. Warszawa 1953. *Głos Robotniczy* 1953 nr 207 s. 6.
106. [O książce:] *Brandys Marian: Wyprowadzenie do Arteku. Notatki z podróży do ZSRR*. Warszawa 1953. *Głos Robotniczy* 1953 nr 207 s. 6.
107. [Rec. z przedstawienia w Państwowym Teatrze Narodowym w Łodzi:] *Lope de Vega: Dziewczyna z dzbanem*. *Głos Robotniczy* 1953 nr 200 s. 3.
- 1954
108. *Bałuckiego «Tygodnik Krakowski»*. *Życie Literackie* 1954 nr 25 s. 4.
109. *Kuracja odmładzająca. Humoreska*. *Szpilki* 1954 nr 46 s. 9.

110. O *Gizewiuszu stów kilka*. [Podp.] E.M. Głos Olsztyński dod. Świat i My 1954 nr 132 s. 3.
111. *Rocznice rozważania*. [Historia Ostródy z okazji 625-lecia nadania praw miejskich]. Głos Olsztyński dod. Świat i My 1954 nr 131 s. 3.
112. *Zdrada*. [Przygotowania Ostródy do obrony przed wojskami szwedzkimi]. Głos Olsztyński dod. Świat i My 1954 nr 129 s. 1.
- 1955
113. *Dwa zdania*. [Fragm. powieści *Trzeba być lisem i lwem*]. Mazury i Warmia 1955 nr 6 s. 132—135.
114. *Hajże na Sopicę!* [O środowisku literackim Olsztyna]. Mazury i Warmia 1955 nr 7/8 s. 217—218.
115. «*Hontwa za mężom*» [O lużyckim tłumaczeniu „Polowanie na męża” M. Bałuckiego]. Teatr 1955 nr 16 s. 21.
116. *Legenda o kamieniu Jagiellowym*. Wiedza i Życie 1955 nr 5 s. 45.
117. *Mazurskie clarmy*. [Sprawy kultury]. Życie Literackie 1955 nr 14 s. 10.
118. *Między morzem a historią*. [Frombork]. Mazury i Warmia 1955 nr 4/5 s. 103—104.
119. *Pług*. Fragm. opowiadania. Głos Olsztyński dod. Świat i My 1955 nr 144 s. 1, 3.
Wyróżnienie w konkursie PWRN w Olsztynie w 1955 roku.
120. *Teatr cudów. Jednooświata satyryczna według M. Cervantesa*. Świetlica 1955 nr 2 s. 23—26.
Nagroda w konkursie MRN w Łodzi w 1953 roku.
121. *Trzeci wymiar spraw filmowych*. [Zagadnienie widza małomiasteczkowego]. Film 1955 nr 36 s. 5, 14.
122. *W Ogródku u Kajki*. Gazeta Białostocka dod. Świat i Ludzie 1955 nr 19 s. 1.
123. *Wielkie sprawy małego muzeum*. [Muzeum Kurpiowskie]. Gazeta Białostocka dod. Świat i Ludzie 1955 nr 35 s. 3.
124. *Wnioski po eliminacjach zespołów szkolnych* [w Ostródzie]. Świetlica 1955 nr 6 s. 18.
- Tłumaczenia
125. Kirsanov Semen: *Wara* [w]. Tłum. z ros. Nowiny Rzeszowskie dod. Nowiny Tygodnia 1955 nr 15 s. 1.
126. Pjastrak Filip: *Trudne lata*. [Fragm. powieści *Spotkamy się na barykadach*]. Gazeta Białostocka dod. Świat i Ludzie 1955 nr 38 s. 1.
127. Tank Maksim: *Dziennik pokoju*. [Poemat — fragm.:] *Poeta mówi*. Tłum. z ros. Żołnierz Polski 1955 nr 17 s. 8.
- Recenzje
128. *Na manowcach «Mazurów»*. Mazury i Warmia 1955 nr 2/3 s. 53. Recenzja dokumentalnego filmu „Mazury”.
- 1956
129. *Czy to będzie obchodzenie przepi-sów?* Świetlica 1956 nr 2 s. 2.
130. *Dzieje zbioru pieśni Gustawa Gizewiusza*. Życie Olsztyńskie 1956 nr 85 s. 4.
131. *Gołdapska pustynia*. Warmia i Mazury 1956 nr 12 s. 4.
132. *Jestem przeciwko «imperializmowi»*. Warmia i Mazury 1956 nr 16 s. 8; Polemika: Wróblewski Jan: «Imperializm» ale jaki? Tamże nr 17 s. 10.
Sprawa przyłączenia powiatów: elckiego, gołdapskiego i oleckiego do województwa olsztyńskiego.
133. *Kuracja odmładzająca. Humoreska*. W: *Obrachunki wiejskie. Utwory satyryczne*. Zebr. i oprac. Zbigniew Mitzner. Warszawa 1956 s. 190—193.
134. *Mówiono «w Łku» a potem «w El-*

- ku». Gazeta Białostocka dod. Świat i Ludzie 1956 nr 2 s. 2.
135. *Nadużyta okazja*. Nowa Kultura 1956 nr 2 s. 7.
136. *O rozumieniu natury*. Warmia i Mazury 1956 nr 13 s. 11.
137. *Panna Stefania na Mazurach*. [O Mazurach Pruskich S. Sempołowskiej]. Warmia i Mazury 1956 nr 4 s. 2.
138. *Pieśni, które powinny żyć*. [Pieśni mazurskie Gustawa Gizewiusza]. Warmia i Mazury 1956 nr 8 s. 6.
139. *Polak czy Niemiec?* [Losy autochtónów na Mazurach]. Kronika 1956 nr 20 s. 3, 8.
140. *Spożkanie*. Fragm. powieści *Trzeba być lisem i lwem*. Warmia i Mazury 1956 nr 5 s. 7.
141. *Stare metody i nowe sprawy*. [Rzemiosło w powiecie mragowskim]. Warmia i Mazury 1956 nr 10 s. 5, 10.
142. *Wincenty Wolf wrócił do ojczyzny*. [Podp.] E. M. [Sprawa autochtónów]. Warmia i Mazury 1956 nr 10 s. 2.
143. *Wobec akcji W*. Warmia i Mazury 1956 nr 3 s. 9.
- Tłumaczenia
144. Brecht Bertold: *Na śmierć bojownika o pokój* [w]. *Określenie «emigranci»*. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1956 nr 10 s. 3.
145. Jimenéz Mantecón Juan Ramón: *Brzegi* [w]. *Śmierć* [w]. Warmia i Mazury 1956 nr 15 s. 6.
146. Jimenéz Mantecón Juan Ramón: *Brzegi* [w]. *Śmierć* [w]. *Ostateczna podróż* [w]. Tłum. z hiszp. Kierunki 1956 nr 32/33 s. 12.
147. Jimenéz Mantecón Juan Ramón: *Cały zachód* [w]. *Rzeczy wieczne* [w]. Tłum. z hiszp. Przemiany 1956 nr 9 s. 2.
148. Jimenéz Mantecón Juan Ramón: *Moje życie* [w]. Tłum. z hiszp. Głos Robotniczy 1956 nr 281 s. 3.
149. Jimenéz Mantecón Juan Ramón: *Ostateczna podróż* [w]. Tłum. z hiszp. Tygodnik Zachodni 1956 nr 5 s. 5.
150. Jimenéz Mantecón Juan Ramón: *Ślepy* [w]. *Włożyłem najświęszą rolę* [w]. Tłum. z hiszp. Nowe Sygnały 1956 nr 15 s. 6.
151. Mueller Heiner: *Żelazny krzyż*. Tłum. z niem. [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1956 nr 8 s. 8.
152. *Posłowie do książki: Bałucki Michał: Przebudzenie*. Kraków: Wydawnictwo Literackie 1956, 281 s.
153. Seghers Anna: *Granat, Grób*. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1956 nr 4 s. 6.
- Recenzje
154. *Bronię Bałuckiego*. [Rec. z przedstawienia „Grubych ryb” Michała Bałuckiego w Państwowym Teatrze im. S. Jaracza w Olsztynie]. Warmia i Mazury 1956 nr 117 s. 6. Polemika zob. poz. 186.
- Redakcja
155. Hans Antoni: *Od rezelskich pól*. Biskupiec Resz.: Prezydium Powiatowej Rady Narodowej; Powiatowy Dom Kultury 1956, 90 s. il.
- 1957
156. *Anna i Gustaw* [Gizewiuszowie]. Warmia i Mazury 1957 nr 20 s. 4.
157. *Bałucki i Podhale*. Literatura Ludowa 1957 nr 3 s. 48—51.
158. *Co kryje się za «Napadem Tataców»*. [Maxa Worgitzkiego]. Warmia i Mazury 1957 nr 18 s. 4.
- 158a. *Gizewiuszowo-ostrowskie remanenty*. Warmia i Mazury 1957 nr 38 s. 3.
159. *Gdzie jest drukarnia?* [O drukarni polskiej z XVI w. w Maleczewie koło Elku]. Ziemia 1957 nr 5 s. 32.
160. *Heimatrecht*. [Stosunek Niemców do problemu Ziemi Zachodnich]. Warmia i Mazury 1957 nr 7 s. 4.

161. *List otwarty* [do przewodniczącego PRN w Braniewie]. Warmia i Mazury 1957 nr 7 s. 1—2; Skrodzki Apolinary: *Odpowiedź*. Tamże nr 9 s. 11.
162. *O nowej wystawie w Muzeum* [w Olsztynie]. [„Walka o społeczne i narodowe wyzwolenie ludności Mazur i Warmii”]. Warmia i Mazury 1957 nr 6 s. 8.
163. *«Das Ostpreussenblatt» w sprawie łączenia rodzin*. Warmia i Mazury 1957 nr 11 s. 5.
164. *Po ostatnim zjeździe TWP*. Warmia Mazury 1957 nr 1 s. 10; Polemika. Kosacki Stanisław: *Czy zmiany przez likwidację?* Tamże nr 3 s. 11; Martuszewski E. *...i jeszcze raz o TWP*. Tamże nr 4 s. 10; Janczewski Władysław: *Jeszcze o TWP*. Tamże nr 6 s. 11; Martuszewski E.: *W odpowiedzi kol. Janczewskiemu*. Tamże nr 6 s. 11.
165. *«Stary doktor»*. [Janusz Korczak]. Kalendarz Mazur i Warmii na rok 1957 wyd. Sport i Turystyka s. 150—151.
- Tłumaczenia
166. Aleramo Sibilla: *Daleko idzie uśmiech nasz* [w]. Tłum. z włos. Tygodnik Zachodni 1957 nr 2 s. 4.
167. Armendariz Sergio Roman: *Puerto Rico ptacze* [w]. Tłum. z hiszp. Przemiany 1957 nr 40 s. 8.
168. Blasco Ibañez Vicente: *Na morzu*. Tłum. z hiszp. Ziemia i Morze 1957 nr 15 s. 1, 5.
169. De Sella Leopoldo Riva: *Głowa do studium*. Tłum. z hiszp. Nowe Sygnały 1957 nr 7 s. 6.
170. Garcia Lorca Federico: *Juan Ramon Jimenez* [w]. Tłum. z hiszp. Współczesność 1957 nr 4 s. 9.
171. Hesse Hermann: *Starzec i jego ręce* [w]. Tłum. z niem. Przemiany 1957 nr 24 s. 8.
172. Holz Arno: *Lud mówi do książąt* [w]. *Phantasia* [w]. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1957 nr 6 s. 7.
173. Jimenez Mantecón Juan Ramón: *Dla złagodzenia* [w]. *Niel* [w]. *Zydówka* [w]. Tłum. z hiszp. Uwaga 1957 nr 1 s. 5.
174. Jimenez Mantecón Juan Ramón: *Słepy* [w]. *Włożyłem najświeższą różę* [w]. Tłum. z hiszp. Nowe Sygnały 1957 nr 12 s. 4.
175. Kolcov Michail: *Iwan Wadimowicz opowiada; Iwan Wadimowicz nie może spać*. Tłum. z ros. Warmia i Mazury 1957 nr 30 s. 3.
176. Lenz Siegfried: *Podróż do Olecka; Z cyrkiem to było tak*. Opowiadania mazurskie. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1957 nr 21 s. 3.
177. *Ogrodniczek; Stary pies i kujot*. Indiańskie opowieści. Tygodnik Zachodni 1957 nr 41 s. 3.
178. Pirandello Luigi: *Kot, szczygieł i gwiazdy*. Tłum. z włos. Zebra nr 13 s. 12.
179. Pirandello Luigi: *Pani Frola i pan Ponza, jej zięć*. Tłum. z włos. Kronika 1957 nr 2 s. 6.
180. Pirandello Luigi: *Światło z tamtego domu*. Tłum. z włos. Nowe Sygnały 1957 nr 8 s. 3.
181. Quasimodo Salvatore: *Prośba Anno Domini MCMXLVII*. Tłum. z włos. Tygodnik Zachodni 1957 nr 18 s. 1.
182. Stroheim Erich von: *Czy jestem najdroższym i najbrudniejszym reżyserem świata?* Tłum. z ang. Film na Świecie 1957 nr 2 s. 66—69.
183. Vasquez David Ledesma: *Wizyta* [w]. Tłum. z hiszp. Przemiany 1957 nr 34 s. 8.
184. Wiskemann Elizabeth: *Nauka angielska o sprawach polsko-niemieckich. Fragm. książki «Germany's Eastern Neighbours»*. [Wscho dni sąsiedzi Niemiec]. Tłum. z ang. Warmia i Mazury 1957 nr 26 s. 3—4.
- Recenzje
185. *Bierze nie bierze?* Warmia i Mazury 1957 nr 30 s. 4.

- O książce: Putrament Jerzy: *Trzynasty z Wesołka*. Warszawa 1957.
186. *Bronię Batuckiego*. Warmia i Mazury 1956. Polemika. Rudnian P.: *O prawo do śmiechu*. Warmia i Mazury 1957 nr 1 s. 10; Odpowiedź. Martuszewski E.: *Przeciwko obowiązkowi śmiechu*. Tamże nr 2 s. 11. Pocz. zob. poz. 154.
187. *Na manowcach tematu i tezy*. Warmia i Mazury 1957 nr 5 s. 5.
O książce: Paukšta Eugeniusz: *Straceńcy*. Warszawa 1957.
188. [O książce:] *Poezja ludowa Warmii i Mazur. Wybór i oprac. Tadeusz Oracki*. Warszawa 1957. Warmia i Mazury 1957 nr 39 s. 4.
- 1958
189. *Dom Kultury nad Drwęcą*. [Nowe Miasto Lubawskie]. Orka 1958 nr 33 s. 8.
190. *Mrongowiusz w Ostródzie*. Fragm. powieści *Trzeba być lisem i lwem*. Słowo na Warmii i Mazurach 1958 nr 17 s. 3, nr 18 s. 3, nr 19 s. 3, nr 20 s. 3—4.
191. *Niegdyś i dziś* [w Klonie]. Warmia i Mazury 1958 nr 2 s. 13—15.
192. *Niespodzianka archiwalna w Elku*. [Odnalezione pamiątki po M. Kajce]. Panorama Północy 1958 nr 44 s. 17.
193. *Olsztyn wierzy we własne siły*. [Problemy wydawnicze „Pojezierza”]. Orka 1958 nr 45 s. 9.
194. *Powszednie życie Michała Kajki*. [Wywiad z synem poety]. [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1958 nr 6 (91) s. 30.
195. *Serce powinno być sprawiedliwe a rozsądek też jest potrzebny*. [Osadnictwo repatriantów na Warmii i Mazurach]. Warmia i Mazury 1958 nr 13 s. 2.
196. *W perspektywie dwunastu lat*. [Tematyka mazurska]. Trybuna Literacka 1958 nr 6 s. 3.
197. *Wyniani i zapomniani*. [Arianie na Mazurach]. Warmia i Mazury 1958 nr 8 (93) s. 20—22.
198. *Z przeszłości Ostródy*. Warmia i Mazury 1958 nr 3 s. 18—21.
- Tłumaczenia
199. Cedenó Ileana Espinel: *Ty wiesz* [w]. Tłum. z hiszp. Trybuna Literacka 1958 nr 34 s. 1.
200. Dopatka Jan: *Pociecha* [w]; *Przedmowa* [w]; *Vorwort* [w]; *Wybacz* [w]; Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1958 nr 3 s. 14—15.
201. *Hiszpański Bunuel*. Tłum. z hiszp. Film na Świecie 1958 nr 15 s. 26—27.
202. Huidobro Vicente: *Godziny* [w]. Tłum. z hiszp. Tygodnik Zachodni 1958 nr 22 s. 1; *Gwiazda* [w]. Tamże nr 36 s. 1; *Noc* [w]. Tamże nr 22 s. 1.
203. Jimenéz Mantecón Juan Ramón: *Matka* [w]. Tłum. z hiszp. Orka 1958 nr 25 s. 3.
204. Neruda Pablo: *W moim kraju wiosna* [w]. Tłum. z hiszp. Orka 1958 nr 42 s. 3.
205. Vasquez David Ledesma: *Sztuka poetycka* [w]. Tłum. z hiszp. Trybuna Literacka 1958 nr 34 s. 1.
206. Wiechert Ernst: *Las umarłych*. *Fragm. powieści*. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1958 nr 16/17 s. 3.
207. Wiskemann Elizabeth: *Zagadnienie niemieckich zasobów żywnościowych*. *Fragm. książki*. «Germany's Eastern Neighbours». Tłum. z ang. Przegląd Polski i Obcy 1958 nr 1/2 s. 62—68, tab.
- Recenzje
208. *Cenna książka na drażliwy temat*. Pomorze 1958 nr 21, s. 5.
O książce: Lietz Zygmunt: *Plebisycy na Powiślu*, Warmii i Mazurach. Warszawa 1958.
209. *Musicie pozostać, czekajcie na nas*. Warmia i Mazury 1958 nr 8 (93) s.

1. Streszczenie i komentarz opowiadania: Buchholz Hansgeorg: *Musisz przybyć, czekam na ciebie* — wydrukowanego w „Das Ostpreussenblatt”.
210. [O książce:] *Boenigk Jan: Minęły wieki, a myśmy ostali. Wspomnienia.* Warszawa 1957. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1958 nr 1 s. 70—72; Pomorze nr 24 s. 9.
211. [O książce:] *Nienacki Zbigniew: Uroczysko.* Warszawa 1957. Trybuna Literacka 1958 nr 42 s. 3.
212. *Pamiętnik bojownika o polskość Warmii.* Dziennik Ludowy 1958 nr 194 s. 3.
O książce: Kwas Franciszek: *Wspomnienia z mego życia.* Olsztyn 1957.
213. *Pirandello tylko na posmakowanie.* Tygodnik Zachodni 1958 nr 23 s. 4.
O książce: Pirandello Luigi: *Czarny szal i inne opowiadania.* Warszawa 1958.
214. *Powieść o pani Walewskiej.* Warmia i Mazury 1958 nr 9 (68) s. 4.
O książce: Gąsiorowski Waclaw: *Pani Walewska.* T. 1/2. Warszawa 1958.
215. *Powieść o włoskim ruchu oporu.* Trybuna Literacka 1958 nr 27 s. 4.
O książce: Vittorini Elio: *Ludzie czy nie?* Warszawa 1958.
216. *Przemysłnik na Mazurach.* [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1958 nr 5 s. 28.
O książce: Strauss Eberhard: *Schmugler in Masuren.* Oxford 1953.
217. *Szkoda, że tytuł nie zaciekawia.* Orka 1958 nr 37 s. 4.
O książce: *Stenogramy Anny Jambor.* Lata uniwersytecie. Warszawa 1958.
218. *Z rodziny obcych.* Trybuna Literacka 1958 nr 25 s. 4.
O książce: Vazeilles Dominique: *Droga ku morzu.* Warszawa 1958.
219. *Z ziemi hiszpańskiej do Polski.* Trybuna Literacka 1958 nr 20 s. 4.
- O kilku książkach autorów hiszpańskich wydanych w 1958 roku.
220. *Zaledwie ćwierć wieku temu.* Trybuna Literacka 1958 nr 51 s. 5.
O książce: Wańkiewicz Melchior: *Na tropach Smętka.* Wyd. 2. Warszawa 1958.
221. *«Zebrałem snop plonu».* Uwagi i refleksje. Warmia i Mazury 1958 nr 6 (91) s. 10—11.
O książce: Kajka Michał: *Zebrałem snop plonu.* Warszawa 1958. Polemika zob. poz. 252.
222. *Znasz-li ten kraj..* Orka 1958 nr 29 s. 9.
O książce: Levi Carlo: *Słowa są jak kamienie. Trzy dni na Sycylii.* Warszawa 1958.
- Redakcja
223. *Z dziejów Warmii i Mazur.* Red. ... Olsztyn: „Pojezierze” 1958, 192 s.
- 1959
224. *Arcypoeta czeski.* [František Halas]. Orka 1959 nr 51/52 s. 6.
225. *Czternaście lat olsztyńskiego teatru.* Pomorze 1959 nr 11 s. 3.
226. *Eksperymenty i dzień powszedni.* [Wyższa Szkoła Rolnicza w Olsztynie]. Świat 1959 nr 9 s. 4; Polemika. Ostojski Tadeusz: *Tragedia pomyłek.* Warmia i Mazury 1959 nr 4 s. 24.
227. [Ernst Wiechert]. Warmia i Mazury 1959 nr 4 s. 27.
228. *Gdy będziecie w Ostródzie.* Poznaj Swój Kraj 1959 nr 5 s. 111.
229. *Nauka niemiecka a folklor Mazur i Warmii.* Literatura Ludowa 1959 nr 3/4 s. 47—51.
230. *Po zjeździe pisarzy Ziemi Zachodnich.* Pomorze 1959 nr 13 s. 4.
231. *Pochwała grafomanii to nie wszystko.* Kamena 1959 nr 15/16 s. 15.
232. *Poeci o Grunwaldzie.* Głos Olsztyński 1959 nr 164 s. 3.
233. *«Pojezierze».* Życie Literackie 1959 nr 16 s. 9.

234. Wrocławski Zjazd a sprawy olsztyńskich literatów. *Głos Olsztyński* 1959 nr 8. dod. Archipelag nr 2 s. 2.
235. *Zajmiemy się «białym krukiem»*. *Głos Olsztyński* 1959 nr 236 s. 1, 5. Postulat reedycji książki G. Gizewiusza *Die polnische Sprachfrage in Preussen*.
- Tłumaczenia
236. Dopatka Jan: *Poranna mgła* [w]. Tłum. z niem. Orka 1959 nr 22 s. 6.
237. Ibarbourrou Juana de: *Pierzchający niepokój*. Tłum. z hiszp. Fakty i Myśli dod. *Wiatraki* 1959 nr 10 s. 1.
238. *Mazury i Warmia 1800—1870. Wybór źródeł*. Oprac. Władysław Chojnacki. Wrocław: Ossolineum 1959, 745 s.
M. in. tłumaczenie tekstów E. Martuszewski.
239. Quasimodo Salvatore: *Człowiek mojego czasu* [w]. Tłum. z włos. Słowo na Warmii i Mazurach 1959 nr 46 s. 4.
240. Quasimodo Salvatore: *Mediolan w sierpniu 1943* [w]. Tłum. z włos. *Tygodnik Zachodni* 1959 nr 48 s. 7.
- Recenzje
241. *Dwie książki o Warmii i Mazurach*. Orka 1959 nr 42 s. 7.
O książkach: Cieślak Tadeusz: *Przeciw pruskiej przemocy*. Warszawa 1959; *Mazury i Warmia 1800—1870. Wybór źródeł*. Oprac. W. Chojnacki. Wrocław 1959.
242. *Fenikowski nad morzem i na Mazurach*. *Głos Olsztyński* 1959 nr 182 s. 9.
O książce: Fenikowski Franciszek: *Statek błaznów*. Gdańsk 1959.
243. *Nowelistyczny eksperyment Unamuna*. Nowa Kultura 1959 nr 44 s. 2.
O książce: Unamuno Miguel de: *Trzy nowe przykładowe i prolog*. Warszawa 1959.
244. [O książce:] Alarcon Pedro de: *Trójganiasty kapelusze*. Warszawa 1958. *Tygodnik Zachodni* 1959 nr 4 s. 7.
245. [O książce:] Dygat Stanisław: *Ślotne wieczory*. Warszawa 1958. *Tygodnik Zachodni* 1959 nr 14 s. 6.
246. [O książce:] Unamuno Miguel de: *Mgła*. Warszawa 1958. [Podp.] E. M. Odra 1959 nr 5 s. 9.
247. *Paukszta jako tłumacz*. [Podp.] Mar. Trybuna Literacka 1959 nr 13 s. 7.
O książce: Paukszta Eugeniusz: *Gdzie diabeł mówi dobranoc*. Warszawa 1959.
248. *Pod Boguszami czy pod Prostkami*. Warmia i Mazury 1959 nr 9 s. 28. Polemika z artykułem: Małek Janusz: *Najstarszy stęp graniczny w Polsce*. Warmia i Mazury 1959 nr 5.
249. *Pod każdym względem Apokalipsa*. Nowa Kultura 1959 nr 48 s. 2.
O książce: Blasco Ibañez Vincente: *Czterech jeźdźców Apokalipsy*. Warszawa 1959.
250. *Poetyckie ścieżki Turkowskiego*. *Tygodnik Zachodni* 1959 nr 14 s. 6.
O książce: Turkowski Leonard: *Na progu doby*. Poznań 1958.
251. *Recenzencki remanent*. Warmia i Mazury 1959 nr 4 s. 15.
O książce: Huszcza Jan: *Z dalekich dróg*. Warszawa 1957.
252. *«Zebrałem snop plonu»*. *Uwagi i refleksje*. Warmia i Mazury 1958 nr 6; Polemika. Jasiński Janusz, Oracki Tadeusz: *Więc jak?* Warmia i Mazury 1959 nr 1 s. 22; Odpowiedź. Martuszewski E.: *Czy koniecznie w ten sposób?* Tamże nr 3 s. 18. Początek poz. 221.

1960

253. *21.V.1810—7.V.1848*. [W 150 rocznicę urodzin Gustawa Gizewiusza]. *Kalendarz Mazur i Warmii na rok 1960* wyd. „Pojezierze” s. 129—131.

254. *Dyskusja o literaturze regionalnej*. M.in. wypowiedź E. Martuszewskiego. Orka 1960 nr 52 s. 8.
255. *Emil Behring urodził się w Ławicach*. Warmia i Mazury 1960 nr 1 s. 7—8.
256. *Kochane dzieci*. [Prezentacja aktorów i realizatorów przedstawienia]. W: Państwowe Teatry Dramatyczne im. S. Jaracza Olsztyn—Elbląg. [Program] Igor Sikirycki, Roman Sykała: „Tajemnica starej wierzby”. Olsztyn 1960 s. 3—10, il.
257. *Narodziny Figara*. [Podp.] E.M. W: Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. [Program] Beaumarchais: „Cyruлик Sewilski”. [Olsztyn 1960] s. 7.
258. *Pisarze a Ziemie Zachodnie. Ankieta*. M.in. wypowiedź E. Martuszewskiego. Tygodnik Zachodni 1960 nr 24/25 s. 5, 8.
259. *Sprawa Jana Pury*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1960 nr 3 s. 412—423.
260. *Stare problemy — nowe możliwości*. Warmia i Mazury 1960 nr 9 s. 21.
261. *Tirso de Molina*. W: Państwowe Teatry Dramatyczne im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. [Program] Tirso de Molina, Tuwim Julian: „Zielony Gil”. [Olsztyn 1960] s. 3—5.
262. *W oczach poetów. Warmia i Mazury 1945—1960*. [Wybór, oprac. i posłowie]: ... Olsztyn: „Pojezierze” 1960, 276 s. bibliogr.
263. *Wspomnienia Kazimierzy Itakowiczówny*. [Wywiad z pisarką]. [Podp.] em. Głos Olsztyński 1960 nr 114 s. 8.
- Tłumaczenia
264. *Bandeira Manoel: Chwilka w kawiarni* [w]. Tłum. z port. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1960 nr 7 s. 1.
265. *Celan Paul: Hasło* [w]. Tłum. z franc. Kamena 1960 nr 10 s. 6.
266. *Quasimodo Salvatore: Do braci Cervi, do ich włoskiej ojczyzny* [w]. Tłum. z włos. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1960 nr 3 s. 1.
267. *Quasimodo Salvatore: Śnieg* [w]. Tłum. z włos. Odra 1960 nr 51 s. 3.
- Recenzje
268. *Cztery olsztyńskie debiuty poetyckie*. Nowa Kultura 1960 nr 27 s. 2. O książkach: German Edmund: *Gorzki pak rzeczywistości*. Olsztyn 1960; Sobczyk Jan: *Światło wiatrów*, Olsztyn 1960; Sopuch Kazimierz: *Mój dwoje*. Olsztyn 1960; Śladewski Kazimierz: *W gałęziach snu*. Olsztyn 1960.
269. *Kalendarz bez redaktora*. Warmia i Mazury 1960 nr 3 s. 26. O książce: Kalendarz Białostocki na rok 1960.
270. *Łatwe czy trudne życie*. Pomorze 1960 nr 6 s. 4. O książce: Solinas Franco: *Lazurowa Droga*. Warszawa 1959.
271. [O książce:] *Bień-Bielska Hanna: Stowmiectwo Warmii i Mazur. Wierzenia i obrzędy*. Wrocław 1959. Warmia i Mazury 1960 nr 9 s. 18.
272. [O książce:] *Żywot Łazika z Tormesu*. Warszawa 1959. Tygodnik Zachodni 1960 nr 36 s. 4.
273. *Powieść o trędowatej moralności*. Nowa Kultura 1960 nr 2 s. 2, 7. O książce: Goytisola Juan: *Popołudnia trędowatych*. Warszawa 1959.
274. *Przewodnik względnie praktyczny*. Głos Olsztyński 1960 nr 228 s. 3. O książce: Rymsza-Zalewska Danuta: *Ziemie zachodnie i północne w polskim piśmiennictwie piętnastolecia*. Warszawa 1960.
275. *Wprawdzie skarb, ale Atanaryka*. Pomorze 1960 nr 13 s. 2. O książce: Nienacki Zbigniew: *Skarb Atanaryka*. Warszawa 1960.
- Redakcja
276. [Piętnaście] *XV lat Teatru im.*

Stefana Jaracza na Warmii i Mazurach. Kom. red.: ..., T. Trepanowski, J. Żułkwa. Olsztyn: „Pojezierze” 1960, [42]k., portr.

1961

277. *Amator, konsultant i autor*. [Wywiad z Henrykiem Panasem]. Pomorze 1961 nr 11 s. 2.
278. *Co nowego w Olsztynie*. [Środowisko literackie]. Tygodnik Kulturalny Orka 1961 nr 17 s. 8.
279. [Czterdzieści] *40 lat na scenie*. [Eugenia Snieżko-Szafnagłowa]. [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1961 nr 12 s. 25.
280. *Dramaturgia krajów Jugostawii*. [Podp.] E. M. W. Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. [Program]. Dragutin Dobračanin: „Wspólne mieszkanie” [Olsztyn 1961] s. 6—7.
281. *Młodzi poeci «ze szczebla» wojewódzkiego*. Współczesność 1961 nr 4 s. 9.
282. *Ośrodek naukowy w Olsztynie*. [Ośrodek Badań Naukowych]. [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1961 nr 10 s. 5—6.
283. *Pofestiwalowe refleksje*. [III Festiwal Teatrów Polski Północnej]. Tygodnik Kulturalny Orka 1961 nr 36 s. 8.
284. *Przed sejmikiem młodych pisarzy*. Głos Olsztyński 1961 nr 60 s. 5—6.
285. *Trzy sceny jednego teatru* [Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie]. Tygodnik Kulturalny Orka 1961 nr 4 s. 12.
286. *Uderz w stół*. [„Das Ostpreussenblatt” o projekcie powstania Ośrodka Badań Naukowych w Olsztynie]. Głos Olsztyński 1961 nr 268 s. 10.
287. *W sprawie konkursu recytatorskiego*. Tygodnik Kulturalny Orka 1961 nr 26 s. 7.
288. *W stronę neoregionalizmu*. Wypowiedź w dyskusji redakcyjnej. Polityka 1961 nr 32 s. 1, 6.
- Polemika. Gębik Władysław: *Trzy tematy regionalne*. Słowo na Warmii i Mazurach nr 35 s. 4, nr 36 s. 1, nr 37 s. 2, nr 46 s. 4; (J.R.) *O co chodzi? O regionalizmie dobrze i źle*. Tamże nr 36 s. 3; Martuszewski E.: *Władysławowi Gębikowi w odpowiedzi*. Głos Olsztyński nr 268 s. 5.
289. *Z dziejów książki*. Kalendarz Mazur i Warmii na rok 1961 s. 111—115.

Recenzje

290. *...a z wnioskami uczmy tamac się za młodu*. Głos Olsztyński 1961 nr 298 s. 5—6.
O książkach Tadeusza Stępowskiego: *Gawędy minionego czasu*. Warszawa 1961 i *Nie łatwo jest kochać*. Warszawa 1960.
291. *Biały Stok Branickich*. Kamena 1961 nr 24 s. 11—12.
O książce: Muszyńska-Hoffmanowa Hanna: *W Wersalu Podlaskim*. Olsztyn 1961.
292. *Brawo, ale...* Głos Olsztyński 1961 nr 262 s. 10.
O książce: Gisevius Gustaw: *Die polnische Sprachfrage in Preussen. Polska kwestia językowa w Prusach*. Poznań 1961.
293. *Książka z pierwszej linii walki*. Odra 1961 nr 10 s. 91—92.
O książce: Gisevius Gustaw: *Die polnische Sprachfrage in Preussen. Polska kwestia językowa w Prusach*. Poznań 1961.
294. *Nowe wiersze Śladowskiego*. Warmia i Mazury 1961 nr 12 s. 21.
O książce: Śladowski Kazimierz: *Wiersze*. Kraków 1961.
295. *Regionalizujemy się twórczo*. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1961 nr 16 s. 3—4; Gębik Władysław: *List do redakcji*. Fakty i Myśli dod. Wiatraki nr 20 s. 4; Martuszewski E.: *W oczekiwaniu na tezy dr. Gębika*. Tamże nr 22 s. 2.

- Polemika z artykułem: Gębik Władysław: *Regionalizm jako czynnik wspólnoty narodowej*. *Życie i Myśl* 1961 nr 3/4 s. 75—92.
296. *Według taryfy podwyższonej*. *Polityka* 1961 nr 12 s. 6.
O książce: Grabski Władysław J.: *300 miast wróciło do Polski*. *Informator historyczny 960—1960*. Wyd. 3 popr. Warszawa 1960.
- Redakcja
297. *Olsztyńsko-elbląskie życie teatralne*. Wydane zamiast programu teatralnego z okazji premiery „Mieszczan” Maksyma Gorkiego. [Olsztyn 1961] s. 4.
- 1962
298. *Alfred de Musset*. [Podp.] E.M. W: Teatr im. Stefana Jaracza. Sezon 18: 1961/63. [Program] Alfred de Musset: „Świecznik” [Olsztyn 1962] s. 5—6.
299. *Borys Ławreniew*. [Podp.] E.M. W: Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 18: 1962/63. [Program] Bratko Krefť: „Ballada o poruczniku i Mariutce” [Olsztyn 1962] s. 43.
300. *Gałczyński na Mazurach*. *Życie Literackie* 1962 nr 11 s. 10.
301. *Ich było siedemdziesięciu sześciu*. [Wyniki konkursu recytatorskiego]. *Głos Olsztyński* 1962 nr 124 s. 7.
302. *List z okolic Olsztyna*. [Środowisko literackie i teatralne]. *Tygodnik Kulturalny* 1962 nr 43 s. 8.
303. *O naszym teatrze od A do Z*. [Podp.] em. Warmia i Mazury 1962 nr 6 s. 14—15.
304. *Olsztyn*. [Podp.] E.M. Fakty i Myśli dod. *Wiatraki* 1962 nr 11 s. 6.
305. *Orkan czy inaczej*. *Nowa Kultura* 1962 nr 3 s. 8; Polemika. Gębik Władysław: *Orkan czy Martuszewski*. Tamże nr 10 s. 11.
306. *Piastowie śląscy na Mazurach*. *Kwartalnik Opolski* 1962 nr 3/4 s. 63—70. Toż. *Skrót*. *Głos Olsztyński* nr 196 s. 4—5.
307. *Po «bydgoskiej wiośni»*. [Podp.] em. Warmia i Mazury 1962 nr 7/8 s. 23.
308. *Poezja brazylijska*. *Głos Olsztyński* 1962 nr 280 s. 7.
309. *Regionalizm według Władysława Orkana*. Warmia i Mazury 1962 nr 2 s. 1?—13; Polemika. Gębik Władysław: *Regionalizm według Orkana*. Tamże nr 4 s. 11.
- Tłumaczenia
310. Almeida Guilherme de: *Skwar* [w]. Tłum. z port. *Głos Olsztyński* 1962 nr 280 s. 7; Toż. *Teatr Ludowy* nr 11/12 s. 106.
311. Alonso Dora: *Negativo*. Tłum. z hiszp. *Głos Olsztyński* 1962 nr 77 s. 8.
312. Andrade Mario de: *Wiersze o murzynce* [w]. Tłum. z port. *Głos Olsztyński* 1962 nr 280 s. 7.
313. Bandeira Manoel: *Głęboko* [w]. Tłum. z port. *Głos Olsztyński* 1962 nr 280 s. 7.
314. Cabral de Mela Neto Joao: *Psychologia kompozycji* [w]. Tłum. z port. *Odgłosy* 1962 nr 25 s. 4.
315. Ivo Ledo: *Urzekająca pustka* [w]. Tłum. z port. *Odgłosy* 1962 nr 24 s. 6; Toż. *Głos Olsztyński* 1962 nr 280 s. 7.
316. Meirelles Cecilia: *Portret* [w]. Tłum. z port. *Głos Olsztyński* 1962 nr 280 s. 7.
317. Oliveira Alonso de: *Głos drzew* [w]. Tłum. z port. *Głos Olsztyński* 1962 nr 280 s. 7.
318. Quasimodo Salvatore: *Martwe gitary* [w]. Tłum. z włos. *Fakty i Myśli* dod. *Wiatraki* 1962 nr 5 s. 3.
319. Schmidt Augusto Federico: *Narodziny snu* [w]. Tłum. z hiszp. *Teatr Ludowy* 1962 nr 11/12 s. 107.
- Recenzje
320. *Blaski i cienie Kętrzyzna*. *Głos Olsztyński* 1962 nr 262 s. 10.

- O książce: Licharewa Zofia: *Kętrzyn. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1962.
321. *Czwarta księga Tadeusza Stępowskiego*. Tygodnik Kulturalny 1962 nr 1 s. 6.
O książce: Stępowski Tadeusz: *Gawędy minionego czasu*. Warszawa 1961.
322. *Dwaj poeci N. Współczesność* 1962 nr 3 s. 9.
O książkach: Nanowski Witold: *Powrót barw*. Olsztyn 1961; Nikodem Marian: *Dzień następny*. Olsztyn 1961.
323. *Działdowo*. Ravensbrück. Oświęcim. Głos Olsztyński 1962 nr 106 s. 8.
O książce: Abramowicz Zofia: *Tak było*. Lublin 1962.
324. *Książka o tragicznej prawdzie*. Nowa Kultura 1962 nr 6 s. 7.
O książce: Gisevius Gustaw: *Die polnische Sprachfrage in Preussen. Polska kwestia językowa w Prusach*. Poznań 1961.
- 3 5. *Księżycowa poezja*. Pomorze 1962 nr 17 s. 4.
O książce: Nanowski Witold: *Powrót barw*. Olsztyn 1961.
326. [List do redakcji]. Dialog 1962 nr 12 s. 160.
O artykule: Dłuska M.: [O tłumaczeniu i adaptacji „Zielonego Gila” Tirso de Moliny]. Dialog 1962 nr 10. Korespondencje.
327. *O Koperniku z emfazą*. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1962 nr 6 s. 2.
O książce: Kesten Hermann: *Kopernik i jego czasy*. Warszawa 1961.
328. [O książce:] *Chrościelewski Tadeusz: Rodzina jednorozców*. Łódź 1961. Nowa Kultura 1962 nr 14 s. 2.
329. [O książce:] *Pirro Ugo: Jovanka i inne*. Warszawa 1962. Życie Literackie 1962 nr 41 s. 3.
330. [O książce:] *Prorok Leszek: Potop odwołany*. Poznań 1961. Życie Literackie 1962 nr 31 s. 9.
331. [O książce:] *Sokołowski Jerzy: Konfesjonał z powietrza*. Olsztyn 1962. Współczesność 1962 nr 16 s. 9.
332. *Odwrót z regionu?* Współczesność 1962 nr 16 s. 9.
O książce: Sobczyk Jan: *W płomieniach sekund*. Warszawa 1962.
333. *Postępowość poglądów J.G. Herdera*. Głos Olsztyński 1962 nr 17 s. 7.
O książce: Adler Emil: *J.G. Herder i idea człowieczeństwa*. Olsztyn 1961.
334. *Powroty wyspiarza*. Pomorze 1962 nr 20 s. 4.
O książce: Prorok Leszek: *Wyspiarze*. Warszawa 1961.
335. *Reportaże z warmińskiej przeszłości*. Głos Olsztyński 1962 nr 232 s. 5—6. Polemika. Ogrodziński W.: *Nie pójdę do Wersalu*. Tamże nr 238.
O książce: Ogrodziński Władysław: *W cieniu samotnych wież*. Olsztyn 1962.
336. *Różne strony tego samego poety*. Życie Literackie 1962 nr 18 s. 8.
O książce: Olcha Antoni: *Różne strony czasu*. Warszawa 1961.
337. *Samotność i zaangażowanie*. Tygodnik Kulturalny 1962 nr 27 s. 6.
O książkach: Oleksik Klemens: *Drzewo życia*. Olsztyn 1961; Turkowski Leonard: *Dojrzewanie*. Olsztyn 1961.
338. *Spóźniony przekład*. Pomorze 1962 nr 23 s. 4.
O książce: Baroja Pio: *Paradox królem*. Warszawa 1962.
339. [Trzysta] 300 książek dla 300 miast. Tygodnik Kulturalny 1962 nr 35 s. 6.
O książkach: Licharewa Zofia: *Kętrzyn. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1962; *Szczytno. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1962.

Redakcja

340. Teatr im. Stefana Jaracza Ol-

- sztyn—Elbląg. Sezon 18: 1962/1963. [Program]. [Olsztyn 1962—1963].
- 1963
341. *Impresje ze zjazdu «Pojezierza». Fakty i Myśli 1963 nr 2 s. 8.*
342. *Kronika życia literackiego na Warmii i Mazurach 1945—1962.* Warmia i Mazury 1963 nr 2 s. 1—3, nr 3/4 s. 5—7, nr 5 s. 6—7.
343. *Literaturę należy upowszechniać—ale przede wszystkim tworzyć.* Warmia i Mazury 1963 nr 7/8 s. 10.
344. *Mazurska gwiazdka przed stu laty.* [Podp.] E. M. Słowo na Warmii i Mazurach 1963 nr 50 s. 4.
345. *Sprawy olsztyńskiego środowiska literackiego.* [Dyskusja redakcyjna]. Głos Olsztyński 1963 nr 194 s. 1, 4, 7.
346. *Szukając piękna i prawdy.* [Jan Dopatka]. Głos Olsztyński 1963 nr 265 s. 5.
347. *Środowisko fermentujące.* Głos Olsztyński 1963 nr 28 s. 7.
348. *Typujemy bestsellery 20-lecia.* Konkurs plebiscyt „Ulubiona książka”. M. in. wypowiedź E. Martuszeńskiego. Głos Olsztyński 1963 nr 289 s. 1, 4.
349. *Wygności i zapomniani.* [Arianie na Mazurach]. W: *Bursztynowym szlakiem.* Warmia i Mazury w prozie i poezji. Oprac. W. Ogrodziński. Olsztyn 1963 s. 126—129. zob. też poz. 197
350. *Z roku na rok.* [Kronika życia literackiego]. Warmia i Mazury 1963 nr 2 s. 1—3, nr 3/4 s. 5—7, nr 5 s. 6—7.
- Tłumaczenia
351. Drummond Andrade Carlos: *Podając sobie dłonie* [w]. Tłum. z hiszp. Głos Olsztyński 1963 nr 200 s. 8.
352. Garcia Neto José: *Madrygat rozpaczy* [w]. Tłum. z hiszp. Odgłosy 1963 nr 3 s. 6.
353. Panero Leopoldo: *Uśpiony uśmiech* [w]. Tłum. z hiszp. Odgłosy 1963 nr 3 s. 6.
354. Pellicer Carlos: *Pragnienie* [w]. Tłum. z hiszp. Głos Olsztyński 1963 nr 200 s. 8.
355. Vallejo César: *Dorośli; Hiszpanio, oddal ode mnie ten kielich.* [Poeemat — fragm.]. Tłum. z hiszp. Odgłosy 1963 nr 22 s. 7.
- Recenzje
356. *Jedna ze współczesnych kobiet.* Głos Olsztyński 1963 nr 271 s. 8. O książce: Drzewińska Elżbieta: *Gracje.* Łódź 1963.
357. *Książka o ziemi lubawskiej.* Głos Olsztyński 1963 nr 236 s. 6. O książce: *Nowe Miasto. Z dziejów miasta i powiatu.* Olsztyn 1963.
358. *Musset i kobiety.* Pomorze 1963 nr 14 s. 4. O książce: Dackiewicz Jadwiga: *Odmiany miłości.* Łódź 1962.
359. *«Na wniosek towarzysza Zielonki z Nidzicy».* Głos Olsztyński 1963 nr 52 s. 6. O książce: *Źródła do dziejów klasy robotniczej na ziemiach polskich.* T. 2. Warszawa 1962.
360. *Nad jeziorem bajka śpi.* Pomorze 1963 br. 23 s. 4. O książce: Okęcka-Bromkowa Maryna: *Nad jeziorem bajka śpi.* Olsztyn 1962; Panorama Północy nr 14 s. 10.
361. *Nad Obrą rosły płonące krzaki.* Nadodrże 1963 nr 2 s. 4. O książce: Zientara-Malewska Maria: *Płonące krzaki nad Obrą.* Warszawa 1961.
362. [O książce:] *Biernacka Barbara: Na północ i zachód. Tropem nowych środowisk poetyckich.* Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1963 nr 10 s. 6.
363. [O książce:] *Jażdżyński Wiesław: Nie ma powrotu.* Łódź 1963. Tygodnik Kulturalny 1963 nr 6 s. 6.
364. [O książce:] *Wróbel Zdzisław: El-*

- dorado. Gdynia 1962. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1963 nr 18 s. 2.
365. *O nas w paryskim piśmie*. [Podp.] E.M. Głos Olsztyński 1963 nr 117 s. 6.
O artykule: Prorok Leszek: *Les territoires de l'ouest et du nord dans la littérature polonaise*. Cahiers Pologne-Allemagne 1962 nr 4.
366. *Psychologiczna czy tylko przygodowa*. Tygodnik Kulturalny 1963 nr 32 s. 5.
O książce: Panas Henryk: *Na krawędzi nocy*. Olsztyn 1963.
367. *Reportaże Napiórkowskiego*. Głos Olsztyński 1963 nr 1:9 s. 6.
O książce: Napiórkowski Remigiusz: *Poszukiwanie sprawiedliwych*. Warszawa 1963.
368. *Spiesząc z pomocą*. Głos Olsztyński 1963 nr 254 s. 7.
O książce: Prorok Leszek: *Tarantella*. Poznań 1963.
369. *Stare złoto S. Czernika*. Warmia i Mazury 1963 nr 2 s. 27.
O książce: Czernik Stanisław: *Stare złoto*. Warszawa 1962.
370. *Szesnaście lat ... i siedem dni*. Tygodnik Kulturalny 1963 nr 39 s. 5.
O książce: Drzewińska Elżbieta: *Agnieszka*. Wrocław 1963.
371. *W obawie przed schematyzmem*. Panorama Północy 1963 nr 4 s. 15.
O książce: Panas Henryk: *Cierpki owoc*. Warszawa 1962.
372. *Wyrzekłszy się śniadania*. Warmia i Mazury 1963 nr 1 s. 20.
O książce: Kałużyński Wiktor: *Notatki z podróży muzycznej po Niemczech odbytej w roku 1844*. Warszawa 1957.
373. *Złe dziewczyny, niepotrzebni...* Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1963 nr 3 s. 4.
O książkach: Dunarowski Władysław: *Niepotrzebni*. Gdynia 1962; Dunarowski Władysław: *O złej dziewczynie*. Łódź 1962.
374. Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 19: 1963/64. [Program]. [Olsztyn 1963].
- 1964
375. *Gonçalves Dias*. Kontynenty 1964 nr 8 s. 22.
376. *Jeszcze jedno odkrycie Mazur*. Warmia i Mazury 1964 nr 4 s. 17—18. [Ks. Alfons Mańkowski o Filiponach w książce: *Z nad jezior mazurskich*].
377. *Mariana Alcoforado — Denis Diderot*. W: Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Scena Margines. [Program] Mariana Alcoforado, Denis Diderot: „Zakonnice”. [Olsztyn 1964] s. 2—3.
378. *Mazurski gdańszczanin*. [K.C. Mrongowiusz]. Pomorze 1964 nr 14 s. 4.
379. *O trwałe i skuteczne współdziałanie*. [II Zjazd Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki]. Tygodnik Kulturalny 1964 nr 13 s. 9.
380. *Olsztyński konkurs literacki. Wrażenia jurora*. Głos Olsztyński 1964 nr 270 s. 4.
381. *Ostatnia noc*. [Opowiadanie]. Pomorze 1964 nr 4 s. 3.
382. *Plon olsztyńskiego konkursu literackiego*. Pomorze 1964 nr 23 s. 4.
383. *Po seminarium historyków w Rucianem*. Głos Olsztyński 1964 nr 156 s. 4.
384. *Przeoczenie?* [Problem typowania osób do nagród wojewódzkich]. Głos Olsztyński 1964 nr 192 s. 5.
385. *Recepcja utworów Adama Mickiewicza na Mazurach i Warmii*. W: Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 19: 1964/1965. [Program]. Adam Mickiewicz: „Pan Tadeusz”. [Olsztyn 1964] s. 14—15.
386. *Sesja naukowa w Olsztynku poświęcona K.C. Mrongowiuszowi*. Współaut.: Bieńkowski W., Klechówna K. [Podp.] B.M.K. Komu-

Redakcja

374. Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 19: 1963/64. [Program]. [Olsztyn 1963].

- nikaty Mazursko-Warmińskie 1964 nr 2 s. 238—241.
- 386a. *W przerwie między festiwalami*. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1964 nr 1 s. 2.
387. *Wyjście z kręgu milczenia*. [Pantomima Głuchych w Olsztynie]. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1964 nr 1 s. 2.
- Tłumaczenia
388. Alonso Dora: *Negativo*. Tłum. z hiszp. *Odgłosy* 1964 nr 14 s. 1, 5.
389. Ibarbourou Juana de: *Dzień szczęścia nie wiadomo dlaczego* [w]. Tłum. z hiszp. Warmia i Mazury 1964 nr 1 s. 7.
390. Ivo Ledo: *Urzekająca pustka* [w]. Tłum. z port. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1964 nr 7 s. 1.
391. Meirelles Cecilia: *Portret* [w]. Tłum. z port. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1964 nr 7 s. 1; Taż. Toż. Warmia i Mazury nr 1 s. 7.
392. Pellicer Carlos: *Pragnienie* [w]. Tłum. z hiszp. Warmia i Mazury nr 1 s. 6.
393. Pirandello Luigi: *Amfora*. Tłum. z włos. *Odgłosy* 1964 nr 8 s. 1, 5.
394. Quasimodo Salvatore: *Mediolan w sierpniu 1943 roku*. Tłum. z włos. Warmia i Mazury 1964 nr 1 s. 6.
395. Rosenheyn Max: *Gólgocie uciekły do nieba*. Fragm. książki: *Reise-Skizzen aus Ost- und Westpreussen* [Szkice podróże z Prus Wschodnich i Zachodnich]. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1964 nr 2 s. 19.
- Recenzje
396. *Brozura o Barczewie*. Głos Olsztyński 1964 nr 186 s. 1, 3.
O książce: Koziełło-Poklewski Bohdan: *600 lat Barczewa*. Olsztyn 1964.
397. *Debiut nie tylko «zapowiadający»*. Tygodnik Kulturalny 1964 nr 35 s. 5.
- O książce: Chróścielewska Honorata: *Córka tego, co tramwaje jego*. Łódź 1964.
398. *Dwie nauczycielki — jeden temat*. Głos Olsztyński 1964 nr 174 s. 1, 4.
O książkach: Turkowski Leonard: *Niebo nad sadem*. Warszawa 1961; *Awans pokolenia*. Warszawa 1964.
399. *Erwina Kruka rysowanie*. Warmia i Mazury 1964 nr 5 s. 22.
O książce: Kruk Erwin: *Rysowanie z pamięci*. Olsztyn 1963.
400. *Hiszpania Zofii Szleyen*. Pomorze 1964 nr 12 s. 4.
O książkach: Szleyen Zofia: *Hiszpańskie lato*. Warszawa 1961; *Wiatraki i Messerschmitty*. Warszawa 1963.
401. *Nie ma powodu do regionalnej radości*. Głos Olsztyński 1964 nr 51 s. 5.
O książkach: Gieło Józef: *Cena walki*. Warszawa 1963; Stepowski Tadeusz: *Awantura w Ostródzie*. Warszawa 1963.
402. *Nie tylko o «wrastaniu»*. Głos Olsztyński 1964 nr 252 s. 6.
O książce: Pauksza Eugeniusz: *Wrastanie*. Warszawa 1964.
403. [O książce:] *Polska zachodnia i północna*. Pod red. Joanny Kruczyńskiej. Poznań 1961. Rocznik Olsztyński t. 4: 1961/1962 wyd. 1964 s. 448.
404. *O niedawnej przeszłości Mazur, Warmii i Powiśla*. Pomorze 1964 nr 3 s. 4.
O książce: Wrzesiński Wojciech: *Ruch polski na Warmii, Mazurach i Powiślu w latach 1920—1939*. Poznań 1963.
405. *O przeszłości regionu*. Głos Olsztyński 1964 nr 138 s. 6.
O książce: Szostakowski Stanisław: *Dzieje Warmii i Mazur w zarysie*. Warszawa 1964.
406. *O wiecznym tułaczku*. Pomorze 1964 nr 6 s. 3.
O książce: Bieroński Kazimierz: *El Talamiz*. Łódź 1963.

407. *Opowiadania rodzinne*. Pomorze 1964 nr 20 s. 4.
O książce: Jasińska Aniela: *Zęby i pazury*. Warszawa 1964.
408. *Poetycki dramat o śmierci*. Głos Olsztyński 1964 nr 305 s. 4.
O publikacji: Połom Stefan: *Misterium poetyckie: Śmierć Kopernika*. Warmia i Mazury 1964 nr 3.
409. *Proza Leszka Proroka*. Pomorze 1964 nr 18 s. 5.
O książkach: *Drabina Jakubowa*. Warszawa 1964; *Grzechy dobrych ludzi*. Poznań 1964.
410. *Siedmiu synów włoskiego chłopca*. Pomorze 1964 nr 11 s. 5.
O książce: Cervi Alcide: *Moich siedmiu synów*. Warszawa 1963.
411. *Słownik Orackiego*. Głos Olsztyński 1964 nr 162 s. 6.
O książce: Oracki Tadeusz: *Słownik biograficzny Warmii, Mazur i Powiśla od połowy XV wieku do 1945 roku*. Warszawa 1963.
412. *Tak i nie tak*. Głos Olsztyński 1964 nr 294 s. 6.
O książkach: Rajpert Stanisław: *Strzały pod gwiazdami*. Warszawa 1964; Stefanowski Józef: *...zabij wszystkich*. Warszawa 1964.
413. *Także czy tylko o Kajce*. Głos Olsztyński 1964 nr 288 s. 6.
O książce: Kamińska Anna: *Pragnąca literatura*. Warszawa 1964.
414. *Wiersze niesezonowe*. Pomorze 1964 nr 16 s. 4.
O książce: Kalota-Szymańska Maria: *Sezon w Tatrach i inne wiersze*. Gdynia 1960.
415. *Wiersze nie tylko o nauczycielu i szkole*. Głos Olsztyński 1964 nr 204 s. 6.
O książce: *Sto wierszy o nauczycielu i szkole*. Warszawa 1964.
416. *Zaraz po wywołaniu*. Pomorze 1964 nr 21 s. 4.
O książce: Kowalski Kazimierz: *Partyzant nie składa broni*. Łódź 1964.
- Redakcja
417. Teatr imienia Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 20: 1964/65 [Program]. Olsztyn 1965.
- 1965
418. *Apel do miłośników teatru*. [Podp.] E.M. Głos Olsztyński 1965 nr 186 s. 6.
419. *Gdańskie spotkania*. [I Gdańskie Spotkania Literackie]. Głos Olsztyński 1965 nr 246 s. 3.
420. *Gdy pracowałem w Polpresie. Gdańsk przed 20 laty*. Pomorze 1965 nr 7 s. 2.
421. *Kto wygrał*. [Telewizyjny Turniej Miast Ostróda—Iława]. Warmia i Mazury 1965 nr 32 s. 2.
422. *Między festiwalami*. Pomorze 1965 nr 11 s. 7.
423. *Na marginesie sztuki*. W: Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 20: 1964/65. [Program] Hennequin M. Veber A.: „Pani prezesowa”. Olsztyn 1965 s. 119—121.
424. *Nawet kamień*. Łódź: Wydawnictwo Łódzkie 1965, 235 s.
425. *Parę słów o Tirsie de Molina*. Warmia i Mazury 1965 nr 4/5 s. 11.
426. *Po festiwalu poezji Gałczyńskiego*. [Podp.] E.M. [II Ogólnopolski Festiwal Poezji K. I. Gałczyńskiego w Szczecinie]. Głos Olsztyński 1965 nr 126 s. 7.
427. *Podsumowanie? Po VIII Zjeździe Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych*. Głos Olsztyński 1965 nr 126 s. 5.
428. *Przed jubileuszem teatralnym*. [Podp.] E.M. Słowo na Warmii i Mazurach 1965 nr 33 s. 2.
429. *Teatr kaliningradzki w Olsztynie*. [Podp.] E.M. Pomorze 1965 nr 12 s. 5.
430. *To i owo o Panu Twardowskim*. W: Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 1964/65. [Program] Szczepańska Irena: „Pan

- Twardowski". [Olsztyn 1965] s. 127—130.
431. *Trzy tulipany pod popiersiem Gałczyńskiego*. [II Ogólnopolski Festiwal Poezji K. I. Gałczyńskiego w Szczecinie]. Pomorze 1965 nr 12 s. 2.
432. *W starym roczniku «Pruskiego Archiwum»*. Tłum. i oprac. ... 5 Rzek 1965 nr 4 s. 11.
- Tłumaczenia
433. Dopatka Jan: *Poranna mgła* [w]. *Wędrowiec*. [w.]. Tłum. z niem. Głos Olsztyński 1965 nr 305 s. 4.
434. Dopatka Jan: *Przedmowa* [w]; *...obie ręce złożę* [w]; *Poranna mgła* [w]. Tłum. z niem. W: Dopatka Jan: *U skraju lasu*. Olsztyn 1965 s. 7—8, s. 23—24.
435. Dragum Osvaldo: *Cud na Starym Targu*. [Dramat — fragm.]. Tłum. z hiszp. Warmia i Mazury 1965 nr 11/12 s. 25—26.
436. Tirso de Molina: *Pobożna Marta*. Fragm. Tłum. z hiszp. Warmia i Mazury 1965 nr 4/5 s. 12—13.
- Recenzje
437. *Inna egzotyka Meksyku*. Tygodnik Kulturalny 1965 nr 11 s. 5.
O książce: Levis Oscar: *Sanchez i jego dzieci*. Warszawa 1965.
438. *Jeszcze jeden Tirso de Molina*. Panorama Północy 1965 nr 31 s. 11.
O przedstawieniu w Teatrze Ziemi Łódzkiej; Tirso de Molina: „Pobożna Marta”.
439. *Między starą i nową wsią*. Tygodnik Kulturalny 1965 nr 33 s. 5.
O książce: Dunarowski Władysław: *Wspólnik czasu*. Warszawa 1965.
440. *Między życiem i śmiercią*. Pomorze 1965 nr 5 s. 4.
O książce: Szczygielski Zenon: *Ostatni rozdział*. Łódź 1964.
441. *Mysłowski tryptyk*. Głos Olsztyński 1965 nr 192 s. 6.
O książkach: Kucharski Jan Edward: *Co komu z lasu*. Warszawa 1965; Okęcka-Bromkova Maryna: *Z kolankiem i bez*. Olsztyn 1965; Paukszt Eugeniusz: *Spod szczęśliwej gwiazdy*. Katowice 1965.
442. *Na Węgrzech, ale nie na cmentarzu*. Pomorze 1965 nr 24 s. 5.
O książce: Fejes Endre: *Cmentarz starego żelastwa*. Warszawa 1965.
443. *Nowe i stare bajki*. Głos Olsztyński 1965 nr 144 s. 6.
O książkach: *Nowy kiermasz bajek*. Warszawa 1965; *Polskie narodne legendy i skazki*. Moskwa 1965.
444. *Nowe opowiadania T. Stępowskiego*. Głos Olsztyński 1965 nr 91 s. 6.
O książce: Stępowski Tadeusz: *Jutro będzie inaczej*. Gdynia 1965.
445. *O szkole i nie tylko o miłości*. Tygodnik Kulturalny 1965 nr 28 s. 5.
O książce: Chróścielewski Tadeusz: *Szkola dwóch dziewcząt*. Łódź 1965.
446. *Okolice dobrej poezji*. Głos Olsztyński 1965 nr 174 s. 6.
O książce: Sokołowski Jerzy: *Okolice dobrej jesieni*. Olsztyn 1965.
447. *Polska książka w polskim przekładzie*. Pomorze 1965 nr 2 s. 4.
O książce: Majkowski Aleksander: *Życie i Przygody Remusa*. Gdynia 1964.
448. *Powieść z zamaskowanym morałem*. Głos Olsztyński 1965 nr 234 s. 5.
O książce: Putrament Jerzy: *Odyniec*. Warszawa 1965.
449. *Powieściowa adaptacja dramatu*. Głos Olsztyński 1965 nr 276 s. 8.
O książce: Wróbel Zdzisław: *Bracia*. Gdynia 1965.
450. *Szkic do epopei*. Głos Olsztyński 1965 nr 222 s. 6.
O książce: Morawski Zdzisław: *Kwartal bohaterów*. Łódź 1965.
451. *Słownik bardzo potrzebny*. Głos Olsztyński 1965 nr 192 s. 6.
O książce: Oracki Tadeusz: *Słownik biograficzny Warmii, Mazur i Powiśla...* Warszawa 1963.

452. *W drodze do monografii*. Głos Olsztyński 1965 nr 19 s. 6.
O książce: Bieńkowski Wiesław: *Krzysztof Celestyn Mrongowiusz w służbie umiłowanego języka 1764—1855*. Olsztyn 1964.
453. *Warmiacy w szkołach złotowskich*. Głos Olsztyński 1965 nr 7 s. 8; Toż. *Pomorze* 1965 nr 6 s. 4.
O książce: *Pamiętnik nauczycieli złotowskich*. Poznań 1964.
454. *Wspomnienia mazurskiej tożsamości*. *Odgłosy* 1965 nr 35 s. 7.
O książce: Sukertowa-Biedrawina Emilia: *Dawno a niedawno*. Olsztyn 1965.
455. *Z poetyckiego pęczka*. *Pomorze* 1965 nr 20 s. 4.
O książce: Hartenberg Henryk: *Cień ptaka*. Łódź 1965.
- Redakcja
456. [Dwadzieścia] *XX lat Teatru im. Stefana Jaracza*. Olsztyn 1965, 6 63 s.
457. *Olsztyn wczoraj i dziś. Wystawa plastyki. Montaż tekstów literackich i publicystycznych...* Olsztyn: Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej; Biuro Wystaw Artystycznych w Olsztynie [1965], [22]k.
458. *Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. Sezon 21: 1965/66*. [Program]. [Olsztyn 1965].
- 1966
459. *Jak się rozwija Klub Literacki ZMS?* Głos Olsztyński 1966 nr 48 s. 7.
460. *Mazury i Warmia w literaturze polskiej*. Olsztyn: Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu 1966, 15 s. bibliogr.
461. *Nie tylko w Czernikach i Wopławkach*. [Spotkanie pisarzy z czytelnikami]. Głos Olsztyński 1966 nr 119 s. 6.
462. *Nowe prace o teatrze olsztyńskim*. [Podp.] E. M. Głos Olsztyński 1966 nr 143 s. 4.
463. *Osiemnastowieczny Prusak*. [Ludwik Adolf Baczek]. Warmia i Mazury 1966 nr 9 s. 16—17.
464. *Płockie impresje*. [Mazowiecka Wiosna Kulturalna]. Głos Olsztyński 1966 nr 155 s. 6—7.
465. *Polski Prusak czyli Mazur Pruski*. Głos Olsztyński 1966 nr 187 s. 5.
466. *Sfetyzowany «probiery»*. [Literatura pamiętnikarska]. Warmia i Mazury 1966 nr 7/8 s. 12—13.
467. *U stóp Parnasu* [Ogólnopolski Zjazd Młodych Pisarzy w Lublinie]. Głos Olsztyński 1966 nr 275 s. 4.
468. *Zaczyna się czasem od akcji*. [Dzień Wiedzy o Warmii i Mazurach w Lidzbarku Warm.] [Podp.] E. M. Głos Olsztyński 1966 nr 78 s. 4.
- Tłumaczenia
469. Alberti Rafael: *Do Brygad Międzynarodowych*. Tłum. z hiszp. Głos Olsztyński 1966 nr 257 s. 6.
470. Castillo Abelardo: *Babkawaty*. Tłum. z włos. Fakty i Myśli dod. *Wiatraki* 1966 nr 2 s. 4.
471. Castillo Abelardo: *Królik*. Tłum. z włos. *Odgłosy* 1966 nr 20 s. 5.
- Recenzje
472. *Dokąd płynie ten kajak*. *Odgłosy* 1966 nr 44 s. 8.
O książce: Turkowski Tadeusz: *Kajak*. Łódź 1966.
473. *Historia w plotkarskim sosie*. Głos Olsztyński 1966 nr 60 s. 5.
O książce: Muszyńska-Hoffmanowa Hanna: *Panny z kamienicy «Poď Fortuną»*. Warszawa 1965.
474. *Jakie sumienie?* *Pomorze* 1966 nr 15 s. 13.
O książce: Nienacki Zbigniew: *Sumienie*. Warszawa 1965.
475. *O przeszłości, która stworzyła te-
raźniejszość*. *Pomorze* 1966 nr 6 s. 4.

- O książce: Pervomajskij Leonid: *Gorzki miód*. Warszawa 1965.
476. *Pastelowa wojna*. Głos Olsztyński 1966 nr 167 s. 7.
O książce: Panas Henryk: *Chłopiec z karabinem*. Warszawa 1966.
477. *Powieść o ludziach teatru*. Pomorze 1966 nr 20 s. 11.
O książce: Koprowski Jan: *Opowieść o moim ojcu*. Łódź 1966.
478. *Przeciwko najtrudniejszemu językom świata*. Pomorze 1966 nr 1 s. 4.
O książce: Worcell Henryk: *Najtrudniejszy język świata*. Warszawa 1966.
479. *Przekąski w formie uczy*. Pomorze 1966 nr 11 s. 8.
O książce: Madej Bogdan: *Uczta*. Warszawa 1965.
480. *Ślązak o Warmii i Mazurach*. Głos Olsztyński 1966 nr 42 s. 7.
O książce: Wawrzynek Wojciech: *Pamiętnik Opolanina*. Katowice 1966.
481. *Śpiewa wiatr od jezior*. Tygodnik Kulturalny 1966 nr 52 s. 4.
O książce: Okęcka-Bromkowa Maryna: *Śpiewa wiatr od jezior*. Warszawa 1966.
487. *Uratowane człowieczeństwo*. Pomorze 1966 nr 4 s. 4.
O książce: Szczygieł Jerzy: *Dopajające się drzewa*. Warszawa 1966.
483. *Więc ta roztargniona powieść*. Głos Olsztyński 1966 nr 251 s. 4.
O książce: Napiórkowski Remigiusz: *Powroty*. Olsztyn 1966.
484. *Wspomnienia aktywistki*. Głos Olsztyński 1966 nr 245 s. 6.
O książce: Zientara-Malewska Maria: *Śladami twardej drogi*. Warszawa 1966.
485. *Z przymrużeniem oka*. Głos Olsztyński 1966 nr 89 s. 4.
O książce: Adamczewski Jan: *Z latem na ty*. Katowice 1965.
486. *Z ziemi polskiej do czeskiej*. Osnowa 1966 nr z XII s. 103—104.
- O książce: Bureš Miloslav: *Marie a my vsichni*.
487. *Ze sceny do bibliotek*. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1966 nr 5 s. 2.
O książce: Wróbel Zdzisław: *Bra-cia*. Gdynia 1965.
488. *Zubrówka*. Pomorze 1966 nr 10 s. 4.
O książce: Putrament Jerzy: *Czarne sosny*. Warszawa 1965; *Puszcza*. Warszawa 1966.

1967

489. *Dziesięcioletni eksperyment*. [Klub Międzynarodowej Książki i Prasy w Olsztynie]. Głos Olsztyński 1967 nr 119 s. 4.
490. *Kronika Zjazdów Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych*. [Podp.] E.M. Warmia i Mazury 1967 nr 6/7 s. 54—55.
491. *Ludność polska w powiecie olsztyńskim w latach 1818—1870 w świetle statystyk pruskich*. W: *Szkice olsztyńskie*. Praca zbiorowa pod red. Janusza Jasińskiego. Olsztyn 1967 s. 155—175, tab.
492. *Olsztyńska droga eklektyzmu*. [Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie]. Pomorze 1967 nr 18 s. 14.
493. *Pisarstwo wielkiego przeżycia*. [Twórczość Tadeusza Stępowskiego]. Słowo na Warmii i Mazurach 1967 nr 42 s. 3.
494. *Po Szczecinie będą Katowice*. [Zjazdy Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych]. Komunikat Zarządu Głównego „Pojezierze” 1967 wrzesień—grudzień s. 16—21.
495. *Po III Krajowym Zjeździe Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki*. Warmia i Mazury 1967 nr 2 s. 20—21.
496. *Praskie impresje teatralne*. Pomorze 1967 nr 10 s. 13.
497. *Praskie penetracje*. Warmia i Mazury 1967 nr 4 s. 15.
498. *Problematyka moralna*. [Wypowiedź w dyskusji nt. Literatura

- dawniej i dziś]. Fakty i Myśli dod. Wiatraki 1967 nr 22 s. 3.
499. *Przed Rokiem Kętrzyńskiego*. Słowo na Warmii i Mazurach 1967 nr 47 s. 4.
500. *Rok 1794 na Warmii i Mazurach*. Głos Olsztyński 1967 nr 269 s. 5, 8, nr 275 s. 8.
501. *Rozmowa z nauczycielką*. [Podp.] E. M. W. [Dziesięć] X lat pracy na Warmii i Mazurach. Broszura wydana z okazji jubileuszu „Filmosu”. Olsztyn [1967] s. 13—14.
502. *W dziesięciolecie olsztyńskiego „Filmosu”*. W: X lat pracy na Warmii i Mazurach. Broszura wydana z okazji jubileuszu „Filmosu”. Olsztyn [1967] s. 3—10.
- Tłumaczenia
503. Quasimodo Salvatore: *Martwe gitary* [w]. Tłum. z włos. Warmia i Mazury 1967 nr 6/7 s. 47.
504. Schmidt Augusto Federico: *Narodziny snu* [w]. Tłum. z hiszp. Warmia i Mazury 1967 nr 6/7 s. 47.
- Recenzje
505. *Czekając na świt*. Pomorze 1967 nr 8 s. 13.
O książce: Załuski Stanisław: *Nim skończy się noc*. Warszawa 1966.
506. *Felietonem po Gdańsku i okolicy*. Pomorze 1967 nr 6 s. 12.
O książce: Milewski Edgar: *Opowieści gdańskich uliczek*. Gdynia 1966.
507. *Humanistyczna erudycja*. Warmia i Mazury 1967 nr 1 s. 30.
O książce: Chróścielewski Tadeusz: *Puste krzesło*. Łódź 1966.
508. *Kaszubska powieść*. Pomorze 1967 nr 13 s. 13.
O książce: Piepka Jan: *Szumiące wrzosy*. Gdynia 1967.
509. *Krytyk też chciałby inaczej*. Pomorze 1967 nr 5 s. 12.
O książce: Kobylińska-Masiejewska Eugenia: *Córki chcą inaczej*. Gdynia 1967.
510. *Książki z różnych póltek*. Warmia i Mazury 1967 nr 12 s. 7.
O książkach: Huszcza Jan: *Odzyskiwanie przeszłości*. Łódź 1967; Pauksza Eugeniusz: *Przejaśnia się niebo*. Poznań 1967; Tenże: *Złote korony księcia Dardanów*. Warszawa 1967; Pietrzak-Pawłowski Kazimierz: *Spółdzielczość polska na ziemiach zachodnich i północnych 1939—1945*. Warszawa 1967.
511. *Między Elkiem a Giżyckiem*. Tygodnik Kulturalny 1967 nr 13 s. 10.
O książce: Kawecki Jan: *Stare Juchy, 500 lat osady*. Białystok 1966.
512. *Moralistyka ulatwiona*. Pomorze 1967 nr 14 s. 13.
O książce: Kowalski Kazimierz: *Zdrada*. Łódź 1967.
513. *«Na drodze» A. Gotubiewa*. Warmia i Mazury 1967 nr 8 s. 20.
O książce: Gołubiew Antoni: *Na drodze*. Kraków 1966.
514. *Nowe szkice historyczno-literackie*. Pomorze 1967 nr 2 s. 1?.
O książce: Warneńska Monika: *Ostatnia róża. Opowieść o Stefanie Zeromskim na Wybrzeżu*. Gdynia 1966.
515. [O książce:] *Bieńkowski Wiesław: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz w służbie umiłowanego języka 1764—1855*. Olsztyn 1964. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1967 nr 3 s. 434—435.
516. [O książce:] *Miasta polskie w Tyśiącleciu*. T. 1/2. Wrocław 1965, 1967. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1967 nr 3 s. 419—427.
517. [O książce:] *Pelc Janusz: Zbigniew Morsztyn, arianin i poeta*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1967 nr 1/2 s. 189—190.
518. *Przykład dobrej roboty*. Warmia i Mazury 1967 nr 3 s. 28—29.
O książce: Kawecki Jan: *Stare Juchy, 500 lat osady*. Białystok 1966.
519. *Sylwetki mazurskie i kaszubskie*. Warmia i Mazury 1967 nr 8 s. 20.

- O książce: Cieslak Tadeusz: *Sylwetki mazurskie i kaszubskie*. Warszawa 1965.
520. *W strumieniu myśli*. Pomorze 1967 nr 11 s. 12.
O książce: Bystrzycki Przemysław: *Strumień*. Warszawa 1966.
511. *Wspomnienia przewodnikiem*. Tygodnik Kulturalny 1967 nr 22 s. 9.
O książce: Sliwa Alojzy: *Spacerkiem po Olsztynie*. Warszawa 1967.
522. *Zycie osobiste i społeczne*. Pomorze 1967 nr 17 s. 13.
O książce: Machejek Władysław: *Opowiadania wybrane*. Kraków 1967.
- Redakcja
523. [Dziesięć] *X lat pracy na Warmii i Mazurach*. Broszura wydana z okazji jubileuszu „Filmosu”. Olsztyn: Centrala Filmów Oświatowych „Filmos” oddział w Olsztynie [1967], 16 s. il.
524. *Mówiący gestem. 10 lat Olsztyńskiej Pantomimy Głuchych*. Olsztyn 1967, 48 s. il.
- 1968
525. *Bartąg. Znanie i nieznanie*. Głos Olsztyński 1968 nr 94 s. 7.
526. *O autorze «Szarej przędzy»*. [Stanisław Komoniewski]. Warmia i Mazury 1968 nr 11 s. 21—23.
527. *Pamięć dla wiernych tej ziemi*. [Franciszek Góralski]. Głos Olsztyński 1968 nr 201 s. 4.
528. *Po zjeździe w Katowicach i Jaszowcu*. [II Zjazd Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych]. Głos Olsztyński 1968 nr 142 s. 4, 6.
529. *Proza olsztyńska starsza i nowsza*. *Zycie Literackie* 1968 nr 10 s. 10.
530. *Przegląd ważniejszych publikacji o Teatrze im. Stefana Jaracza*. *Rocznik Olsztyński* t. 7: 1968 s. 255—260.
531. *Refleksje z Katowic i Jaszowca*. Pomorze 1968 nr 13 s. 10.
- Recenzje
532. *Córka i matka*. Fakty i Myśli dod. *Wiatraki* 1968 nr 1 s. 2.
O książce: Kurowska Halina: *Zabawa z czarnym ptakiem*. Olsztyn 1966.
533. *Konsekwencje baroku*. Warmia i Mazury 1968 nr 1 s. 22.
O książce: Stępowski Tadeusz: *Od Sasa i od lasa*. Gdynia 1967.
534. *Mazurska powieść z 1938 roku*. Warmia i Mazury 1968 nr 3 s. 25—26.
O książce: Kucharski Jan Edward: *Głos krwi i ziemi*.
535. *Nowa powieść Zdzisława Wróbla*. Fakty i Myśli 1968 nr 20 s. 10.
O książce: Wróbel Zdzisław: *Szczeble*. Gdynia 1968.
536. [O książce:] *Meyhöfer Max: Die Landgemeinden des Kreises Lötzen*. Würzburg 1966. *Zapiski Historyczne* 1968 z. 4 s. 120—122.
537. [O książce:] *Meyhöfer Max: Die Landgemeinden des Kreises Ortelsburg*. Würzburg 1967. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1968 nr 2 s. 406—408.
538. *Reportaż i wspomnienie*. Warmia i Mazury 1968 nr 4 s. 24—25.
O książce: Stępowski Tadeusz: *Z kraju dalekiego dzieciństwa*. Łódź 1967.
539. *Trzy książki Leszka Proroka*. Pomorze 1968 nr 2 s. 1.
O książce: *Okna dziwów*. *Rzecz o teatrze TV*. Warszawa 1966.
- 1969
540. *Braniewski eksperyment*. [Braniewskie Dni Literatury Warmii i Mazur]. *Pojezierze* 1969 [nr 1] s. 13—14.
541. *Jubileusz i nowe stowarzyszenie*. [40-lecie twórczości Stanisława Komoniewskiego]. [Podp.] E.M. *Pojezierze* 1969 [nr 1] s. 19—20.
542. *Nowy literacki pomost*. *Olsztyn—*

- Kaliningrad*. Głos Olsztyński 1969 nr 95 s. 3.
543. *Pisarze kaliningradzcy*. Warmia i Mazury 1969 nr 11 s. 7—9. c.d. zob. poz. 568.
544. *Pozjazdowe refleksje*. [Zjazd pisarzy Ziem Zachodnich i Północnych]. Głos Olsztyński 1969 nr 218 s. 6—8.
545. *Przed naszym spotkaniem*. Kultura 1969 nr 4 s. 7.
546. *Przed rocznicą plebiscytu*. Pojezierze 1969 zima s. 7—11.
547. *Świadomie i konsekwentnie*. Wyowiedź w dyskusji nt. literatury regionalnej. Pomorze 1969 nr 2 s. 10.
548. *Temat i środowisko*. Warmia i Mazury 1969 nr 3 s. 5—7, nr 4 s. 13—15, nr 5 s. 21—23, nr 6 s. 19—20, 26, nr 7 s. 20—22, nr 8 s. 16—18, 27, nr 9 s. 3—4. Polemika. Pasłękowski K. Tamże nr 11 s. 30. c.d. polemiki zob. poz. 571.
549. *W sprawie działalności teatru elbląskiego w latach 1945—1963*. Rocznik Elbląski t. 4: 1969 s. 287—290.
550. *Zjazd i zebranie*. [XVIII Zjazd ZLP w Bydgoszczy]. Pojezierze 1969 nr 2 s. 6—8.
- Tłumaczenia
551. [Gisevius Gustaw]: *Tekst listu ... do Józefa Lompy zawarty w liście Józefa Lompy do J.E. Purkyniego z dnia 27 stycznia 1844 r.* Tłum. z niem. [Podp.] E.M. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1969 nr 4 s. 657—658.
552. Sender Ramón José: *Miejsce człowieka; Requiem dla hiszpańskiego chłopca*. Tłum. z hiszp. Warszawa: Państw. Instytut Wydawniczy 1969, 217 s.
- Recenzje
553. *Jeden krytyk i kilkunastu poetów*. Głos Olsztyński 1969 nr 188 s. 4, 7. O książce: Biernacka Barbara: *Styl i postawy*. Szkice o poezji. Poznań 1969.
554. *Mazurskie reportaże*. Pomorze 1969 nr 5 s. 7. O książce: Willan Tadeusz: *Nienawiść i pajda chleba*. Olsztyn 1968.
555. *Nie tylko warsztat biograf*. Pomorze 1969 nr 24 s. 15. O książce: Brandys Marian: *Kłopoty z panią Walewską*. Warszawa 1969.
556. [O książce:] *Kętrzyński Wojciech: Z księgi pieśni człowieka niemco-nego*. Olsztyn 1968. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1969 nr 2 s. 278—281.
557. [O książce:] *Korespondencja Polaków z Janem Ewangelistą Purkyniem*. Wrocław 1969. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1969 nr 4 s. 656—657.
558. *O życiu kulturalnym w III Rzeszy*. Pomorze 1969 nr 16 s. 11. O książce: Drewniak Bogusław: *Kultura w cieniu swastyki*. Poznań 1969.
559. *Powieść o dwu liściach dębu*. Warmia i Mazury 1969 nr 8 s. 20. O książce: Nienacki Zbigniew: *Liście dębu*. Warszawa 1967.
560. *Powieść o uwięzionym w Wehrmachcie*. Pomorze 1969 nr 3 s. 15. O książce: Piepka Jan: *Dzierzby w głogach*. Warszawa 1968.
561. *Salto mortale*. Warmia i Mazury 1969 nr 10 s. 6, 24. O książce: Papier Tadeusz: *Narodziny Gerty*. Warszawa 1969.
562. *Szkice o literaturze Ziem Zachodnich*. Pomorze 1969 nr 21 s. 12. O książce: Nawrocki Witold: *Trwanie i powrót*. Szkice o literaturze Ziem Zachodnich. Poznań 1969.
563. *W nadwiślańskim mieście tuż po wojnie*. Pomorze 1969 nr 11 s. 12. O książce: Kowalski Kazimierz: *Przygody dawnego partyzanta*. Łódź 1969.
- Redakcja
564. Czubieli Lucjan, Domagała Tade-

- usz: *Zabytkowe ośrodki miejskie Warmii i Mazur*. Olsztyn: Pojezierze 1969, 327 s. il.
- 564a. *Historii trzeba wychodzić naprzeciw*. W: *25 lat Teatru im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg 1945—1970*. Olsztyn [1970] s. 32—40 nlb.
- 1970
565. *Literatura naszego regionu*. Nasza Wieś 1970 nr 15 s. 6.
566. *Nowości literatury pięknej*. Pojezierze 1970 lato s. 6—9.
567. *Olsztyńskie obserwacje*. [Przemiany w literaturze Warmii i Mazur]. Tygodnik Kulturalny 1970 nr 20 s. 3, 5.
568. *Pisarze kaliningradzcy*. Warmia i Mazury 1970 nr 2 s. 14. Pocz. zob. poz. 543.
569. *Przed jubileuszem założenia seminarium nauczycielskiego w Działdowie*. Pojezierze 1970 jesień s. 22—25.
570. *Publicystyka mazursko-warmińska w latach 1944—1946*. Pojezierze wiosna s. 16—20.
571. *Temat i środowisko*. Warmia i Mazury 1969 nr 3—9; Polemika. Seroka Antoni: *Reperkusja*. Tamże 1970 nr 9 s. 30; Sobczyk Jan. Tamże 1970 nr 9 s. 30. Początek zob. poz. 548.
572. *Zaczynałem nad Baltykiem*. Warmia i Mazury 1970 nr 5 s. 11—12.
-)   Recenzje
573. *Biografia apolitycznego inteligenta*. Pomorze 1970 nr 9 s. 14. O książce: Ogrodziński Władysław: *Krajobraz z tarniną*. Łódź 1969.
574. *Nieprzemysłana zabawa*. Pomorze 1970 nr 11 s. 13. O książce: Stępowski Tadeusz: *Sielski żywot burmistrza Wrancicy*. Łódź 1969.
575. *Nie tylko sekretarzyk*. Pomorze 1970 nr 17 s. 11. O książce: Okęcka-Bromkowa Maryna: *Sekretarzyk babuni*. Olsztyn 1970.
576. [O książce:] *Frenszkowski Klemens: Śmierć Brunaczki*. Olsztyn 1967. Olsztyński Kalendarz TRZZ 1970 s. 201.
577. [O książce:] *Oleksik Klemens: Cmentarz w lesie*. Olsztyn 1964. Olsztyński Kalendarz TRZZ 1970 s. 202.
578. [O książce:] *Turkowski Leonard: Spotkania świąteczne*. Olsztyn 1968. Olsztyński Kalendarz TRZZ 1970 s. 205.
579. *Poeta południa i północy*. Pomorze 1970 nr 13 s. 12. O książce: Chadzinikolau Nikos: *Bezszenność*. Poznań 1970.
580. *Przystanek Warmia i Mazury*. Prasa Polska 1970 nr 12 s. 43—44. O artykule: Kmiecik Edward: *Polskie czasopisma i gazety na Warmii i Mazurach*. Prasa Polska 1970 nr 8 s. 33—35; Odpowiedź. Kmiecik E. Tamże nr 12 s. 45—46.
581. «*Wyroki*» *Jana Boenięga*. Pomorze 1970 nr 16 s. 11. O książce: Boenięg Jan: *Wyroki*. Warszawa 1970.
582. *Życie i śmierć w Tuliczanych*. Pomorze 1970 nr 5 s. 1?. O książce: Tetter Jan: *Błękitny kogut*. Lublin 1968.
- 1971
583. [Czterdzieści dziewięć] *49 listów z powodu Braci Czeskich*. Łódź: Wydawnictwo Łódzkie 1971, 254 s. il.
584. *Ocalić od zapomnienia*. [Seminarium Nauczycielskie w Działdowie]. Warmia i Mazury 1971 nr 11 s. 22—23, nr 12 s. 14—15.
585. *Po drugiej stronie zatoki*. [Kaliningrad]. Litery 1971 nr 12 s. 14.
586. *Wspomnienia i życzenia* [przesyłane M. Lengowskiemu]. Gazeta Olsztyńska 1971 nr 120 s. 4.

Tłumaczenia

587. Wiechert Ernst: *Brzydka*. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1971 nr 1 s. 11—14.

O książce: Prorok Leszek: *Czas stworzenia*. Warszawa 1970.

Recenzje

588. *Cisza nastroju nie refleksji*. Pomorze 1971 nr 5 s. 12.
O książce: Piepka Jan: *Cisza*. Warszawa 1970.
589. *Co jest doskonałe?* Gazeta Olsztyńska 1971 nr 180 s. 5.
O książce: Nepomucka Krystyna: *Samotność niedoskonała*. Warszawa 1971.
590. *Coś do czytania*. Pomorze 1971 nr 13 s. 12.
O książce: Chróścielewska Honorata: *Królowa Majorki*. Łódź 1971.
591. *Dawna i nowsza, ale przeszłość*. Pomorze 1971 nr 16 s. 11.
O książce: Dunarowski Władysław: *Serce na wietrze*. Warszawa 1971.
592. *Felieton o recenzji niez zaangażowanej*. Warmia i Mazury 1971 nr 9 s. 27.
O książce: Okęcka-Bromkowa Maryna: *Sekretarzyk babuni*. Olsztyn 1970.
593. *Historia i publicystyka*. Pomorze 1971 nr 9 s. 10.
O książce: Osmańczyk Edmund: *Był rok 1945...* Warszawa 1970.
594. *Kopernik w oczach niemieckiego biografa*. Pomorze 1971 nr 18 s. 12.
O książce: Hermanowski Georg: *Nicolaus Copernicus. Sein Leben und sein Werk*. München 1971.
595. *Między ziemią i niebem*. Gazeta Olsztyńska 1971 nr 174 s. 4.
O książce: Turkowski Leonard: *Ziemia i niebo. Powieść o życiu i pracy Mikołaja Kopernika*. Olsztyn 1971.
596. *Rzetelność krytyczna*. Pomorze 1971 nr 7 s. 12.
O książce: Fornalczyk Feliks: *Z rodu poetów*. Łódź 1969.
597. *Wspominam jak stworzenie*. Odgłosy 1971 nr 30 s. 7.

1972

598. *Dzieje miast*. W: *Itawa. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1972 s. 140—204, il. tab.
599. *Dzieje powiatu*. W: *Itawa. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1972 s. 51—105, il. mapki, pl. tab.
600. *Dzieje wsi*. [Współautor] Bohdan Kozieliński-Poklewski. W: *Itawa. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1972 s. 205—266, il.
601. *Emil Behring i inni*. W: *Itawa. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1972 s. 163—169.
602. *Ernst Wiechert niemiecki pisarz z Mazur*. Warmia i Mazury 1972 nr 9 s. 34—35, nr 10 s. 7—8.
603. *Lata 1920—1945*. W: *Itawa. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1972 s. 154—162, tab.
604. O autorze «Lasu umarłych». W: Wiechert Ernst: *Las umarłych*. Olsztyn 1972 s. 139—146.
605. *Plebiscyt*. W: *Itawa. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1972 s. 141—142, tab.
606. *Pokonkursowe impresje*. Pojezierze 1972 lato s. 6—7.
Wyniki ogólnopolskiego konkursu na utwór o tematyce kopernikańskiej.
607. *Specyfika środowisk*. Wypowiedź w dyskusji nt. Społeczne obowiązki pisarza. Pomorze 1972 nr 3 s. 7.
608. *Sytuacja narodowościowa na przełomie XIX i XX wieku*. W: *Itawa. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1972 s. 117—133, il. tab.
609. *Tradycje słowa polskiego na Mazurach i Warmii*. [Referat wygłoszony na sympozjum Korespondencyjnego Klubu Młodych Pisarzy we Fromborku]. Regiony 1972 nr 10—11/18—19 s. 41—47.
610. *Warmia i Mazury w oczach poe-*

- tów 1940—1970. Wybrał i oprac. ... Olsztyn: „Pojezierze” 1972, 231 s.
611. *Z zagadnień piśmiennictwa Warmii i Mazur*. Gazeta Olsztyńska 1972 nr 227 s. 4.
- Tłumaczenia
612. Wiechert Ernst: *Las umartych. Relacja*. Przełoż. z niem. ... Olsztyn: Pojezierze 1972, 147 s.
- Recenzje
613. *Inny Kolumb rocznik dwudziesty*. Pomorze 1972 nr 17 s. 11.
O książce: Chróścielewski Tadeusz: *Aurelian albo zjazd koleżeński*. Łódź 1971.
614. *Nader ciekawy dziennik*. Pomorze 1972 nr 5 s. 11.
O książce: Kubacki Wacław: *Dziennik 1944—1958*. Warszawa 1971.
615. *Porachunki i obserwacje*. Pomorze 1972 nr 2 s. 11.
O książce: Gerhard Jan: *Autopamflet*. Wyd. 2 Warszawa 1971.
616. *Powieść z historii Pomorza*. Pomorze 1972 nr 7 s. 11.
O książce: Kamiński Ireneusz G.: *Krystyna i rapier*. Gdańsk 1971.
- Redakcja
617. *Współcześni pisarze województwa olsztyńskiego*. Olsztyn: Pojezierze 1972, 186 s. portr. bibliogr.
- 1973
618. *Limanowski a Mazury*. Gazeta Olsztyńska 1973 nr 172 s. 6.
619. *My królewskie luteraki*. Gazeta Olsztyńska 1973 nr 286 s. 6.
620. *Tranzytowi emigranci*. Gazeta Olsztyńska 1973 nr 286 s. 6.
621. *Ze zbiorów H. Frischbiera*. Słowo na Warmii i Mazurach 1973 nr 11 s. 3, nr 15 s. 2.
- Tłumaczenia
622. Kętrzyński Wojciech: *Wiersze nieznane*. Wybr. i odczytał z rękopisów Antoni Łukaszewski. Przeł. z niem. ... Olsztyn: Pojezierze 1973, LII, 105 s.
623. Ziborov Evgenij: *Robota*. Tłum. z ros. Gazeta Olsztyńska 1973 nr 112 s. 5.
- Recenzje
624. *Gustaw Gizevius [Gizewiusz]*. Nowe Książki 1973 nr 17 s. 46.
Polemika z artykułem: Szeńc Stanisław: *Gustaw Gizevius [Gizewiusz]*. *Ongiś*. Nowe Książki 1973 nr 10.
625. *Karnawał dziadowski?* Gazeta Olsztyńska 1973 nr 238 s. 5.
O książce: Nyrkowski Stanisław: *Karnawał dziadowski*. Warszawa 1973.
626. *W przebraniu Judasza*. Fakty i Myśli 1973 nr 26 s. 7.
O książce: Panas Henryk: *Według Judasza*. Olsztyn 1973.
- 1974
627. *Fikcyjny czy rzeczywisty* [bohater literacki]. Warmia i Mazury 1974 nr 7 s. 22—24.
628. *Gdyby wilki zjadły*. [Twórczość Henryka Panasa]. Tygodnik Kulturowy 1974 nr 7 s. 4.
629. *Gustaw Leyding*. Tygodnik Kulturowy 1974 nr 15 s. 4.
630. *Kaliningrad*. [Relacja z pobytu pisarzy olsztyńskich]. Polityka 1974 nr 26 s. 10.
631. *Karol Mattek (1898—1969)*. W: *Polski Słownik Biograficzny* t. 19. Wrocław 1974 s. 451—452, bibliogr.
632. *...o swojej twórczości i problemach przeszłości regionu*. Rozm. przepr. B. Nadolna. Bibliotekarz Olsztyński 1974 nr 4 s. 38—40.
633. *Polscy i niepolscy Prusacy*. *Szkice z historii Mazur i Warmii*. Olsztyn: Pojezierze 1974, 196 s.
634. *Prezes — cyganem?* [Twórczość

- Leonarda Turkowskiego]. Tygodnik Kulturalny 1974 nr 5 s. 4.
635. *To też była szansa*. [Turystyka]. Gazeta Olsztyńska 1974 nr 141 s. 6.
636. *Warmiński okres życia Władysława Chrościelewskiego (1892—1901)*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1974 nr 1 s. 25—36, portr.
- Recenzje
637. *Co się obecnie nosi?* Gazeta Olsztyńska 1974 nr 34 s. 6.
O książce: Iwanicki Eugeniusz: *Deszczowy sezon*. Łódź 1973.
638. [O książce:] *Słownik pracowników książki polskiej*. [Praca zbiorowa] pod red. Ireny Treichel. Łódź 1972. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1974 nr 2 s. 211—223.
639. *Trochę pretensji do dobrej książki*. Gazeta Olsztyńska 1974 nr 22 s. 6.
O książce: Trzeciakowski Lech: *Pod pruskim zaborem. 1850—1918*. Warszawa 1973.
640. *Za miedzą a nie za kordonem*. Gazeta Olsztyńska 1974 nr 4 s. 6.
O książce: Szenic Stanisław: *Za zachodnią miedzą*. Warszawa 1973.
- 1975
641. *Kalejdoskop rodowodów*. [Literaci olsztyńscy]. Warmia i Mazury 1975 nr 4 s. 23.
642. *Krajka znaleziona pod Sejnam*. [Edward Gisevius]. *Kontrasty* 1975 nr 11 s. 63—64.
643. *Lepsze bywa gorsze od dobrego*. Gazeta Olsztyńska 1975 nr 62 s. 6.
644. *No dobrze — i co dalej?* W: Szymańska Maria: *Cisza*. Olsztyn 1975 s. 48—51.
645. *Podróż w nieznanne*. Gazeta Olsztyńska 1975 nr 207 s. 4.
646. *Słowo wstępne*. W: *Materiały konkursowe*. [Poezja]. Olsztyn 1975 s. 5—7 nlb.
647. *Słowo wstępne*. W: *Materiały konkursowe*. [Proza]. Olsztyn 1975 s. 3—4 nlb.
648. *Wstęp*. [Twórczość Leonarda Turkowskiego]. W: Turkowski Leonard: *Talerz z jabłkami*. Olsztyn 1975 s. 5—10.
649. *Z dziejów miasta i powiatu — i co dalej?* Gazeta Olsztyńska 1975 nr 189 s. 1, 5.
- Recenzje
650. *Apologia czyli krok wstecz*. Warmia i Mazury 1975 nr 6 s. 14—15.
O książce: Gębik Władysław: *Pod warmińskim niebem*. O Michale Lengowskim. Warszawa 1974.
651. [O książce:] *Dominiczak Henryk: Granica polsko-niemiecka 1919—1939*. Warszawa 1975. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1975 nr 4 s. 535—537.
652. *Poszerzanie horyzontów*. Tygodnik Kulturalny 1975 nr 40 s. 4.
O książce: Samulowski Andrzej: *Z północnego Polski krańca...* Olsztyn 1975.
653. *Szkoda tego tematu*. Gazeta Olsztyńska 1975 nr 9 s. 6.
O książce: Wawrzykowska-Wierciochowa Dioniza: *Mazurek Dąbrowskiego. Dzieje polskiego hymnu narodowego*. Warszawa 1974.
- 1976
654. *«Do Prześwietnej Regencji Jego Królewsko Pruskiej Mości»*. *Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 265 s. 6.
655. *Dzieje Ostródy*. [Współautor:] Tadeusz Oracki. W: *Ostróda. Z dziejów miasta i okolic*. Olsztyn 1976 s. 72—124, il. tab.
656. *Dzieje wsi*. [Historia poszczególnych wsi]. W: Nidzica. *Z dziejów miasta i okolic*. Olsztyn 1976 s. 95—140, mapka, tab.
657. *Glockengeld*. *Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 254 s. 6.
658. *Hało, Sołniki*. *Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 276 s. 6.

659. *Historia Nidzicy*. W: *Nidzica. Z dziejów miasta i okolic*. Olsztyn 1976 s. 62—94.
660. *Jeden protokół i jeden list. Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 298 s. 6.
661. *Kilka domów wśród drzew*. [Wspomnienia ze stron rodzinnych]. *Kontrasty* 1976 nr 11 s. 16—20.
662. *Lenkijos ir Lietuvos*. [Polacy i Litwini]. *Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 282 s. 6.
663. «...obróciliśmy oko Nasze...». *Prosto z archiwum*. [Rozporządzenia urzędowe XIX w. z parafii Jaśkowo]. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 288 s. 6.
664. «*Opis mojego żywota*». *Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 259 s. 6.
665. *Pieczonka contra granica*. *Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 271 s. 6.
666. *Pogranicze etniczne zachodnich Mazur*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 4 s. 469—522, tab. mapki. Zsfg.
667. *Referat nauczyciela Rudolfa Goerkego z 1875 r. o metodach germanizacji za pośrednictwem szkoły*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 2 s. 185—186. Zsfg.
668. *Uczyć czy nauczyć historii*. Gazeta Olsztyńska 1976 nr 237 s. 1, 4.
669. *W gęstych zaroślach niemal pod Miłomłynem*. [Piławki i okolice w XVII—XIX wieku]. *Warmia i Mazury* 1976 nr 7 s. 19, il.
670. *Z dziejów Ostródy, Nidzicy i powiatu nidzickiego*. Olsztyn: Nakł. autora 1976, 101 s. Nadbitka z monografii: *Ostróda. Z dziejów miasta i okolic*. Olsztyn 1976; *Nidzica. Z dziejów miasta i okolic*. Olsztyn 1971.
671. *Dyskusja nad książką Tadeusza Orackiego «Rozmówiłbym kamień»*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 4 s. 603—604.
- O książce: Oracki Tadeusz: *Rozmówiłbym kamień. Z dziejów literatury ludowej oraz piśmiennictwa regionalnego Warmii i Mazur w XIX i XX wieku*. Warszawa 1976.
672. *Dyskusja nad książką Władysława Ogrodzińskiego. «Proporzec z białym barankiem»*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 4 s. 601—602.
- O książce: Ogrodziński Władysław: *Proporzec z białym barankiem*. Łódź 1975.
673. [O książce:] *Nadzieja Jadwiga: Generał Zajączek 1752—1828*. Warszawa 1975. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 3 s. 434—435.
674. [O książce:] *Oracki Tadeusz: Twórcy i działacze kultury w województwie olsztyńskim w latach 1945—1970. Materiały biograficzne*. Olsztyn 1975. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 2 s. 289—291.
675. [O książce:] *Stoi lipa, lipuleczka. Pieśni mazurskie przez Józefa Gąsiorowskiego zebrane*. Warszawa 1976. [Współautor:] Tadeusz Świąt. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 3 s. 439—442.
- Redakcja
676. Komunikaty Mazursko-Warmińskie. Czasopismo poświęcone przeszłości ziem Polski północno-wschodniej. Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski); Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. [Kwartalnik]. Olsztyn 1976 nr 1—4.

1977

Recenzje

671. *Dyskusja nad książką Tadeusza Orackiego «Rozmówiłbym kamień»*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1976 nr 4 s. 603—604.
676. *A może balonem? Prosto z archiwum*. [Dokumenty magistratu olsztyńskiego z lat 1909—1915]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 5 s. 6.

678. *Adam, syn Adama, wnuk Adama.* [Rodzina Piaydów]. *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 114 s. 6.
679. *Być albo nie być* [smolarzem]. *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 120 s. 6.
680. *Było sobie czterech braci.* [Gregoroviusów]. *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 136 s. 6.
681. *Co komu potrzebne.* *Prosto z archiwum.* [Znajomość języka niemieckiego u dzieci w pocz. XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 205 s. 6.
682. *Co słowo to obyczaj.* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 47 s. 6.
683. *Czyje strapienie?* *Prosto z archiwum.* [Huta szkła w pupskich lasach]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 217 s. 6.
684. *Czytanie trwa.* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 154 s. 6.
685. *Dopisek historii najnowszej.* *Prosto z archiwum.* [Imienne spisy w kościołach warmińskich świadczące o stanie oświaty w poszczególnych parafiach w XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 263 s. 6.
686. *Duży Klein.* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 103 s. 6.
687. [Dziewięćdziesiąt dziewięć] *99 lat temu.* *Prosto z archiwum.* [Kąpielisko nad jeziorem Faferek]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 35, s. 6.
688. *Habent sua fata libelli.* *Prosto z archiwum.* [Inwentarz ksiązek parafii ewangelickiej z 1768 roku w Czarnym Dolnym w pow. kwidzińskim]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 177 [właściwie 176] s. 6.
689. *...i dotychczas nie powrócił.* *Prosto z archiwum.* [Samuel Władysław von Morstein z Kosinowa]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 125 s. 6.
690. *Indyjska morowa zaraza. Cholery z 1831 roku ciąg dalszy.* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 57 s. 6, nr 63 s. 6.
691. *Jak to było w listopadzie 1918 roku.* *Prosto z archiwum.* [Utworzenie Warmińskiej Rady Ludowej w Olsztynie]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 229 s. 6.
692. *Jeszcze raz o Wądołku.* Słowo na Warmii i Mazurach 1977 nr 26 s. 12.
693. *Kierunek germanizacja. Z zagadnień szkolnictwa i oświaty na Warmii po 1772 roku.* Słowo Powszechne 1977 nr 184 s. 12.
694. *Kłopoty przemysłu lekkiego* [w XVIII wieku w Giżycku]. *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 269 s. 6.
695. *Konfirmowany syn papieżniczki.* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 28 s. 6.
696. *Konsegnazja Biłta do Krolewski puszczy.* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 160 s. 6.
697. *Kontrakty i ulotki.* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 130 s. 6.
698. *Kręć się kręć wrzeczono.* *Prosto z archiwum.* [Zwyczaj przadków na Mazurach]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 142 s. 6.
699. *Kto jest kto.* [Zmiany nazwisk w Ostródzie na pocz. XX w.]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 148 s. 6.
700. *Lasy moje olsztyńskie.* *Prosto z archiwum.* [Tekst polskiej przysięgi złożonej w 1807 r. przez Kaspra Melerskiego]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 51 s. 6.
701. *Ludność polska w powiecie morąskim w XIX wieku.* Olsztyn: Muzeum Mazurskie 1977, 19 s.
702. *Łamanie szyfru historii.* *Prosto z archiwum.* [Zaświadczenia sołtysów jako dokumenty językowe z XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1977 nr 235 s. 6.
703. *Mantelgeld?* *Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1977 nr 17 s. 6.
704. *Między Jeziaranami a Bisztynkiem.* *Prosto z archiwum.* [Nagrobki cmentarne śladami pol-

- skości]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 241 s. 6.
705. *Mragowska wieża Babel. Prosto z archiwum.* [Nauczanie języka niemieckiego w I poł. XIX wieku]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 292 s. 6.
706. *Na jagody. Prosto z archiwum.* [Spisy osób uprawnionych do zbierania jagód z końca XIX w.]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 194 s. 6.
707. *Napoleon przy kominku. Prosto z archiwum.* [Listy strat, jakie armia napoleońska wyrządziła proboszczom]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 199 s. 6.
708. *Nazywając rzeczy po imieniu.* [Polska emigracja zarobkowa a plebiscyt na Warmii i Mazurach]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 155 s. 4.
709. *O naszym pierwszym. Prosto z archiwum.* [Jan Liszewski]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 97 s. 6.
710. *Od słownika do podręcznika.* Warmia i Mazury 1977 nr 10 s. 29; Sprostowanie, *Uwagi autora, któremu skreślono nazwisko.* Tamże nr 12 s. 28.
711. *Pierwsze próby wprowadzania języka niemieckiego do szkół elementarnych na Mazurach i południowej Warmii na początku XIX wieku.* *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1977 nr 3/4 s. 309—325. Zsfg.
712. *Piwo i taca. Prosto z archiwum.* [Produkcja piwa w Biskupcu w XVIII w.]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 247 s. 6.
713. *Po pożarze w roku 1766.* [Biskupiec Resz.]. *Słowo na Warmii i Mazurach* 1977 nr 11.
714. *Pożar. Prosto z archiwum.* [Pożar „Czerwonej karczmy” w Szymbarku w 1795 roku]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 91 s. 6.
715. *Prusy? Z innej beczki.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 197 s. 5.
716. *Przed wszystkim sprawa hymnów. Z innej beczki.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 274 s. 6.
717. *P.T. Prosto z archiwum.* [O tytułowaniu się superintendentów w XVIII i na początku XIX w.]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 108 s. 6.
718. *Radca Dinter prosi... Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 164 s. 6.
719. *Rodowód nazw. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 258 s. 6.
720. *Sęki. Prosto z archiwum.* [List księcia Wawrzyńca Albrechta, dziekana w Barczewie, do biskupa Krasickiego jako przykład zlatynizowanej staropolszczyzny]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 258 s. 6.
721. *Skarb znaleziony w leśniczówce. Prosto z archiwum.* [Dokumenty świadczące o istnieniu huty i odlewni żelaza w Wądołku]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 11 s. 6.
722. *Spór o żony. Prosto z archiwum.* [Zatarg między nauczycielem a sołtysiem z Dorotowa w 1855 roku]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 23 s. 6.
723. *Sprawa kazań i sprawa hymnów. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 223 s. 6.
724. *Straż mazurska. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 211 s. 6.
725. *Temat do powieści. Prosto z archiwum.* [Działalność nauczycieli we wsi Grzybiny w XIX wieku]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 69 s. 6.
726. *Tematu do powieści część druga. Prosto z archiwum.* [Zatarg między nauczycielem a pastorem we wsi Parwólki]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 74 s. 6.
727. *Tym razem z kobietami. Prosto z archiwum.* [Kobiety nauczycielki na Warmii i Mazurach w XIX w.]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 252 s. 6.
728. *Uwłaszczanie i licytacja. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 85 s. 6.
729. *Uzupełnianie literatury. Prosto z archiwum.* [Dokumenty z Nadleśnictwa Piersławki, gdzie pracował

- ojciec Ernesta Wiecherta]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 171 s. 6.
730. *W gęstwinie liczb. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 182 s. 6.
731. *Wądołek.* *Warmia i Mazury* 1977 nr 3 s. 10—11.
732. *Wierny sluga. Prosto z archiwum.* [Działalność pedagogiczna Wilhelma Kopki w Ukcie w I poł. XIX wieku]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 286 s. 6.
733. *Właściciel paszportu nr 3 z 1831 roku. Prosto z archiwum.* [Filipon Matwiej Ignatow z Ukty]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 188 s. 6.
734. *Włoski goźdźnik na Górze Dylewskiej. Prosto z archiwum.* [Historia Wysokiej Wsi]. *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 80 s. 6.
735. *Z notatnika kucharza. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1977 nr 288 s. 6.
736. *Zamiast laurki.* [25-lecie „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”]. *Warmia i Mazury* 1977 nr 12 s. 25.
- Tłumaczenia
737. *Wiechert Ernst: Pani Majorowa.* Tłum. z niem. ... *Olsztyn: Pojezierze* 1977, 175 s.

Recenzje

738. *I inne opowieści.* *Warmia i Mazury* 1977 nr 4 s. 23.
O książce: Sudermann Hermann: *Jans i Erdme i inne opowieści.* *Olsztyn* 1976.
739. *Nasza północ.* *Warmia i Mazury* 1977 nr 8 s. 22.
O książce: Kruk Erwin: *Moja północ.* *Olsztyn* 1973.
740. [O książce:] *Jasiński Janusz: Andrzej Samulowski 1840—1928. O narodowe oblicze Warmii. Olsztyn* 1976. *Mówią Wieki* 1977 nr 3 s. 37.
741. [O książce:] *Kultura ludowa Mazurów i Warmiaków.* *Wrocław* 1976. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1977 nr 2 s. 239—245.
742. [O książce:] *Mądrzejszy Mazur niż diabeł. Zbiór przysłów i wyrażen przystawianych polskich z terenu Warmii i Mazur.* *Oprac. Tadeusz Oracki. Olsztyn* 1977. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1977 nr 3/4 s. 515—517.
743. [O książce:] *Motekat Helmut: Ostpreussische Literaturgeschichte mit Danzig und Westpreussen. München* 1977. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1977 nr 3/4 s. 512—514.
744. *Z tamtych lat.* *Warmia i Mazury* 1977 nr 10 s. 29. *Sprostowanie.* Tamże nr 12 s. 28.
O książce: *Ruczyński Teofil: Z tamtych lat.* *Warszawa* 1977.
- Redakcja
745. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie.* *Czasopismo poświęcone przeszłości ziem Polski północno-wschodniej.* *Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski); Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie.* [Kwartalnik] *Olsztyn* 1977 nr 1—4.

1978

746. *Bracia, ale jacy. Prosto z archiwum.* [Tymoteusz Krieger i August Czygan stryjeczni bracia Gustawa Gizewiusza]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 253 s. 6.
747. *Cennik i niedopłata. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 98 s. 6.
748. *Córka i (być może) syn. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 137 s. 6.
Tekst listu napisany przez Szarlotę Frisch w sprawie zwolnienia jej ojca Samuela Wilimczyka ze stanowiska nauczyciela w Kronowie w 1834 roku.
749. [Czterysta czterdzieści] 440: 500 000

- Z *innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 189 s. 6.
750. *Czyżby Tatarzy*. Z *innej beczki*. [Nazwy miejscowe na Warmii]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 242 s. 6.
751. *Czyżby UFO? Prosto z archiwum*. [Nieidentyfikowane zjawisko astronomiczne we wsi Małgi w dniu 31 I 1823 roku]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 287 s. 6.
752. *Jeżeli nie tak to... Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 154 s. 6.
753. *Kto to był? Z innej beczki*. [Władysław Cieszyński]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 51 s. 6.
754. *Łagodny wymiar kary. Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 143 s. 6.
Sprawa nabożeństwa żałobnego zamówionego przez żołnierzy polskich internowanych w Prusach po powstaniu 1831 roku.
755. *Maldeninkai. Prosto z archiwum*. [Gromadkarstwo na Warmii w XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 200 s. 6.
756. *Marcin Gerss jako nauczyciel (1828—1850)*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1978 nr 1 s. 3—25. Zsfg.
757. *Młodzieńcze wiersze Wojciecha Kętrzyńskiego*. W: *Wojciech Kętrzyński 1838—1918. W stoczerdziestą rocznicę urodzin*. Olsztyn [1978] s. 53—61 nlb.
758. *Mogillen. Prosto z archiwum*. [Zniesienie prywatnych pochówków]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 92 s. 6.
759. *Moje zejście na manowce. Prosto z archiwum*. [Dane statystyczne o posługiwaniu się językiem polskim w parafii brąszwałdzkiej w XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 104 s. 6.
760. *Na ławę oskarżonych. Prosto z archiwum*. [Wiejscy nauczyciele w dokumentach z I połowy XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 264 s. 6.
761. *Nasze drogi przez życie. Z innej beczki*. [Pamiętniki jako źródło historyczne]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 29 s. 6.
762. *Niebezpieczny człowiek. Prosto z archiwum*. [Michał Brzozowski]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 297 s. 6.
763. *Nie dla ubogich. Prosto z archiwum*. [„Naukowe szkoły” w Kętrzynie w 1788 roku]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 248 s. 6.
764. *O roku ów... Prosto z archiwum*. [Panowanie króla Fryderyka Wilhelma III]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 183 s. 6.
765. *Olimpiadę czas zacząć. Z innej beczki*. [Problemy organizacyjne olimpiad historycznych organizowanych dla młodzieży szkolnej]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 225 s. 6.
766. *Order dla Mrongowiusza. Prosto z archiwum*. [Okoliczności przyznania K.C. Mrongowiuszowi orderu „Czerwonego Orła”]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 177 s. 6.
767. *Personalia. Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 195 s. 6.
768. *Po powrocie zza Łaby. Z innej beczki*. [O Gustawie Gizewiuszu]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 74 s. 6.
769. *Pod wysokim patronatem*. [Proces germanizacji w XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 236 s. 6.
770. *Podostródzki szlak Gizewiusza*. W: [Sto pięćdziesiąt] 150 tras dla ciebie. Warszawa 1978 s. 37—39.
771. *Poezja i prawda*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 258 s. 6.
772. *Powrót do Klonu. Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 69 s. 6.
773. *Praworzędność. Prosto z archiwum*. [Odpowiedzialność prawna nauczycieli za nadużywanie kar cielesnych]. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 11 s. 6.
774. *Propozycja. Z innej beczki*. [Młodzieńcza poezja Wojciecha Kę-

- trzyńskiego]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 172 s. 6.
775. *Proszę o przyjemny wyraz twarzy... Prosto z archiwum.* [Początki fotografii w Szczytnie]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 120 s. 6.
776. *Punkt widzenia. Prosto z archiwum.* [Sprawozdanie naczelnego prezesa prowincji pruskiej Teodora von Schön z 1829 roku]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 219 s. 6.
777. *Repatrianci? Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 230 s. 6.
778. *Są rzeczy na niebie i ziemi... Prosto z archiwum.* [Zbiorowa petycja z 15 marca 1849 roku napisana w języku polskim]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 80 s. 6.
779. *Skąd my się znamy? Prosto z archiwum.* [Szkoła w Cerkiewniku założona z tzw. łaski królewskiej Fryderyka II]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 275 s. 6.
780. *Sprawa stryja Tymoteusza* [Gizewiusza]. *Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 160 s. 6.
781. *Sprawa zwolnienia radcy Rättiga w 1845 roku.* *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1978 nr 3 s. 359—372. Zsfg.
782. *Stacja, ale nie naukowa. Prosto z archiwum.* [Badania zanieczyszczeń wody rzeki Pisy prowadzone przez Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne w Królewcu w XIX wieku]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 17 s. 8.
783. *Stacja Naukowa PTH w Olsztynie.* *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Historycznego* 1978 nr 38 s. 15—20, tab.
784. *Sto lat przepaści. Prosto z archiwum.* [Piasutno w XIX wieku]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 63 s. 6.
785. *Sylwester 1843 roku. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 57 s. 6.
786. *Szydło (z worka). Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 87 s. 6.
787. *Świadomość czy tradycja. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 270 s. 6.
788. «Święci» przestali być problemem. *Prosto z archiwum.* [Sekty religijne w II połowie XVIII wieku]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 281 s. 1, 4.
789. *Terrorysty. Prosto z archiwum.* [Strajk szkolny w Barczewie w latach 1921—1923]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 23 s. 6.
790. *Trzynastka przynosi szczęście. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 186 s. 4.
791. *Urwany felieton. Prosto z archiwum.* [Listy osób zobowiązanych do płacenia świadczeń na budowę szkoły w Szczytnie w 1836 roku]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 149 s. 6.
792. *Venus 1831. Prosto z archiwum.* [Objazdowy gabinet figur wojskowych w Elku w 1831 roku]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 34 s. 6.
793. *Wilki. Prosto z archiwum.* [Plaga wilków w XIX wieku]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 290 [właściwie 293] s. 10.
794. *Z zagadnień szkolnictwa wiejskiego na północno-zachodnim pograniczu Mazur na przełomie XVIII i XX wieku.* *Przegląd Historyczno-Oświatowy* 1978 nr 2 s. 179—214, tab. mapka.
795. *Zamiast trzech krzyżyków. Prosto z archiwum.* [Ogłoszenia w Kreisblattach]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 40 s. 6.
796. *Znaków szczególnych brak. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 131 s. 6.
797. ... zofia ... graf. *Z innej beczki.* [Oprawy historiografa]. *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 109 s. 6.
798. *Zatoba. Prosto z archiwum.* *Gazeta Olsztyńska* 1978 nr 46 s. 6.

Tłumaczenia

799. *Kasper Martin: Łużyckie glosy na temat wzajemnych kontaktów polsko-łużyckich w latach 1934—1938.*

Komunikaty Mazursko-Warmińskie
1978 nr 3 s. 433—440.

Recenzje

800. [O książce:] *Iwaniec Eugeniusz: Z dziejów starobrzędowców na ziemiach polskich XVIII—XX wieku*. Warszawa 1977. *Mówią Wieki* 1978 nr 4 s. 38—39.
801. [O książce:] *Rehsener Carl Gottlieb: Am Ostseestrand von Pommern bis Memel. Leben und Wirken des Pfarrers (1790—1862)*. Köln 1977. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1978 nr 4 s. 625—626.
802. *Spirala. Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 213 s. 6.
O książce: Licharewa Zofia: *Kętrzyn. Z dziejów miasta i powiatu*. Olsztyn 1962.
803. *Świadomość czy tradycja. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1978 nr 270 s. 6.
O książce: Olczyk Eugeniusz: *Drużyna wojna świątowa w świadomości współczesnych Polaków*. Warszawa 1978.
- Redakcja
804. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*. Czasopismo poświęcone przeszłości ziem Polski północno-wschodniej. Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski); Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego. [Kwartalnik]. Olsztyn 1978 nr 1—4.
- 1979
805. *Apel do wyrozumiałych archeologów. Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 20 s. 5.
806. *Coś z życia. Prosto z archiwum*. [Dokument z 1828 r. zawierający skargę na nauczyciela ze wsi Zawady]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 54 s. 6.
807. *Cygańska ballada. Prosto z archiwum*. [Drukowane edykty królewskie dotyczące Cyganów w Prusach]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 66 s. 6.
808. [Gizewiusz Gustaw]. *Prosto z archiwum*. Gazeta Olsztyńska 1979 s. 6.
Pierwszy rok życia Gustawa Gizewiusza (nr 94); *Drugi rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 100); *Trzeci rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 105); *Czwarty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 111); *Piąty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 112); *Siódmy rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 128); *Ósmy rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 138); *Dziewiąty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 146); *Dziesiąty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 152); *Jedenasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 158); *Dwunasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 163); *Trzynasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 174); *Czternasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 180); *Piętnasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 186); *Szesnasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 209); *Siedemnasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 215); *Osiemnasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 221); *Dziewiętnasty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 226); *Dwudziesty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 226); *Dwudziesty pierwszy rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 238); *Dwudziesty drugi rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 244); *Dwudziesty czwarty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 255); *Dwudziesty piąty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 260); *Dwudziesty szósty rok życia Gustawa Gizewiusza* (nr 265).
809. *Inny katechizm. Prosto z archiwum*. [Omówienie „Przepisu dla krajowych szkolnych Nauczycieli w Wschodnich Prusach i Litwie 1791!"]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 9 s. 6.

810. *Jaroty i inne. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 288 s. 6.
811. *Jedno jedyne zdanie. Prosto z archiwum.* [Absencja szkolna dzieci w Mielnie]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 77 s. 6.
812. *Już nie straszy. Prosto z archiwum.* [Rozwój Olsztyna w końcu XIX i na początku XX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 4 s. 6.
813. *Kaborno. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 271 s. 6.
814. *Klusy-Bruksela. Prosto z archiwum.* [Historia wsi Klusy]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 14 s. 6.
815. *Kompilacja i precyzja. Z innej beczki.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 203 s. 6.
816. *Koncepcja zgermanizowania Litwinów pruskich opracowana i przyjeta do realizacji w latach 1802—1803.* Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1979 nr 4 s. 441—458, tab. Zsfg.
817. *Konferencja nauczycielska w Olsztynku w 1861 roku.* Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1979 nr 3 s. 297—321.
818. *Mowa luterska. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 72 s. 6.
819. *Musi się ewentualnie... Prosto z archiwum.* [Działalność Krzysztofa Motully rektora szkoły w Giżycku od 1774 roku]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 48 s. 6.
820. *O czym informowano króla? Prosto z archiwum.* [Miesięczne sprawozdania rejencyjne składane królowi pruskiemu w XIX wieku]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 88 s. 5.
821. *Paszport podwodny. Prosto z archiwum.* [Tekst paszportu podwodnego w dzisiejszym rozumieniu delegacji służbowej]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 31 s. 6.
822. *Porozumienie. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 169 s. 6.
823. *Portrety wielokrotne. Z innej beczki.* [Uzasadnienie potrzeby wydania serii poświęconej wspomnieniom pisarzy Warmii i Mazur]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 192 s. 6.
824. *Prawie samokrytyka. Prosto z archiwum.* [„Konstytucja myśli generała von Ruchela” napisana przez szkolnego radcę w 1803 roku]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 37 s. 6.
825. *Preparandy nauczycielskie na Mazurach w pierwszej połowie XIX wieku.* Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1979 nr 1 s. 11—40, tab. Zsfg.
826. *Pupy. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 293 s. 6.
827. *Rozróbka. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 60 s. 6.
828. *Równanie z wieloma niewiadomymi. Prosto z archiwum.* [Omówienie dokumentu „Orzysz — szkoła 1836—1844”]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 25 s. 6.
829. *Samborskie impresje.* Warmia i Mazury 1979 nr 6 s. 17—19, il.
830. *Tego się nie zapomina.* [Współpraca pisarzy Warmii i Mazur z pisarzami kaliningradzkimi]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 242 s. 3.
831. *Wspomnienie o Stanisławie Komoniewskim.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 48 s. 5.
832. *Współczesne sprawy przeszłości. Z innej beczki.* [Sesja naukowa PTiH w Olsztynie nt. Region w nauczaniu historii]. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 133 s. 6.
833. *Wygoda.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 282 s. 6.
834. *Wysoka stopa łaski królewskiej. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 43 s. 6.
835. *Żalgirys. Prosto z archiwum.* Gazeta Olsztyńska 1979 nr 277 s. 6.

Tłumaczenia

836. *Gdzie oczy poniosą.* (Tłumaczenie sycylijskiej bajki ludowej). [Tłum. z włos.]. Warmia i Mazury 1979 nr 12 dod. s. 8—10 nb.

837. Lope de Vega: *Wdówka z Walencji*. [Fragm.] Tłum. z hiszp. Warmia i Mazury 1979 nr 10 dod. s. 11—13 nlb.
838. Novickaja Galina: *Widziałam dziś spalony las* [w]. Tłum. z ros. Warmia i Mazury 1979 nr 10 dod. s. 15 nlb.
839. Pirandello Luigi: *Pensjonariusze pamięci?* Tłum. z włos. Warmia i Mazury 1979 nr 10 dod. s. 6—7 nlb.
- Recenzje
840. *Jeszcze Prusowie nie zginęli... Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1979 nr 198 s. 6.
O książce: Gerlich Heinrich: *Nur der Name bleib. Glanz und Untergang der alten Preussen*. Düsseldorf 1978.
841. [O książce:] *Gutzeit Emil Johannes: Natangen. Landschaft und Geschichte. Marburg/Lahn 1977*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1979 nr 3 s. 352—354.
842. [O książce:] *Heling Reinhold: Die männliche Bevölkerung in den 48 landlichen Kirchspielen der Diözesen Rastenburg und Kreuzburg im Jahre 1778 nach den erfassungslisten der Dienstpflichtigen für den Bau des Festung Graudenz. Hamburg 1979*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1979 nr 3 s. 354—375.
- Redakcja
843. Komunikaty Mazursko-Warmińskie. Czasopismo poświęcone przeszłości ziem Polski północno-wschodniej. Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski); Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. [Kwartalnik]. Olsztyn 1979 nr 1—4.
- 1980
844. *A może by tak o przodkach babci Busse. Z innej beczki* [Genealogia rodu Gustawa Gizewiusza]. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 13 s. 6.
845. *Afryka. Gdzieś w Europie*. [Wieś koło Ostródy]. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 237 s. 6.
846. *Bajtkowo. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 209 s. 6.
847. *Berlin. Gdzieś w Europie*. [Polskie nazwy ulic w Berlinie]. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 280 s. 6.
848. *Brąswald. Gdzieś w Europie*. [Upowszechnianie polskich książek przez księdza Franciszka Kaupowicza]. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 111 s. 1, 6.
849. *Cuius regio eius religio. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 157 s. 6.
850. *Czerniki. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 15 s. 6.
851. *Dłutowo. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 186 s. 6.
852. *Ewa Maria Sirowatka*. [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1980 nr 12 s. 12.
853. *Faltyjanki. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 248 s. 6.
854. *Góra Dylewska. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 9 s. 6.
855. *Gryżliny. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 152 s. 6.
856. *Jak daleko sięgają korzenie. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 176 s. 1, 6.
857. *Jak to było z regionalną muzyką Klio*. [Problematyka historyczna na łamach czasopisma „Warmia i Mazury”]. Warmia i Mazury 1980 nr 5 dod. s. 15—16 nlb.
858. *Jak zakończyłem drugą wojnę światową. Fragm. wspomnień*. Prasa Polska 1980 nr 5 s. 13—15, il.
859. *Jeiguń. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 203 s. 6.
860. *Jeromino. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 25 s. 6.
861. *Jerutki. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1980 nr 31 s. 6.
862. *Jeziro Francuskie. Gdzieś w Europie*. [Historyczne i ludowe na-

- zwy jeziora]. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 4 s. 6.
863. *Jezioro Sniardwy. Gdzieś w Europie*. [Historyczny opis jeziora]. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 215 s. 1, 6.
864. *Kamienie. Gdzieś w Europie*. [Kamienie upamiętniające fakty historyczne]. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 271 s. 6.
865. *Kraplewo. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 137 s. 6. Autentyczne wydarzenia w Kraplewie w XIX wieku opisane w *Pieśniach ludu znad górnej Drwęcy* Gustawa Gizewiusza.
866. *Krukłanki. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 43 s. 6.
867. *Ksiądz Franciszek Kaupowicz oraz działalność oświatowa i narodowa w Brąswaldzie w połowie XIX wieku*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1980 nr 3 s. 397—411, tab. Zsfg.
868. *Kurejwa. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 198 s. 6.
869. *Liczebny stan szkolnictwa mazurskiego w 1800 roku*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1980 nr 1 s. 17—39, rys. tab. Zsfg.
870. *Lubajny. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 166 s. 6.
871. *Mielno. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 265 s. 6.
872. *Niejedyn Olsztyn. Gdzieś w Europie*. [Dzieje miejscowości zwanych Olsztyn]. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 171 s. 1, 6.
873. *Nowe Swale. Gdzieś w Europie*. [Dzieje leśniczówki]. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 83 s. 6.
874. *Pietrzwałd. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 276 s. 1, 6.
875. *Prawosze alias Kielary. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 227 s. 6.
876. *Prynowo. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 49 s. 6.
877. *Radzieje. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 45 s. 6.
878. *Rzek. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 88 s. 6.
879. *Smolajny. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 147 s. 6.
880. *Stębark. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 253 s. 1, 6.
881. *Stoczki. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 10 s. 6.
882. *Sudwa. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 66 s. 6.
883. *Szestno. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 161 s. 6.
884. *Tapiau. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 181 s. 6.
885. *Trelkowo. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 132 s. 1, 6.
886. *Ulnowo. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 259 s. 6.
887. *Urodził się 21 maja 1810 roku*. [Gustaw Gizewiusz]. *Warmia i Mazury* 1980 nr 5 s. 9—10.
888. *Wydminy. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 60 s. 6.
889. *Zagadkowa postać. Z innej beczki*. [Michał Brzozowski]. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 94 s. 6.
890. *Zatyki. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 221 s. 6.
891. *Ząbrowo. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 117 s. 6.
892. *Zelów. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 142 s. 1, 6.
893. *Zwierzewo. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 100 s. 6.
894. *Zabín. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 232 s. 6.
895. *Zelazno. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 105 s. 6.
896. *Zurauno. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1980 nr 72 s. 6.

Tłumaczenia

897. Sirowatka Ewa Maria: *Marcowy księżyc* [w]. Tłum. z niem. *Warmia i Mazury* 1980 nr 3 s. 20.

Recenzje

898. [O książce:] *Turkowski Leonard: Księga mojego domu. Olsztyn 1979*. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1980 nr 2 s. 285—286.

Redakcja

899. Komunikaty Mazursko-Warmińskie. Czasopismo poświęcone przeszłości ziem Polski północno-wschodniej. Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski); Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. [Kwartalnik]. Olsztyn 1980 nr 1—4.
- 1981
900. *Anno Domini 1692 et 1740. Coś z życia, które minęło.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 222 s. 6.
901. *Bratanek. Coś z życia, które minęło.* [Fryderyk Otto Hermann Gerss]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 247 s. 6.
902. *Całkiem nie wulgarna cholera. Coś z życia, które minęło.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 227 s. 6.
903. *Czerlin. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 92 s. 6.
904. *Gardzież. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 68 s. 6.
905. *Giżyce. Gdzieś w Europie.* [Ród Gustawa Gizewiusza wywodzący się z Giżyc pod Sochaczewem]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 202 s. 1, 6.
906. *Górzno. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 82 s. 6.
907. *Grądkki. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 38 s. 6.
908. *Groszki. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 87 s. 6.
909. *Jeleni Bór. Gdzieś w Europie.* [Historia huty Żelaza w Wądołku]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 257 s. 6.
910. *Kamieniec. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 63 s. 6.
911. *Komiks. Z innej beczki.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 2 s. 1, 4.
912. *Kto jest kto. Z innej beczki.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 152 s. 6.
913. *Kto opowiada historię. Z innej beczki.* [Refleksje o książce R. Hochhuta *Mitość w Niemczech*]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 28 s. 1, 6.
914. *Las pod Wygodą. Gdzieś w Europie.* [Podziemne pohitlerowskie na terenie Prus Wschodnich]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 207 s. 6.
915. *Łatana. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 7 s. 6.
916. *Ławice. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 53 s. 6.
917. *Łyna. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 23 s. 6.
918. *Mała Litwa. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 156 s. 6.
919. *Moja leżąca kolejka.* [Refleksje o książkach przeczytanych podczas pobytu w szpitalu]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 136 s. 6.
920. *Na kole czyli na wielocypedzie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 182 s. 6.
921. *O umiejętności czytania moich felietonów.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 23 s. 6. *Śladem naszych publikacji.*
922. *Ogrodzieniec. Gdzieś w Europie.* [Dzieje rodu Beneckendorffów]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 58 s. 6.
923. *Paproc Wielka albo Duża. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 242 s. 6.
924. *Pasłęka. Gdzieś w Europie.* Gazeta Olsztyńska 1981 nr 18 s. 6.
925. *Pocztówka. Z innej beczki.* [Pocztówki „Grunwald” wydane przez Krajową Agencję Wydawniczą]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 161 s. 6.
926. *Powstanie seminarium nauczycielskiego w Braniewie w 1811 roku.* Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1981 nr 1 s. 23—35. Zsfg.
927. *Prusy. Gdzieś w Europie.* [Opis Prus dokonany przez Adama Chrzanoskiego w latach 1825—1838]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 48 s. 6.
928. *Przemiany w szkolnictwie elementarnym na polskiej Warmii po 1772*

- roku. Przegląd Historyczno-Oświatowy 1981 nr 3 s. 346—368. Rez. Sum.
929. *Remuneracja znaczy wynagrodzenie*. Prosto z archiwum. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 43 s. 6.
930. *Sądy historii. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 212 s. 6.
931. *Stryj Franek. Coś z życia, które minęło*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 187 s. 6.
932. *Tendencyjność literatury. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 33 s. 1, 6.
- Refleksje na temat książek E. Wiecherta *Las umarłych* i R. Hochhuta *Miłość w Niemczech*.
933. *Tragizm i prawidłowość. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 197 s. 1, 6.
- O dyskusji w oddziale wojewódzkim „Pax” nt. poczucia narodowego ludności mazursko-warمیńskiej.
934. *Trumiejki. Gdzieś w Europie*. [Wspomnienie o Michale Goltzu]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 73 s. 6.
935. *W nogach zwycięstwo. Coś z życia, które minęło*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 217 s. 6.
936. *Zacieczki. Gdzieś w Europie*. [Dzieje konfliktu granicznego w 1828 r.]. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 97 s. 6.
937. *Zárada czy tylko niesolidarność. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 13 s. 6.
- Recenzje
938. *Bez oprawy i perspektywy*. Warmia i Mazury 1981 nr 5 s. 24—25. O książce: Małek Karol: *Jutrznia mazurska na Gody i inne wido-wiska*. Olsztyn 1980.
939. *Krytycyzm dźwigniá wiedzy*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 78 s. 6.
- O książce: Srokowski Stanisław: *Z krainy Czarnego Krzyża*. Olsztyn 1980.
940. [O książce:] *Maschke Erich: Domus hospitalis Theutonicorum. Europäische Verbindungslinien der Deutschordensgeschichte*. Bonn 1970. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1981 nr 2/4 s. 460—463.
941. [O książce:] *Wroczyński Ryszard: Dzieje oświaty polskiej 1795—1945*. Warszawa 1980. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1981 nr 2/4 s. 469—471.
942. *Tou ni tur reddi weydikausnan*. Gazeta Olsztyńska 1981 nr 232 s. 6. O książce: Kilian Lothar: *Zu Herkunft und Sprache der Preussen*. Bonn 1980.
- Redakcja
943. Komunikaty Mazursko-Warmińskie. Czasopismo poświęcone przeszłości ziem Polski północno-wschodniej. Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski); Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. [Kwartalnik]. Olsztyn 1981 nr 1—4.
- 1982
944. *Bestseller. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1982 nr 46 s. 6.
945. *Bursztynowa toń. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1982 nr 51 s. 6.
946. *Dlaczego nie kochał? Coś z życia, które minęło*. [Fryderyk II a Prusy Wschodnie]. Gazeta Olsztyńska 1982 nr 56 s. 6.
947. *Droga z Bartoszyce do Biskupca. Gdzieś w Europie*. Gazeta Olsztyńska 1982 nr 90 s. 6.
948. *Dwudziestowieczni Prusacy. Z innej beczki*. Gazeta Olsztyńska 1982 nr 75 s. 6.
949. *Formalista. Z innej beczki*. [Polemika z poglądami Zbigniewa Niernackiego na problem mazurski w literaturze]. Gazeta Olsztyńska 1982 nr 11 s. 6.
950. *Jak zwyciężać mamy. Z innej beczki*. [Wojsko w państwie prus-

- kim]. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 114 s. 1, 6.
951. *Kawalerowie czy zakonnicy? Z innej beczki*. [Historia pruskiego Orderu Czarnego Orła ustanowionego w 1701 roku]. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 163 s. 6.
952. *Kiedy i dzięki komu. Z innej beczki*. [Refleksje nad książką *Powstanie II Rzeczypospolitej*]. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 144 s. 6.
953. «*Klagen eines Masuren*» und die bürgerlich — demokratische Revolution 1848 in der Lausitz. Aus dem Polnischen: Peter Kunze. *Le-topis. Jahresschrift des Instituts für Sorbische Volksforschung* 1982 nr 29 s. 29—31.
954. *Korzenie i reszta. Z innej beczki*. [Historia narodu wg J.H. Herdera]. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 129 s. 1, 6.
955. *Kromerowo. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 158 s. 6.
956. *Lekcja historii. Z innej beczki*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 80 s. 1, 6. Krytyczna ocena konspektu lekcji historii na temat rozbiórów Polski opublikowanego w czasopiśmie „*Der Volksschulfreund*” nr 42 z 1905 roku.
957. *Metryka*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 66 s. 6.
958. *Muzie. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 26 s. 6.
959. *Na przykład w Elku. Gdzieś w Europie*. [Historia szkoły w Elku]. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 16 s. 6.
960. *Olsztyn za 30 złotych. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 61 s. 6.
961. *Perkunos, Pikollos, Potrimpos. Coś z życia, które minęło*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 95 s. 6.
962. *Polska i Polacy. Z innej beczki*. [Refleksje nad książką B. Sucho-dolskiego]. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 100 s. 6.
963. *Prusy Książęce. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 134 s. 6.
964. *Prymas z Kętrzyna*. [Adam Ignacy Komorowski]. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 71 s. 6.
965. *Silec. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 105 s. 6.
966. *Spadownicy*. [Ludność służebna]. *Coś z życia, które minęło*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 21 s. 6.
967. *Studia uniwersyteckie. Coś z życia, które minęło*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 139 s. 6.
968. *Torczyn (Ryn). Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 36 s. 1, 6.
969. *Trzy łoże* [masońskie w XIX wieku na Mazurach]. *Coś z życia, które minęło*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 168 s. 6.
970. *Twierdza Boyen. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 110 s. 1, 6.
971. *Wojnasy*. [Historia szkoły]. *Gdzieś w Europie*. *Warmia i Mazury* 1982 nr 5 dod. s. 5—6 nlb.
972. *Zamiast pojedynku. Coś z życia, które minęło*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 1 s. 6.
Proces za zniesławienie prezesa rejencji w Gąbinie przez sekretarza powiatowego w Elku w 1843 roku.
973. *Zgodnie z prawem. Coś z życia, które minęło*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 31 s. 6.
974. *Zwycięzcy i emigranci. Z innej beczki*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 124 s. 1, 6.
Emigracja Mazurów do Westfalii i Nadrenii na przełomie XIX i XX wieku.

Recenzje

975. *Jokehnen. Gdzieś w Europie*. *Gazeta Olsztyńska* 1982 nr 119 s. 6.
O książce: Surmiński Arno: *Immer wieder heimkehren. Eine Reise nach Ostpreussen* 1979. *Deutsche Studien* 1981 H. 71 s. 289—292.
976. [O książce:] *Kętrzyński Wojciech: Z księgi pieśni człowieka niemczo-*

- nego. *Olsztyn* 1980. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1982 nr 3 s. 273—276.
977. [O książce:] Meyer Folkert: *Schule der Untertanen. Lehrer und Politik in Preussen 1848—1900*. Hamburg 1976. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1982 nr 3 s. 270—272.
978. [O książce:] Pachoński Jan: *Generał Jan Henryk Dąbrowski 1785—1818*. Warszawa 1981. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1982 nr 4 s. 409—410.
979. [O książce:] Roguski Piotr: *Tulacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831—1845*. Warszawa 1981. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1982 nr 4 s. 410—413.
980. [O książce:] Ruge Wolfgang: *Hindenburg. Porträt eines Militaristen*. Berlin 1980. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1982 nr 1/2 s. 82—85.
981. [O książce:] Sawicka Hanna: *Maria Zientara-Malewska. Zarys monograficzny życia i twórczości*. Olsztyn 1981. Komunikaty Mazursko-Warmińskie 1982 nr 4 s. 416—418.

Redakcja

982. Komunikaty Mazursko-Warmińskie. Czasopismo poświęcone przeszłości ziem Polski północno-wschodniej. Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski); Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. [Kwartalnik]. Olsztyn 1982 nr 1—4.

UZUPEŁNIENIA

1946

1. Czy wiecie, że... Marynarz Polski 1946 nr 1; nr 11.
2. *Instytut Bałtycki*. Wiatr od Morza 1946 nr 4 s. 11.
3. *Kultura i sztuka na Wybrzeżu*. [Podp.] E. M. Wiatr od Morza 1946 nr 5 s. 14, nr 6—7 s. 18.
4. *O nazwach co niektórych*. [Podp.] E. M. Wiatr od Morza 1946 nr 4 s. 16.
5. *Okręty podwodne w ostatniej wojnie*. Marynarz Polski 1946 nr 1.
6. *Przegląd prasy*. Wiatr od Morza 1946 nr 2 s. 15; nr 3 s. 14; nr 5 s. 15—16; nr 6—7 s. 20.
7. *Rocznica bitwy pod Skagerrakiem*. [Podp.] E. M. Wiatr od Morza 1946 nr 4 s. 16.
8. *W przekroju miesiąca*. [Podp.] em. Wiatr od Morza 1946 nr 3 s. 15.

1947

9. *Bitwa morska Stefana Czarnieckiego*. Marynarz Polski 1947 nr 17.

13. Komunikaty...

10. *Bitwa pod Trafalgarem*. Marynarz Polski 1947 nr 15.
11. *Bitwa pod Skagerrakiem*. Marynarz Polski 1947 nr 16.
12. *Kłęska niezwycięzonej Armady*. Marynarz Polski 1947 nr 13.
13. *Michał de Ruyter*. Marynarz Polski 1947 nr 14.
14. *Na największej stoczni wiślanej*. Dziennik Bałtycki 1947 nr 99.
15. *Ostatnia bitwa starożytności*. Marynarz Polski 1947 nr 12.
16. *Rewekol święta góra Kaszubów*. Rejsy 1947 nr 5 s. 2.

1948

17. *Mamy port na Morzu Bałtyckim*. Tygodnik Wybrzeża 1948 nr 42.
18. *Na wotowej skórze*. Gazeta Filmowa 1948 nr 2.

1949

19. *Amerykanizmy*. Wieś 1949 nr 16.
20. *Konstanty Rokossowski w bitwie*

- o *Stalingrad*. Głos Robotniczy 1949 nr 318.
21. *Nasz wymagający przyjaciel*. Głos Robotniczy 1949 nr 228.
22. «Normalna» sytuacja. *Wieś* 1949 nr 15.
23. O zjeździe filmowym w Wiśle. Głos Robotniczy 1949 nr 3 6.
24. Od «Jana Rohacza» do «Sępów». *Gazeta Filmowa* 1949 nr 1.
25. Od rzemyczka do patyczka. *Wieś* 1949 nr 11.
26. Pierwszy etap rozwoju kinematografii radzieckiej. Głos Robotniczy 1949 nr 353.
27. Pisarze greccy ofiarami prześladowań. Głos Robotniczy 1949 nr 85.
28. Rozmowa o filmie. *Wieś* 1949 nr 45.
29. Święte oficjum i medycyna. *Wieś* 1949 nr 43.
30. W raj gangsterów. *Wieś* 1949 nr 10.
31. W 30-lecie radzieckiego filmu. *Wieś* 1949 nr 38.
32. Zjazd pisarzy czechosłowackich. [Podp.] (em). *Wieś* 1949 nr 11 s. 11.
- Tłumaczenia
33. Barbaro Umberto: *Film a rzeczywistość*. Tłum. z hiszp. [Podp.] E. M. *Gazeta Filmowa* 1949 nr 1 s. 3—4.
34. Desanti Dominique: *Sztuka orężem w walce o pokój*. Tłum. z franc. [Podp.] E. M. *Wieś* 1949 nr 40 s. 2.
35. Jilemnicki Peter: *Czechosłowacka kronika kulturalna*. Tłum. z czes. Głos Robotniczy 1949 nr 161 s. 6.
36. Li Kian-Jo: *Z czasów, które nigdy nie wrócą*. Tłum. [z ros.]. [Podp.] E. M. Głos Robotniczy 1949 nr 312 s. 4.
37. Na-Sza: *Czin-Weń szuka sprawiedliwości przeciw dziedzicowi Wan-cze*. [Tłum. z ros.]. Głos Robotniczy 1949 nr 111 s. 4—5.
- 1950
38. *Chińska sztuka filmowa*. Przegląd Filmowy 1950 nr 3.
39. *Problem odbioru obrazów filmowych przez dzieci*. Przegląd Filmowy 1950 nr 5.
40. *Scenariusz filmowy*. *Wieś* 1950 nr 5 s. 7.
41. *U nas już świta*. Głos Robotniczy 1950 nr 329.
42. *Z kinem objazdowym*. *Wieś* 1950 nr 9.
43. *Życie zawsze zwycięża śmierć*. Głos Robotniczy 1950 nr 117.
- Tłumaczenia
44. Surkov Aleksej: *Słowo Sztandar*. Tłum. z ros. *Dziennik Literacki* 1950 nr 51 s. 1.
- Recenzje
45. *Komedie Szaloma Alejchema*. Głos Robotniczy 1950 nr 190 s. 4. O przedstawieniu Szolem Alejchema „Rodzina Blank” w Państwowym Teatrze Żydowskim w Łodzi.
- 1951
46. *Pokłosie miesiąca TPPR*. Głos Robotniczy 1951 nr 305.
47. *Pracą i wierszem*. Głos Robotniczy 1951 nr 191.
48. *Pseudourbanistyczne wyczyny*. Głos Robotniczy 1951 nr 233.
49. *Sprawa zbląkanego średniaka*. Głos Robotniczy 1951 nr 311.
50. [Sześć] *6 lat Opery Śląskiej*. Głos Robotniczy 1951 nr 136.
51. *Sztuka filmowa w Czechosłowacji*. Głos Robotniczy 1951 nr 102.
52. *Światło nad ziemią*. Głos Robotniczy 1951 nr 15.
53. *We włoszech de Gasperiego*. *Wieś* 1951 nr 7.
54. *Wielka siła idei komunizmu*. Głos Robotniczy 1951 nr 306.
55. *Włoski film postępowy*. Głos Robotniczy 1951 nr 227.
56. *Wiszniewski*. [Podp.] E. M. Głos Robotniczy 1951 nr 61 s. 5.
57. *Występy młodych artystów ru-*

- muńskich. *Głos Robotniczy* 1951 nr 234.
58. *Z dni walk rewolucyjnych*. *Głos Robotniczy* 1951 nr 47.
59. *Z wizytą u młodych artystów*. *Głos Robotniczy* 1951 nr 157.
77. *Teatr nowego widza*. [O Teatrze Ziemi Łódzkiej]. *Wiś* 1953 nr 30 s. 6.
78. *Wyspa bumerang*. *Głos Robotniczy* 1953 nr 52.

Tłumaczenia

- 1952
60. *Filmy o człowieku i dla człowieka*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 265.
61. *Ion Luca Caragiale*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 29.
62. *Leon Kozłowski*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 63.
63. *Na Piotrkowskiej pod 81*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 81.
64. *Nie ma pokoju pod oliwkami*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 307.
65. *Niezapomniany rok 1919*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 304.
66. *Opera Śląska w Łodzi*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 162.
67. *Po eliminacji młodzieżowych zespołów artystycznych*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 145.
68. *Przykład kultury radzieckiej*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 14.
69. [Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej] *TPPR upowszechnia kulturę Kraju Rad*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 109.
70. *W pustyni Kara-Kum*. *Głos Robotniczy* 1952 nr 232.
71. *Wielki koncert*. [O zespole artystycznym z Uralu]. *Głos Robotniczy* 1952 nr 188.
79. Cervantes Miguel de: *Czuźna straż*. Tłum. z hiszp. [Entremes]. Gdańsk, Teatr Wybrzeźa 1953.
80. Cervantes Miguel de: *Teatr cudów*. Tłum. z hiszp. [Entremes]. Gdańsk, Teatr Wybrzeźa 1953.

1954

81. *Dziesięciolecie gromady*. [Reszki]. *Głos Olsztyński* 1954 dod. Świat i My 1954 nr 134 s. 3.
82. *Gromadzka rada narodowa w Reszkach rozpoczyna pracę*. *Głos Olsztyński* 1954 nr 305 s. 3.
83. *Najważniejsze — praca w PDK*. [Podp.] E. M. *Głos Olsztyński* 1954 nr 76 s. 6.
84. *Narada aktywu kulturalno-oświatowego w Ostródzie*. *Głos Olsztyński* 1954 nr 99 s. 6.
85. *Nie rozstaniemy się z książką w pow. Ostróda*. *Głos Olsztyński* 1954 nr 134 s. 4.
86. *Niecodzienne spotkanie*. [Spotkanie wychowanków Państwowego Domu Dziecka w Ostródzie]. *Głos Olsztyński* 1954 nr 155 s. 6.
87. *O wychowaniu przez cyrk*. *Przełąd Kulturalny* 1954 nr 13.
88. *W krainie, która będzie mlekiem płynąca*. *Głos Olsztyński* 1954 nr 87 s. 5.

1955

72. *Dziwna decyzja*. *Wiś* 1953 nr 33.
73. *Falszerstwa reakcyjnych historyków*. *Głos Robotniczy* 1953 nr 10.
74. *Prywatna świetlica*. *Wiś* 1953 nr 34.
75. *Przedwiośnie w łódzkim ZOO*. *Płomyk* 1953 nr 14.
76. *Sześć rocznic*. *Głos Robotniczy* 1953 nr 70.
89. *Będą z nich «wilki morskie»*. *Gazeta Białostocka* 1955 nr 142.
90. *Historia pod Prostkami*. *Gazeta Białostocka* dod. Świat i Ludzie 1955 nr 36 s. 2.

91. *Mała rzecz — dużo błędów.* [Podp.] em. [Dotyczy nazwisk umieszczonych na pomniku zasłużonych dla Warmii i Mazur]. Mazury i Warmia 1955 nr 7/8 s. 215.
92. O «Gazecie Suwalskiej» słów kilka. Gazeta Białostocka 1955 nr 134.
93. *PSS czy GS — oto jest pytanie.* Gazeta Białostocka 1955 nr 106.
94. *Szerokie perspektywy powiatu gołdapskiego.* Gazeta Białostocka 1955 nr 133.
95. *Towarzysz Lubowicz uczy się.* Gazeta Białostocka 1955 nr 121.
96. *W odpowiedzi na list K. Walewicz.* Gazeta Białostocka 1955 nr 106.
97. *Zasłużony sukces gołdapskiej młodzieży.* Gazeta Białostocka 1955 nr 131.

Recenzje

98. *Legendy dwóch rzek.* [Podp.] Edmt. Mazury i Warmia 1955 nr 7/8 s. 210.
O książce: Zientara-Malewska Maria: *Legendy dwóch rzek.* Warszawa 1955.
106. *Ostróda Gustawa Gizewiusza. Życie Olsztyńskie* 1956 nr 82 s. 4.
107. *Sprawa nie tylko Lidzbarka.* [Podp.] Edmt. Warmia i Mazury 1956 nr 4 s. 10. Listy.
108. *Tragiczna emigracja. Życie Olsztyńskie* 1956 nr 73 s. 4.
Emigracje Mazurów do Westfalii.
109. *W Lelkowie i gdzie indziej.* Warmia i Mazury 1956 nr 10 s. 5, 10.
110. *W Lutrach może być lepiej.* [Podp.] E. M. [Wieczór Przyjaźni Polsko-Ukraińskiej zorganizowany w Lutrach]. Warmia i Mazury 1956 nr 8 s. 12. Uwagi.
111. *Wspólnymi siłami.* [Podp.] edmt. Warmia i Mazury 1956 nr 10 s. 12. Uwagi.
112. *Zapomniany wiersz.* Warmia i Mazury 1956 nr 7 s. 10.
Tekst wiersza *Moje Mazury* podpisany inicjałami A. W., który został wydrukowany w „Mazurskim Przyjacielu Ludu” 22 lipca 1923 roku.
113. *Znalazłem kilka milionów.* [Podp.] em. Warmia i Mazury 1956 nr 1? s. 12. Uwagi.

1956

99. *Arytmetyka znaczy (wy)rachowanie.* [Podp.] em. Warmia i Mazury 1956 nr 4 s. 12. Uwagi.
100. *Był sobie dom.* [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1956 nr 6 s. 12. Uwagi.
101. *Było to w roku 1817...* Życie Olsztyńskie 1956 nr 106 s. 4.
102. *Co ma kolej do kultury.* [Podp.] edmt. Warmia i Mazury 1956 nr 6 s. 12.
103. *Czy to jest polityka kulturalna?* [Sesja PPRN w Ostródzie]. Życie Olsztyńskie 1956 nr 119 s. 6.
104. *Gdy spośród trzynastu wybrano szesnastu.* [Podp.] em. Warmia i Mazury 1956 nr 14 s. 12. Uwagi.
105. *Na radnych nie ma rady.* [Podp.] E. M. Warmia i Mazury 1956 nr 10 s. 12. Uwagi.

Tłumaczenia

114. Girnus Wilhelm: *Mała «Biała księga» o militaryzmie i faszyzmie w republice bońskiej. Starzy faszyci w pierwszym szeregu.* Tłum. z niem. [Podp.] edmt. Warmia i Mazury 1956 nr 5 s. 5, nr 6 s. 7, 11.

Recenzje

115. *Marcin Giersz. Życie Olsztyńskie* 1956 nr 76 s. 4.
O artykule: Chojnacki Władysław: *Działalność Marcina Giersza w świetle jego «Kórnickich Tek».* Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej 1955 z. 5.
116. *O książce ciekawej lecz niedoskonalej.* Życie Olsztyńskie 1956 nr 118 s. 4.
O książce: Małek Karol, Jarecki Andrzej: *Jest dąb nad Mukrem.* Warszawa 1956.

1957

117. *Dziękujemy, nie skorzystamy.* [Podp.] E. M. „Das Ostpreussenblatt” o czasopiśmie „Warmia i Mazury”. Warmia i Mazury 1957 nr 38 s. 2.
118. *Hrabia Finckenstein w nowej roli.* Warmia i Mazury 1957 nr 5 s. 4. Według informacji E. Martuszewskiego. Artykuł niepodpisany.
119. *Jak to się nazywa po niemiecku?* [Podp.] E. M. Panorama Północy 1957 nr 9 s. 2.
120. *Nie tylko Kolberg.* Literatura Ludowa 1957 nr 2 s. 61. Korespondencja.
121. *Nie wykorzystana okazja.* [Uzasadnienie potrzeby wydania albumu o Warmii i Mazurach w języku niemieckim]. Głos Olsztyński 1957 nr 177 s. 5.
122. *O czym się wie, ale o czym się nie mówi.* [Prasa rewizjonistyczna o ochronie zabytków w Olsztynie]. Warmia i Mazury 1957 nr 5 s. 5.
123. [Pięć] *5 osób śpi w jednym łóżku.* [Podp.] E. M. [Tragiczne warunki rodziny K. Böhma w NRF]. Warmia i Mazury 1957 nr 8 s. 9.
124. *Rocznica nie zajęć — nie ucieknie.* [O przygotowaniach do uczczenia 100 rocznicy urodzin M. Kajki]. Głos Olsztyński 1957 nr 160 s. 3.
125. *Słup na granicy* [w Prostkach]. [Podp.] E. M. Ziemia 1957 nr 8 s. 18.
126. *Trzy pytania i trzy odpowiedzi.* [Problemy ludności rodzimej wyjeżdżającej do RFN]. Panorama Północy 1957 nr 12 s. 2.
127. *W tym przekładzie jest metoda.* [O przekładach pieśni Jana Kochanowskiego na język niemiecki]. Warmia i Mazury 1957 nr 8 s. 9.
128. *Z prasy niemieckiej.* Warmia i Mazury 1957 nr 5 s. 4—5. Według informacji E. Martuszewskiego. Artykuł niepodpisany.

129. *Zdarzyło się kiedyś.* [Podp.] Mart. [Ciekawostki historyczne]. Panorama Północy 1957 nr 4 s. 12—13.

Recenzje

130. *Zatoka mielizn i raf podwodnych.* Nowiny Literackie 1957 nr 9 s. 7. O książce: Pauksza Eugeniusz: *Zatoka żarłocznego szczupaka.* Warszawa 1957.

1958

131. *Bitwa morska Stefana Czarnieckiego.* [Podp.] E. M. Żołnierz Polski 1958 nr 11 s. 12.
132. *Grunwald czeka.* Żołnierz Polski 1958 nr 14 s. 8.
133. *Jak Warmia nazywa się po polsku.* Warmia i Mazury 1958 nr 7 s. 5.
134. *Na krzyżackim polu karnym.* Odgłosy 1958 nr 28.
135. *Na Mazurach francuska kuchnia.* [Podp.] E. M. Panorama Północy 1958 nr 34 s. 6.
136. *Olsztyn.* [O telewizyjnej stacji przekąźnikowej na Górze Dylewskiej]. Panorama Północy 1958 nr 3 s. 4.
137. *Polska droga do kawy.* Trybuna Literacka 1958 nr 38 s. 2.
138. *Prapremiera odbędzie się w Ostródzie.* [O pracy ekipy filmowej nad filmem oświatowym „Grunwald”]. Panorama Północy 1958 nr 38 s. 22.
139. *Tragiczna przestroga.* [Losy ludności rodzimej wyjeżdżającej do RFN]. Panorama Północy 1958 nr 5 s. 2.
140. *Wiedza i niewiedza o Michale Kajce.* Trybuna Literacka 1958 nr 47 s. 3.
141. *Wiosna Ludów na Mazurach.* Żołnierz Polski 1958 nr 24 s. 9.

Recenzje

142. *Mazurskie drogi nie są asfaltowe.* Orka 1958 nr 41 s. 6. O książce: Stępowski Tadeusz: *Daleka droga.* Warszawa 1958.

143. *Nauki sprzed 800 lat*. Trybuna Literacka 1958 nr 20 s. 4.
O książce: Alfons Piotr: *Nauki i przypowieści*. Warszawa 1958.
144. [O książce:] *Garcia Lorca Federico: Poezje wybrane*. Warszawa 1957. [Podp.] Mart. Trybuna Literacka 1958 nr 48 s. 2.
145. *W takich wypadkach nie wolno odpowiadać milczeniem*. Warmia i Mazury 1958 nr 9 s. 2.
O książce: Rhode Gotthold: *Die Ostgebiete des Deutschen Reiches*. O książkach: Łęga W.: *Legends Pomorza*. Gdańsk 1958; *Kiermasz bajek*. Wyd. 2. Warszawa 1959.
155. «*Notruf aus Osterode*». Głos Olsztyński 1959 nr 16 dod. Archipelag nr 5 s. 4.
O artykule „*Wołanie o pomoc z Ostródy*” zamieszczonym w „*Das Ostpreussenblatt*”.
156. *Plama czy krzywe zwierciadło*. *Odgłosy* 1959 nr 7.
O książce: Mrówczyński Bolesław: *Plama na złotej puszczy*. Łódź 1958.
157. *Z dziejów Warmii i Mazur*. Trybuna Literacka 1959 nr 25 s. 4.
O książce: Mazury i Warmia 1800—1870. Oprac. W. Chojnacki. Wrocław 1959.
- 1959
146. *KIW — Klub Inteligencji Wiejskiej*. Głos Olsztyński 1959 nr 76 dod. Głos Młodych nr 11 s. 1, 2.
147. *Koordynacja, ale gdzie?* Głos Olsztyński 1959 nr 44 dod. Archipelag nr 8 s. 3.
148. *Od Bażyńskich do... marglu*. Głos Olsztyński 1959 nr 188 s. 6.
149. *Oni natomiast trwonią łąy*. [Podp.] E. M. Głos Olsztyński 1959 nr 50 dod. Archipelag nr 9 s. 4.
O artykułach rewizjonistycznych zamieszczanych w „*Das Ostpreussenblatt*”.
150. *Ostróda przed rocznicą Gizewiusza*. [Podp.] E. M. Panorama Północy 1959 nr 31 s. 6.
151. *Po drugim Zjeździe Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych*. Panorama Północy 1959 nr 25 s. 17.
152. *Propagandowy poploch*. [Podp.] em. Głos Olsztyński 1959 nr 228 s. 4.
O artykułach rewizjonistycznych w „*Das Ostpreussenblatt*”.
153. *Zjazd w Swierklańcu*. [Drugi Zjazd Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych]. Warmia i Mazury 1959 nr 7 s. 32.
- Recenzje
154. *Literacka «Cepelia»*. Trybuna Literacka 1959 nr 22 s. 3.
- 1960
158. *Archeolodzy potrzebni w okolicach Ostródy*. Głos Olsztyński 1960 nr 108 s. 3.
159. *Po kwidzyńskim zjeździe działaczy plebiscytowych*. Pomorze 1960 nr 16 s. 2.
160. *Przed III Zjazdem Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych*. Pomorze 1960 nr 8 s. 4.
- Tłumaczenia
161. Skowronek Richard: *Janek*. Tłum. z niem. Warmia i Mazury 1960 nr 1 s. 13—14.
- Recenzje
162. *Praca Stefani Sempolowskiej o Mazurach*. Głos Olsztyński 1960 nr 228 s. 3.
O *Mazurach Pruskich* z książki: Sempolowska S.: *Publicystyka społeczna*. Warszawa 1960.
- 1961
163. *Nie widział?* Głos Olsztyński 1961 nr 271 s. 2.

164. *Recytatorzy na półmetku*. Głos Olsztyński 1961 nr 101 s. 6.
165. *Wycieczki Polaków z NRF*. [Podp.] E. M. [Notatka o wycieczce członków Związku Polaków „Zgoda”]. Warmia i Mazury 1961 nr 7 s. 32, il.

Recenzje

166. *Mimo siedemdziesięciu ośmiu lat*. [Podp.] E. M. Panorama Północy 1961 nr 2? s. 15.
O przedstawieniu „Nitouche” Harvego w Teatrze im. S. Jaracza.
167. *Powodzenie «Zemsty»*. Głos Olsztyński 1961 nr 294 s. 3.
O przedstawieniu „Zemsty” A. Fredry w Teatrze im. S. Jaracza.

1962

168. *Co robić z programem teatralnym*. Głos Olsztyński 1962 nr 214 s. 6.

Recenzje

169. *Album nie tylko rodzinny*. Nowa Kultura 1962 nr 14 s. 2.
O książce: Chróścielewski Tadeusz: *Rodzina jednorodźców*. Łódź 1961.
170. *Czterdziestoletni dorobek*. Panorama Północy 1962 nr 9 s. 15.
O książce: Sukertowa-Biedrawina E.: *Karty z dziejów Mazur*. Olsztyn 1961.
171. *Czy młoda i czy wieś*. Głos Olsztyński 1962 nr 74 dod. Głos Młodych nr 13 s. 2.
O książce: *Młoda wieś pisze. Almanach*. Warszawa 1961.
172. *Kobiety, kobiety*. [Podp.] em. Panorama Północy 1962 nr 21 s. 15.
O przedstawieniu „Dwie Ewy” Michała Rusinka w grudziądzkim Teatrze Popularnym.
173. *Książka o nieukaranym zbrodniarzu*. Panorama Północy 1962 nr 32 s. 15.
O książce: Bartoszewski Władysław: *Prawda o von dem Bachu*. Poznań 1961.
174. *Książka o regionie*. Panorama Północy 1962 nr 35 s. 15.
O książce: Bączewski Jan: *Wspomnienia Warmiaka*. Warszawa 1961.
175. *Książki o regionie: Bedeker kaszubski*. Panorama Północy 1962 nr 34 s. 15.
O książce: Ostrowska Róża, Trojnowska Izabella: *Bedeker kaszubski*. Gdynia 1962.
176. *Literackie znaki życia*. Panorama Północy 1962 nr 2 s. 15.
O książce: Fornalczyk Feliks: *Znaki życia*. Poznań 1961.
177. *Na tropach przyrody*. [Podp.] E. M. Panorama Północy 1962 nr 41 s. 15.
O książce: Korsak Włodzimierz: *Na tropach przyrody*. Olsztyn 1962.
178. *Nie tylko «co» ale i «po co»?* Życie Literackie 1962 nr 31 s. 9.
O książce: Prorok Leszek: *Potop odwołany*. Poznań 1961.
179. *O dzieciach niekoniecznie dla dzieci*. Panorama Północy 1962 nr 43 s. 15.
O książce: Turkowski Leonard: *Do szkoły*. Warszawa 1962.
180. *Sprawy Niemiec*. [Podp.] E. M. Panorama Północy 1962 nr 45 s. 15.
O książce: Rogalski Aleksander: *Niemiecka Republika Federalna — fakty, konfrontacje, opinie*. Poznań 1962.
181. *Śmierć i człowiek*. [Podp.] E. M. Panorama Północy 1962 nr 50 s. 15.
O książce: Bystrzycki Przemysław: *Śmierć nad Afgan-Wadi*. Poznań 1960.

1963

182. *Ostróżka i Gizewiusz*. Słowo na Warmii i Mazurach 1963 nr 21 s. 3.

Recenzje

183. *Eugeniusz Szwarz autor «Nagiego króla»*. [Podp.] E. M. Głos Olsztyński 1963 nr 46 s. 6.

- O autorze przedstawienia w Teatrze im. S. Jaracza. 1964
184. O *Ignacym Krasickim*. Głos Olsztyński 1963 nr 171 s. 8.
O książce: Łopalewski Tadeusz: *Krasicki, książę poetów*. Warszawa 1963.
185. *Opowiadania Dunarowskiego*. [Podp.] E. M. Panorama Północy 1963 nr 3 s. 15.
O książce: Dunarowski Władysław: *Niepotrzebni*. Gdynia 1962.
186. *Przed olsztyńską premierą «Fizyków» Dürrenmatta*. [Podp.] E. M. Głos Olsztyński 1963 nr 123 s. 7.
O autorze przedstawienia w Teatrze im. S. Jaracza.
187. *Zaangażowanie i sprzeczności*. Wiatraki 1963 nr 18 s. 2.
O książce: Wróbel Zdzisław: *Eldorado*. Gdynia 1962.
188. „*Bracia*” kolejna prapremiera w *Elblągu*. Głos Elbląga 1964 nr 70
O przedstawieniu „*Braci*” Zdzisława Wróbla w Teatrze im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg. 1965
189. Tirso de Molina: *Pobożna Marta*. [Komedia]. Łódź. Teatr Ziemi Łódzkiej 1965.
190. *Podobno dom na Pacyfiku*. Pomorze 1969 nr 15 s. 13.
O książce: Górnicki Gerard: *Dom na Pacyfiku*. Poznań 1969.

INDEKS

W indeksie wymieniono: tytuły prac autorskich i współautorskich pisarza; tytuły napisanych przez niego recenzji; tytuły prac, w których brał udział jako redaktor; nazwiska autorów i tytuły prac recenzowanych; tytuły i nazwiska autorów prac tłumaczonych; nazwiska osób występujących w treści opisu bibliograficznego.

Skróty stosowane w indeksie

polem. — polemika	red. — redaktor
post. — posłowie	tłum. — tłumaczenie
przedm. — przedmowa	współaut. — współautor
rec. — recenzja	uzup. — uzupełnienie
rec. t. — recenzja teatralna	
-
<i>A może balonem?</i> 677	Alfred de Musset 298
<i>A może by tak o przodkach babci Busse</i> 844	Almeida Guilherme (tłum.) 310
„...a z ułotkami uczmy tamać się za młodu» 290	Alonso Dora (tłum.) 311, 388
Abramowicz Zofia: <i>Tak było</i> (rec.) 323	<i>Amator, konsultant i autor</i> 277
Adam, syn Adama, wnuk Adama 678	<i>Amerykanizmy</i> 19 uzup.
Adamczewski Jan: <i>Z latem na ty</i> (rec.) 485	<i>Amfora</i> (Firandello Luigi — tłum.) 393
Adler Emil: J. G. Herder i idea człowieczeństwa (rec.) 333	Andrade Mario de (tłum.) 312
<i>Afryka, wieś</i> 845	<i>Anna i Gustaw Gizewiuszowie</i> 156
Alarcon Pedró de (rec.) 244	<i>Anno Domini</i> 1692 et 1740 900
Alberti Rafael (tłum.) 469	Aparicio Antonio (tłum.) 78
Albrecht Wawrzyniec 720	<i>Apel do miłośników teatru</i> 413
<i>Album nie tylko rodzinny</i> 169 uzup.	<i>Apel do wyrozumiałych archeologów</i> 805
Alcoforado Mariana 377	<i>Apologia</i> czyli krok wstecz 650
Aleramo Sibilla (tłum.) 166	<i>Archeolodzy potrzebni w okolicach Ostródy</i> 158 uzup.
Alfons Piotr: <i>Nauka i przypowieści</i> (rec.) 143 uzup.	Arconada César M. (tłum.) 27
	<i>Arcypoea</i> czeski 224

- Armenariz Sergio Roman (tłum.) 167
Arytmetyka znaczy (wy)rachowanie 99 uzup.
 Awans pokolenia 398
- Babkowaty* (Castillo Abelardo — tłum.) 470
 Baczewski Jan: *Wspomnienia Warmiaka* (rec.) 174 uzup.
 Baczeko Ludwik Adolf 663
Bajtkowo 846
 Bałucki Michał 71, 97, 108, 115, 152, 157; *Grube ryby* (rec. t.) 154; *Polowanie na męża* (rec. t.) 99; *Radcy pana radcy* (rec.) 99
Bałucki i Podhale 157
Bałuckiego «Tygodnik Krakowski» 108
 Bändeira Manoel 284, 313
 Barbaro Umberto (tłum.) 33 uzup.
 Baroja Pio: *Paradox królem* (rec.) 338
Bartąg 525
 Bartoszewski Władysław: *Prawda o von dem Bachu* (rec.) 173 uzup.
 Baudelaire Charles 6
 Bedeker *Kaszubski* 175 uzup.
 Behring Emil 255, 601
 Beneckendorfovie 922
 Berlin 847
 Bestseler 944
Bez oprawy i perspektywy 938
Będą z nich «wilki morskie» 89 uzup.
Białe Stok Braniczkich 291
 Bielska Hanna zob. *Bień-Bielska Hanna*
 Bień-Bielska Hanna: *Stowtnictwo Warmii i Mazur...* (rec.) 271
 Biełkowski Wiesław: *K. C. Mrongowiusz w służbie umiłowanego języka* (rec.) 452, 515; (współaut.) 386
 Biernacka Barbara: *Na północ i zachód* (rec.) 362; *Style i postawy* (rec.) 553
 Bieroński Kazimierz: *El Talamiz* (rec.) 406
Bierze? Nie bierze? 185
Biografia apolitycznego inteligenta 573
Bitwa morska Stefana Czarnieckiego 9 uzup., 131 uzup.
Bitwa pod Skagerrakiem 11 uzup.
Bitwa pod Trafalgarem 10 uzup.
 Blasco Ibanez Vicente: *Czterech jeźdźców*
 Blasco Iba
Apokalipsy (rec.) 249; (tłum.) 20, 168
 Blaski i cienie Ketrzyna 320
 Boenigk Jan: *Minyły wstęki a myśmy ostali* (rec.) 210; *Wyroki* (rec.) 581
Bohaterowie opowiadani Schabowskiego 93
 Borys Ławreniew 299
Bracia, ale jacy 746
«Bracia» kolejna prapremiera w Elblągu 189 uzup.
 Brandys Marian: *Dom odzyskanego dzieciństwa* (rec.) 105; *Kłopoty z panią Waleuską* (rec.) 555; *Wyprawa do Arteku* (rec.) 105
Braniwski eksperyment 540
 Bratanek 901
Brawo, ale... 292
Brąswald 848
 Brecht Bertold 144
 Bromkowa Maryna zob. *Okęcka-Bromkowa Maryna*
Bronię Bałuckiego 154, 186
Broszura o Barczewie 395
Brygadziśta Wnuk 56
 Brzezi (Jiménez Mentecón Juan Ramón — tłum.) 145—146
 Brzozowski Michał 889
Brzydka (Wiechert Ernst — tłum.) 587
 Buchholz Hansgeorg: *Musisz przybyć, cze-kam na ciebie* (rec.) 209
 Bureš Miloslav: *Marie a my ustchni* (rec.) 486
 Być albo nie być 679
Był sobie dom 100 uzup.
Było sobie czterech braci 680
Było to w roku 1817 101 uzup.
 Bystrzycki Przemysław: *Strumień* (rec.) 520; *Śmierć nad Afgan-Wadł* (rec.) 181 uzup.
- Cabral de Mela Neto Joao 314
 Cakovskij Aleksander: *U nas już poranek* (rec.) 70
Całkiem nie wulgarna cholera 902
Cały zachód (Jiménez Mentecón Juan Ramón — tłum.) 147
 Caraglio Ion Luca 61 uzup.
 Castillo Abelardo (tłum.) 470—471
 Cedeno Ileana Espinel (tłum.) 199
 Celan Paul (tłum.) 265
 Cenna księżka na drażliwy temat 208
Cennik i niedopłata 747
Cervantes a powieści rycerskie 20
Cervantes jako poeta 21
 Cervantes Saavedra Miquel de 16, 21—24, 32, 120, 79—80 uzup.
 Cervi Alcide: *Moich siedmiu synów* (rec.) 410
 Chadziniolau Nikos: *Bezsenność* (rec.) 579
Chińska sztuka filmowa 38 uzup.
 Chodowiecki Daniel 28
 Chojnacki Władysław: *Działalność Marcina Giersza w świetle jego «Kórnickich Tek»* (rec.) 115 uzup.; oprac. 238, 241, 115 uzup.
Cholery z 1831 roku ciąg dalszy 690
Chorążowie przyszłości (Pančanka Pimen — tłum.) 48, 64
 Chróścielewska Honorata: *Córka tego, co tramwaje* jego (rec.) 397; *Królowa Major-ki* (rec.) 590
 Chróścielewski Tadeusz: *Aurelian, albo zjazd koleżeńki* (rec.) 613; *Puste krzesło* (rec. 507; *Rodzina jednorozców* (rec.) 328, 169 uzup.; *Szkoła dwóch dziewcząt* (rec.) 445
 Chróścielewski Władysław 635
 Chrzanowski Adam 927
Chwila w kawiarni (Bandeira Manoel — tłum.) 264
 Cieszyński Władysław 753
 Cieslak Tadeusz: *Sylwetki mazurskie i kaszubskie* (rec.) 519; *Przeciw pruskiej przemocy* (rec.) 241
Cisza nastroju nie refleksyj 588
Co jest doskonałe? 589

- Co komu potrzebne 681
 Co kryje się za «Napadem Tatarów» 158
 Co ma kolej do kultury 102 uzup.
 Co nowego w Olsztynie 278
 Co robić z programem teatralnym 168 uzup.
 Co się obecnie nosi? 637
 Co słowo to obyczaj 682
 Coś do czytania 590
 Coś z życia 806
 Córka i (być może) syn 748
 Córka i matka 532
 Cud na Starym Targu (Dragun Osvaldo — tłum.) 435
 Cuius regio eius religio 849
 Cygańska ballada 807
 Czarniecki Stefan 9 uzup.
 Czechośłowacka kronika kulturalna (Jilemnicki Peter — tłum.) 35 uzup.
 Czekaając na świat 505
 Czerlin 903
 Czernik Stanisław: Stare złoto (rec.) 369
 Czerniki 850
 Czeska poezja proletariacka (Vaclavek Bedřich — tłum.) 53
 Czeń-Weń szuka sprawiedliwości (Na-Sza — tłum.) 37 uzup.
 Człowiek mojego czasu (Quasimodo Salvatore — tłum.) 239
 Człowiek z karabinem (Pogodin Nikołaj — tłum.) 80
 Człuchów 3
 Czterdzieści dziewięć listów z powodu Bractwa Czeskich 553
 Czterdzieści lat na scenie 279
 Czterdziestoletni dorobek 170 uzup.
 Czternasty rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Czternaście lat olsztyńskiego teatru 225
 Cztery olsztyńskie debiuty poetyckie 268
 Czteryście czterdzieści do pięciuset tysięcy 749
 Czubieli Lucjan, Domagała Tadeusz: Zabytkowe ośrodki miejskie Warmii i Mazur (rec.) 564
 Czujna straż (Cervantes Saavedra Miguel de — tłum.) 79 uzup.
 Czwarła księga Tadeusza Sępowskiego 321
 Czwarły rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Czy jestem najdroższym i najbrudniejszym reżyserem świata (Stroheim Erich von — tłum.) 182
 Czy młoda i czy wieś 171 uzup.
 Czy to będzie obchodzenie przepisów 129
 Czy to jest polityka kulturalna 103 uzup.
 Czy wiecie, że... 1 uzup.
 Czygan August 746
 Czyje strapienie! 683
 Czytanie — trawa 684
 Czyżby Tatarzy 750
 Czyżby UFO? 751
 Dackiewicz Jadwiga: Agnieszka (rec.) 370;
 Odmiany miłości (rec.) 358
 Daleko idzie uśmiech nasz (Aleramo Sibilla — tłum.) 186
 Daniel — Rops Henry 40
 Dawna i nowsza, ale przeszłość 591
 Debiut nie tylko «zapowiadający» 397
 Desanti Dominique (tłum.) 34 uzup.
 De Sella Leopoldo Riva (tłum.) 169
 Diderot Denis 377
 Dla zgodzenia (Jiménez Mantecón: Juan Ramon — tłum.) 173
 Dlaczego nie kochał 946
 Dłutowo 851
 Dłuska M. 328
 Do braci Cervi, do ich włoskiej ojczyzny (Quasimodo Salvatore — tłum.) 265
 Do Brygad Międzynarodowych (Alberti Rafael — tłum.) 469
 Do Partii (Neruda Pablo — tłum.) 63
 «Do Prześwietniej Regencyi Jego Królewsko Pruskiej Mości» 654
 Dokąd płynię ten kajak 472
 Domagała Tadeusz (współaut.) 564
 Dom Kultury nad Drwęcą 189
 Dominiczak Henryk: Granica polsko-niemiecka 1919—1939 (rec.) 651
 Donia Perfecta (Perez Galdos Benito — tłum.) 92
 Dopatka Jan, 346; (tłum.) 200, 433—434
 Doptsek historii najnowszej 685
 Dorośli (Vallejo Cesar — tłum.) 355
 Dragun Osvaldo 435
 Dramaturgia krajów Jugosławii 280
 Drewniak Bogusław: Kultura w cieniu swastyki (rec.) 558
 Droga z Bartoszczyk do Biskupca 947
 Drugi rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Drummond Andrade Carlos 351
 Drzewińska Elżbieta: Agnieszka (rec.) 370;
 Gracze (rec.) 356
 Dunarowski Władysław: Niepotrzebni (rec.) 373, 195 uzup.; O złej dziewczynie (rec.) 373;
 Serce na wietrze (rec.) 591; Wspólnik czasu (rec.) 439
 Dürrenmatt Friedrich 186 uzup.
 Duży Klein 686
 Dwa bieguny sztuki filmowej 33
 Dwa zdania 113
 Dwadzieścia lat Teatru im. Stefana Jaracza red. 456
 Dwa poeci N 322
 Dwie księżki o Warmii i Mazurach 241
 Dwie nauczycielki — jeden temat 398
 Dwudziestowieczni Prusacy 948
 Dwudziesty drugi rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Dwudziesty czwarty rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Dwudziesty piąty rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Dwudziesty pierwszy rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Dwudziesty rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Dwudziesty szósty rok życia Gustawa Gżewiusza 808
 Dwunasty rok życia Gustawa Gżewiusza 808

- Dygat Stanisław: *Słotne wieczory* (rec.) 245
 Dyskusja nad książką Tadeusza Orackiego «Rozmówiłyby kamień» 671
 Dyskusja nad książką Władysława Ogrodzińskiego «Proporzec z białym barankiem» 672
 Dyskusja o literaturze regionalnej 254
 Dyskutujemy o życiu kulturalnym na wczasach 95
 Działdowo. Ravensbrück. Oświęcim 323
 Dzieje miast (Itawa. Z dziejów miasta i powiatu) 598
 Dzieje Ostródy 655
 Dzieje powiatu (Itawa. Z dziejów miasta i powiatu) 599
 Dzieje wsi (Itawa. Z dziejów miasta i powiatu) 600; (Nidzica. Z dziejów miasta i powiatu) 656
 Dzieje zbioru pieśni Gustawa Gizewiusza 130
 Dziennik pokoju (Tank Maksim — tłum.) 52, 68—69, 127
 Dzień szczęścia nie wiadomo dlaczego (Ibarbourou Juana de — tłum.) 389
 Dziesiąty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Dziesięciolecie gromady Reszki 81 uzup.
 Dziesięcioletni eksperyment 489
 Dziesięć lat pracy na Warmii i Mazurach ... «Filtosus» (red.) 523
 Dziewiąty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Dziesięćdziesiąt lat temu 687
 Dziewiętnasty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Dziękujemy, nie skorzystamy 117 uzup.
 Dżuna decyzja 72 uzup.
- Eksperymenty i dzień dzisiejszy* 226
 Emil Behring i inni 601
 Emil Behring urodził się w Ławicach 255
 Ernst Wiechert 227
 Ernst Wiechert niemiecki pisarz z Mazur 602
 Erwina Kruka rysowanie 399
 Eugeniusz Szwarz autor «Nagłego króla» 183 uzup.
 Ewa Maria Sirowatka 852
- Fadeev Aleksander: *Młoda Gwardia* (rec.) 81; (rec. t.) 54
 Faltyjanki 853
 Falszerstwa reakcyjnych historyków 73 uzup.
 Fast Howard 37
 Fejes Endre: *Cmentarz starego żelastwa* (rec.) 442
 Felieton o recenzji zaangażowanej 592
 Felietonem po Gdańsku i okolicy 506
 Fenikowski Franciszek: *Statek białonów* (rec.) 242
 Fenikowski nad morzem i na Mazurach 242
 Fikcyjny czy rzeczywisty bohater literacki 621
 Film a rzeczywistość (Barbaro Umberto — tłum.) 33 uzup.
 Film na wsi 34
 Film w walce o pokój 35
 Filmy o człowieku i dla człowieka 60 uzup.
- Fornalczyk Feliks: *Z rodu poetów* (rec.) 598; *Znaki życia* (rec.) 176 uzup.
 Fragment notatnika Daniela Chodowieckiego (tłum.) 28
 Frank Bruno: *Cervantes* (rec.) 32
 Fredro Aleksander: *Zemsta* (rec. t.) 167 uzup.
 Frenskowski Klemens: *Śmierć Brunaczki* (rec.) 576
 Frisch Szarlota 748
- Gall Ivo 76
 Gąlczyński Konstanty Ildefons 300, 425, 431
 Gąlczyński na Mazurach 300
 Garcia Lorca Federico 170; *Poezje wybrane* (rec.) 144 uzup.
 Garcia Neto José 352
 Gardzień 904
 Gąsiorowski Józef 675
 Gąsiorowski Wacław: *Pani Walewska* (rec.) 214
 Gdańskie spotkania 419
 Gdy będziecie w Ostródzie 228
 Gdy będziecie w Ostródzie 228
 Gdy pracowałem w «Polpresie» 420
 Gdy spośród trzynastu wybrano szesnastu 104 uzup.
 Gdyby wilki zjadły 628
 Gdzie oczy poniosą 835
 Gdzie jest drukarnia? 159
 Gerhard Jan: *Autopamflet* (rec.) 615
 Gerlach Heinrich: *Nur der Name bleib* (rec.) 840
 German Edmund: *Orzki pęk rzeczywistości* (rec.) 268
 Gerss Fryderyk Otto Herman 901
 Gerss Marcin 756, 115 uzup.
 Gęblik Władysław: *Pod warmińskim niebem* (rec.) 650; (polem.) 288, 295, 305, 309
 Gielo Józef: *Cena walki* (rec.) 401
 Giersz Marcin zob. Gerss Marcin
 Giernus Wilhelm 114 uzup.
 Gisevius Edward 642
 Gisevius Gustaw 105 uzup., 150 uzup., 182 uzup., 110, 138, 235, 253, 624, 768, 770, 808, 844, 887, 905; *Die polnische Sprachfrage in Preussen* (rec.) 292, 293, 324
 Gisevius Tymoteusz 770
 Gizewiusz Gustaw zob. Gisevius Gustaw
 Gizewiuszowo-ostródzkie remanenty 158 a
 Głzyce 905
 Glockengeld 657
 Głęboko (Bandeira Manoel — tłum.) 313
 Głos drzew (Oliveira Alonso de — tłum.) 317
 Głos pokoju jest międzynarodowy 60
 Głowa do studium (De Sella Leopoldo Riva — tłum.) 169
 Głowa towarzysza (Rotas Wasilios — tłum.) 49
 Godziny (Huidobro Vicente — tłum.) 202
 Goerke Rudolf 667
 Gogol Michail 91
 Goltz Michał 934
 Gołdapska pustynia 131

- Gołębie uciekły do diabła (Rosenheyn Max — tłum.) 395
 Golubiew Antoni: *Na drodze* (rec.) 513
 Gomolicki Leon 74
 Gonçalves Dias 375
 Gospodarzcy zapleczce *Watykanu* 96
 Goytisoló Juan de: *Popołudnia trędotawych* (rec.) 273
 Góra Dylewska 854
 Góralski Franciszek 527
 Górnicki Gerard: *Dom na Pacyfiku* (rec.) 190
 uzup.
 Górzno 906
 Grabski Władysław J.: *200 miast wróciło do Polski* (rec.) 296
 Granat (Seghers Anna — tłum.) 153
 Grądkł 907
 Gregoroviusowie 680
 Grémillon Jean (tłum.) 41
 Gromadzka Rada Narodowa w Reszkach rozpoczyna pracę 82 uzup.
 Groszki 908
 Grób (Seghers Anna — tłum.) 153
 Grunwald czeka 132 uzup.
 Gryźliny 855
 Guillaumet w Andach (Saint-Exupéry Antoine — tłum.) 30
 Gustaw Gisevius 624
 Gustaw Leyding 629
 Gutzzeit Emil Johann: *Natangen...* (rec.) 841
 Gwiazda (Huidobro Vicente — tłum.) 202
 Gwiazda pokoju. Wiersze poetów radzieckich (tłum.) 61, 64, 69

Habent sua fata libelli 688
Hejże na Soplicę 114
Halo, Sotniki 658
 Hans Antoni: *Od reszelskich pól* (red.) 155
 Hartenberg Henryk: *Cień ptaka* (rec.) 455
Hasto (Celan Paul — tłum.) 265
Heimatrecht 160
 Heine Heinrich 8
 Heing Reinhold: *Die mannliche Bevölkerung in den 48 landliche Kirchspielen der Diözese Rastenburg...* (rec.) 840
 Herder Johann Gottfried von 954
 Hermanowski Georg: *Nicolaus Copernicus...* 594
 Hesse Hermann (tłum.) 171
Historia czy krytyka literatury 4
Historia i publicystyka 593
Historia Nidzicy 659
Historia pod Prostkami 90 uzup.
Historia poszczególnych wsi (Nidzica. Z dziejów miasta i okolic) 656
Historia w plotkarskim sosie 473
Historii trzeba wychodzić naprzeciw 564 a
Hiszpania Zofii Sztayen 400
Hiszpania, oddał ode mnie ten kielich (Vallejo César — tłum.) 355
Hiszpański Bunuel 201
 Hochhut R. 914, 932

 Hoffmanowa Hanna zob. Muszyńska-Hoffmanowa Hanna
 Holz Arno (tłum.) 172
«Hontwa za mužom» 115
Howard Fast w więzieniu (Roy Claude — tłum.) 29
Hrabia Finckenstein w nowej roli 118 uzup.
 Hugo Victor 89
 Huidobro Vicente (tłum.) 202
Humanistyczna erudycja 507
Humanizm w sztuce (Lucacs György — tłum.) 44
 Husarski R. (współaut.) 84
 Huszara Jan: *Odzyskiwanie przeszłości* (rec.) 510; *Z dalekich dróg* (rec.) 251

...i dotychczas nie powrócił 659
I inne opowieści 738
 Ibarbourou Juana de (tłum.) 237, 389
Ich byto siedemdziesięciu sześciu 301
 Ignatow Matwiej 733
 Iłakowiczówna Kazimiera 263
Impresje ze zjazdu «Pojezierza» 341
Indyjska morowa zaraza 690
Inna egzotyka Meksyku 437
 Inny katechizm 809
Inny Kolumb rocznik dwudziesty 613
Institut Baltycki 2 uzup.
 Ion Luca Caragiale 61 uzup.
 Ivo Ledo (tłum.) 315, 390
 Iwan Wadimowicz nie może spać; Iwan Wadimowicz opowiada (Kolcov Michail — tłum.) 175
 Iwanicki Eugeniusz: *Deszczowy sezon* (rec.) 637
 Iwaniec Eugeniusz: *Z dziejów staroobrzędowców* (rec.) 800
 Izcaray Jésus (tłum.) 102
 Izcaray José (tłum.) 42

Jak daleko sięgają korzenie 856
Jak się rozwija Klub Literacki ZMS 459
Jak to było w listopadzie 1918 roku 691
Jak to było z regionalną muzą Kłto 857
Jak to się nazywa po niemiecku 119 uzup.
Jak Warmia nazywa się po polsku 133 uzup.
Jak zakończyłem drugą wojnę światową 858
Jak zwyciężać mamy 950
Jakie sumienie? 474
 Janczewski Władysław (polem.) 164
Janek (Skowronnek Richard — tłum.) 181 uzup.
 Jarecki Andrzej (współaut.) 116 uzup.
Jaroty i inne 810
 Jasińska Aniela: *Zęby i pazury* (rec.) 407
 Jasiński Janusz: *Andrzej Samulowski 1840—1928...* (rec.) 740; polem. 252
 Jazdzyński Władysław: *Nie ma powrotu* (rec.) 363
Jeden krytyk i kilkunastu poetów 553
Jeden protokół i jeden list 660
Jedenasty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
Jedna ze współczesnych kobiet 356

- Jedno jedyne zdanie 812
 Jeleni Bór 909
 Jełguń 859
 Jeromino 860
 Jerutki 861
 Jestem przeciwko «imperializmowi» 132
 Jeszcze jeden Tłro de Molina 438
 Jeszcze jedno odkrycie Mazur 378
 Jeszcze Prusowie nie zginęli 840
 Jeszcze raz o Wądołku 692
 Jezioro Francuskie 862
 Jezioro Śniardwy 863
 Jeżeli nie łuk, to... 752
 Jilemnicki Peter (tłum.) 35 uzup.
 Jiménez Mantecón Juan Ramón (tłum.) 145—
 —150, 173—174, 203
 Jokehnen 975
 (J. R.) 288
 Juan Ramón Jimenéz (Garcla Lorca Federi-
 co — tłum.) 170
 Jubileusz i nowe stowarzyszenie 541
 Juszkiewiczowa-Koplewska Maria 923
 Już nie strasz 812
- Kaborno 813
 Kajka Michał 122, 192, 194, 140 uzup.; Zebra-
 łem snop płonu (rec.) 221, 252
 Kalejdoskop rodowodów 641
 Kalendarz Białostocki na rok 1960 (rec.) 269
 Kalendarz bez redaktora 269
 Kalewala (Szaginian Marietta — tłum.) 51
 Kaliningrad 630
 Kalota-Szymańska Maria: Sezon w Tatrach
 i inne wiersze (rec.) 414
 Kałużyński Wiktor: Notatki z podróży mu-
 zykałnej po Niemczech... (rec.) 372
 Kamienie 864
 Kamieniec 910
 Kamińska Anna: Pragnąca literatura (rec.)
 413
 Kamiński Ireneusz G.: Krystyna i rapier
 (rec.) 616
 Karnawał dziadowski? 625
 Karol Małek 631
 Kasper Martin (tłum.) 799
 Kaszubska powieść 508
 Kataev Valentin: Samotny biały żagiel (rec.)
 15
 Kaupowicz Franciszek 848
 Kawalerowie czy zakonnicy 951
 Kawecki Jan: Stare Juchy (rec.) 511, 518
 Kesten Hermann: Kopernik i jego czasy
 (rec.) 327
 Kętrzyński Wojciech 757; Z księgi pieśni
 człowieka niemcomanego (rec.) 556, 976;
 Wiersze nieznanne (tłum.) 622
 Kiedy i dzięki komu 952
 Kiermasz bajek (rec.) 154 uzup.
 Kierunek germanizacja 693
 Killian Lothar: Zu Herkunft und Sprache der
 Preussen (rec.) 942
 Kilka domów wśród drzew. Wspomnienia 661
 Kłno zdobywa wieś 57
- Kirsanov Semen 43, 61, 79, 103, 125
 «Klagen eines Masuren» und die bürgerlich-
 -demokratische Revolution 1848 in der Lau-
 sitz 953
 Klechówna K. (współaut.) 386
 Kłęska niezwykłej armady 12 uzup.
 Klub Inteligencji Wiejskiej 146 uzup.
 Klusy-Bruksela 814
 Kłopoty przemysłu lekkiego 694
 Kmiecik Edward (polem.) 580
 Kobiety, kobiety 172 uzup.
 Kobylńska-Masiejewska Eugenia: Córki chcą
 inaczej (rec.) 509
 Kochane dzieci 256
 Koczaski Leon 62 uzup.
 Kolberg Oskar 121 uzup.
 Kolcov Michail (tłum.) 175
 Komedia Szaloma Alechema 45 uzup.
 Komiks 911
 Komoniewski Stanisław 526
 Komorowski Andrzej Ignacy 964
 Kompilacja i precyzja 815
 Komunikaty Mazursko-Warmińskie (red.) 676,
 745, 804, 843, 899, 943, 982
 Koncepcja zgermanizowania Litwinów prus-
 kich opracowana i przyjęta do realizacji
 w latach 1802—1803 816
 Konferencja nauczycielska w Olsztynku w
 1861 roku 817
 Konfirmowany syn papieżniczki 695
 Kongres zwolenników pokoju (Sernet Claude
 — tłum.) 50, 65—67
 Konsekwencje baroku 533
 Konsignacja Bida do Krolewski puszczy 696
 Konstanty Rokossowski 20 uzup.
 Kontrakty i ulotki 697
 Koordynacja, ale gdzie 147 uzup.
 Kopernik w oczach niemieckiego biografa
 594
 Kopka Wilhelm 732
 Koplewska Maria zob. Juszkiewiczowa-Ko-
 plewska Maria
 Koprowski Jan: Opowieść o moim ojcu (rec.)
 82, 477; Sprawa Marcina Piechoty (rec.) 83
 Korczak Janusz 165
 Korespondencja Polaków z Janem Ewange-
 listą Purkymiem (rec.) 557
 Korsak Włodzimierz: Na tropach przyrody
 (rec.) 177 uzup.
 Korzenie i reszta 954
 Kosacki Stanisław (polem.) 164
 Kot, szczygieł i gwiazdy (Pirandello Luigi —
 tłum.) 178
 Kowalski Kazimierz: Partyzant nie składa
 broni (rec.) 416; Przygody dawnego party-
 zanta (rec.) 563; Zdrada (rec.) 512
 Koziełło-Poklewski Bohdan: 600 lat Barczewa
 (rec.) 396; współaut. 600
 Krajka znaleziona pod Sejnam 642
 Kraplewo 865
 Krasicki Ignacy 720, 184 uzup.
 Kręć się kręć wrzeczono 698
 Krieger Tymoteusz 746

- Kromerowa 955
 Krbnika Zjazdów Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych 490
 Kronika życia literackiego na Warmii i Mazurach 1945—1962 342
 Królik (Castello Abelardo — tłum.) 471
 Kruczyńska Joanna (red.) 408
 Kruk Erwin: Moja północ (rec.) 739; Rysowanie z pamięci (rec.) 399
 Krukłanki 866
 Krytycyzm dźwięgni uledezy 939
 Krytyk też chciałby inaczej 508
 Krytyka a uspołecznienie literatury 5
 Krzywicka Irena: Dr Anna Leśna (rec. t.) 85
 Książdz Franciszek Kaupowicz oraz działalność oświatowa i narodowa w Brzawaldzie w połowie XIX wieku 867
 Książka bardzo hiszpańska 31
 Książka o nieukarany zbrodniarzu 173 uzup.
 Książka o regionie 174 uzup.
 Książka o tragicznej prawdzie 324
 Książka o ziemi lubawskiej 357
 Książka z pierwszej linii walki 293
 Książki o regionie: Bedeker Kaszubski 175 uzup.
 Książki z różnych półek 510
 Księżycowa poezja 325
 Kto jest kto 699, 912
 Kto opowiada historię 913
 Kto to był 753
 Kto wygrał? Telewizyjny Turniej Miast Ostróda—Itawa 421
 Kubacki Waclaw: Dziennik 1944—1958 (rec.) 614
 Kucharski Jan Edward: Co komu z lasu (rec.) 411
 Kucharski Jan: Głos krwi i ziemi (rec.) 534
 Kultura i sztuka na Wybrzeżu 3 uzup.
 Kultura ludowa Mazurów i Warmiaków (rec.) 741
 Kuracja odmładzająca, Humoreska 109, 133
 Kurejwa 868
 Kurowska Halina: Zabawa z czarnym ptakiem (rec.) 532
 Kwas Franciszek: Wspomnienia z mego życia (rec.) 212
- Las pod Wygodą 913
 Las umarłych. Relacja (Wiechert Ernst — tłum.) 612; Toż. Fragm. 206
 Lasy moje olsztyńskie 700
 Lata 1920—1945 (Itawa. Z dziejów miast i powiatu) 603
 Legenda o kamieniu Jagiellowym 116
 Legendy dwóch rzek 98 uzup.
 Lekcja historii 956
 Lem Stanisław (współaut.) 84
 Lengowski Michał 566
 Lenkjos tr Lietuvos 662
 Lenz Siegfried (tłum.) 176
 Leon Koczaski 62 uzup.
 Lepsze bywa gorsze od dobrego 843
 Levi Carlo: Słowa są jak kamienie (rec.) 282
- Levis Oscar: Sanchez i jego dzieci (rec.) 437
 Leyding Gustaw 629
 Licharewa Zofia: Kętrzyn. Z dziejów miasta i powiatu (rec.) 320, 339, 802
 Liczebny stan szkolnictwa mazurskiego w 1800 roku 889
 Lietz Zigmunt: Plebiscyt na Powisiu, Warmii i Mazurach w 1820 r. (rec.) 208
 Li-Kian Jo (tłum.) 36 uzup.
 Limanowski a Mazury 618
 Liryk morza 1
 List do redakcji (polem.) 326
 List otwarty do przewodniczącego MRN w Braniewie 161
 List z okolicy Olsztyna 302
 Liszewski Jan 709
 Literacka «Cepelia» 154 uzup.
 Literatura i film czyli o scenariuszu 87
 Literatura naszego regionu 565
 Literaturę należy upowszechniać, ale przede wszystkim tworzyć 343
 Lompa Józef 561
 Lope de Vega: Dziewczyna z dzbanem (rec. t.) 107; Wdówka z Walencji (Fragm. tłum.) 837
 Lot do gwiazd (Saint-Exupéry Antoine de — tłum.) 30
 Lubajny 870
 Lucaas Gyorgy 44
 Lud mówi do książąt (Holz Arno — tłum.) 172
 Ludność polska w powiecie morąskim w XIX wieku 701
 Ludność polska w powiecie olsztyńskim w latach 1818—1870 w świetle statystyk pruskich 491
- Łagodny wymiar kary 754
 Łamanie szyfru historii 702
 Łatana 915
 Łatwe czy trudne życie 270
 Ławice 916
 Ławreniów Borys 289
 Łęga Władysław: Legendy Pomorza (rec.) 184 uzup.
 Łopalewski Tadeusz: Krasicki, książę poetów (rec.) 184 uzup.
 Łódź i województwo łódzkie w zwiernadzie literackich reportaży 88
 Łużyckie głosy na temat wzajemnych kontaktów polsko-łużyckich w latach 1934—1938 (Kasper Martin — tłum.) 799
 Łyna 917
- Machejek Władysław: Opowiadania wybrane (rec.) 522
 Madej Bogdan: Uczta (rec.) 479
 Madrygal rozpaczy (Garcia Neto José — tłum.) 352
 Majkowski Aleksander: Życie i przygody Remusa (rec.) 447
 Maldenkał 755
 Mala «Biała księga» o militarystyce i faszyz-

- mie w republice bońskiej (Girrus Wilhelm — tłum.) 114 uzup.
- Mała Litwa* 918
- Mała rzecz* — dużo błędów 91 uzup.
- Malłek Janusz (polem.) 248
- Malłek Karol 631; *Jutrznia mazurska na Gody i inne widowiska* (rec.) 938; *Jest dąb nad Mukrem* (rec.) 116 uzup.
- Mantelgeld? 703
- Mańkowski Alfons 376
- Marcin Gerss jako nauczyciel 756
- Marcin Giersz 115 uzup.
- Marcowy księżyc (Sirowatka Ewa Maria — tłum.) 897
- Mariana Alcoforado 377
- Martwe gitary (Quasimodo Salvatore — tłum.) 318, 503
- Maschke Erich: *Domus hospitalis Theutonorum* (rec.) 940
- Matka (Jiménez Mantecón Juan Ramón — tłum.) 203
- Maupassant Guy de 14, 45
- Mazurska gwiazdka przed stu laty* 344
- Mazurska powieść z 1938 roku* 534
- Mazurski Gdańszczanin* 378
- Mazurskie alarmy* 117
- Mazurskie drogi nie są asfaltowe* 142 uzup.
- Mazurskie reportaże* 554
- Mazury i Warmia 1800—1870. Wybór źródeł.* Oprac. W. Choźnacki (rec.) 241, 157 uzup.
- Mazury i Warmia w literaturze polskiej* 460
- Mediolan w sierpniu 1943 roku* (Quasimodo Salvatore — tłum.) 240, 394
- Meirelles Cecilia (tłum.) 316, 391
- Metryka 957
- Meyer Folkert: *Schule der Untertanen...* (rec.) 977
- Meyhöfer Max: *Die Landgemeinden des Kreises Lötzen* (rec.) 536; *Die Ladgemeinden des Kreises Ortelsburg* (rec.) 537
- Miasta polskie w Tysiącleciu (rec.) 516
- Michał Cervantes 16
- Michał de Ruyter 13 uzup.
- Miejsce człowieka (Sender Ramon José — tłum.) 552
- Mielno 871
- Między Elkłem a Giżyckiem* 511
- Między festiwalami* 422
- Między Jezioranami a Bisztyńkiem* 704
- Między morzem a historią* 118
- Między starą i nową wsią* 439
- Między ziemią i niebem* 595
- Między życiem i śmiercią* 440
- Milewski Edgar: *Opowieści gdańskich uliczek* (rec.) 506
- Mimo osiemdziesięciu ośmiu lat* (rec. t.) 166 uzup.
- Mitzner Zbigniew (oprac.) 133
- Młoda Gwardia* (Fadew Aleksander — rec.)
- Młoda wieś pisze. Almanach* (rec.) 171 uzup.
- Młodzi poeci ze szczebia wojewódzkiego* 281
- Młodzi wszystkich krajów łączcie się w obronie pokoju* 62
- Młodzieńcze wiersze Wojciecha Kętrzyńskiego* 757
- Mogillen 758
- Moje zejście na manowce* 759
- Moje życie* (Jiménez Mantecón Juan Ramón — tłum.) 148
- Moralistyka ulatwiona 512
- Morawski Zdzisław: *Kwartal bohaterów* (rec.) 450
- Morstein Samuel Władysław von 689
- Morze i Gdańsk w «Pamiętnikach» Paska* 6
- Morze w epoce* 7
- Morze w poezji Baudelaire'a i Heinego* 8
- Motekat Helmut: *Ostpreussische Literaturgeschichte mit Danzig und Westpreussen...* (rec.) 743
- Motulla Krzysztof 819
- Mowa luterska 818
- Mówiący gestem. 10 lat Olsztyńskiej Pantomimy Głuchych* (red.) 524
- Mówiono «w Łku» a potem «w Elkku»* 134
- Mrągowska wieża Babel* 705
- Mrongowiusz Krzysztof Celestyn 190, 378, 766
- Mrongowitusz w Ostródzie 190
- Mrówczyński Bolesław: *Plama na złotej puszczy* (rec.) 156 uzup.
- Mueller Heiner (tłum.) 151
- Musi się ewentualnie...* 19
- Musicie pozostać, czekajcie na nas* 209
- Musset Alfred de 298, 358; (rec. t.) 86
- Musset i kobiety 358
- Muszyńska-Hoffmanowa Hanna: *Panny z kamienicy «Pod Fortuną»* (rec.) 473; *W Wersalu Podaskim* (rec.) 291
- Muzie 958
- My królewskie luteraki* 619
- Myśliwski tryptyk 441
- «Na drodze» A. Gołubiewa* 513
- Na ekranie* 72
- Na gapę przez Atlantyk* (Izcaray José — tłum.) 42
- Na jagody* 706
- Na kole czyli na welocypedzie* 920
- Na ławę oskarżonych* 760
- Na manowcach «Mazurów»* 123
- Na manowcach tematu i tezy* 187
- Na marginesie sztuki* 423
- Na Mazurach francuska kuchnia* 135 uzup.
- Na morzu* (Blasco Ibanez Vicente — tłum.) 20, 168
- Na morzu* (Maupassant Guy de — tłum.) 14, 45
- Na największej stoczni w Gdańsku* 14 uzup.
- Na Piotrkowskiej pod 81* 63 uzup.
- Na przykład we Łku* 959
- Na radnych nie ma rady* 105 uzup.
- Na rozstajach historii* 55
- Na śmierć bojownika o pokój* (Brecht Bertold — tłum.) 144
- Na święto polskiego morza* 2
- Na tropach przyrody* 177

- Na wniosek towarzysza Zielonki z Nidzicy 359
- Na wołowej skórze 18 uzup.
- Nad jeziorom bajka spi 360
- Nad Obrą rosły płonące krzaki 361
- Nader ciekawy dziennik 614
- Nadużyta okazja 135
- Nadzieja Jadviga: *General Józef Zajczek* (rec.) 673
- Najważniejsze — praca w PDK 83 uzup.
- Nanowski Witold: *Powrót barw* (rec.) 322, 325
- Napiórkowski Remigiusz: *Poszukiwanie sprawiedliwych* (rec.) 367; *Powroty* (rec.) 483
- Napoleon przy kominku 707
- Narada aktywu kulturalno-oświatowego w Ostródzie 84 uzup.
- Narodziny Płgara 257
- Narodziny snu (Schmidt Augusto Federico — tłum.) 319, 504
- Nasz wymagający przyjaciel 21 uzup.
- Na-Sza (tłum.) 37 uzup.
- Nasza północ 739
- Nasze drogi przez życie 761
- Nauka angielska o sprawach polsko-niemieckich (Wiskemann Elizabeth — tłum.) 184
- Nauka niemiecka a folklor Mazur i Warmii 229
- Nauki sprzed 800 lat 143 uzup.
- Nawet kamień 424
- Nawrocki Witold: *Trwanie i powrót* (rec.) 562
- Nazywając rzeczy po imieniu 708
- Negativo (Alonso Dora — tłum.) 311, 388
- Nepomucka Krystyna: *Samotność niedoskonała* (rec.) 589
- Neruda Pablo (tłum.) 47, 63, 204
- Nie! (Jiménez Mentecón Juan Ramón — tłum.) 173
- Nie będziemy walczyć przeciwko Związkowi Radzieckiemu (Aparicio Antonio — tłum.) 78
- Nie dla ubogich 763
- Nie ma powrotu do regionalnej radości 401
- Nie rozstaniemy się z książką w pow. Ostróda 85 uzup.
- Nie tylko «co» ale i «po co»? 178 uzup.
- Nie tylko Kolberg 120 uzup.
- Nie tylko «o wrastaniu» 402
- Nie tylko sekretarzyk 575
- Nie tylko warsztat biografu 555
- Nie tylko w Czernikach i Wopławkach 461
- Nie widział? 163 uzup.
- Nie wykorzystana okazja 121 uzup.
- Niebezpieczny człowiek 762
- Niecodzienne spotkanie 86 uzup.
- Niegdyś i dziś w Klonie 191
- Niejaki Cervantes de Saavedra 24
- Niejedyn Olsztyn 872
- Nienacki Zbigniew 949; *Skarb Atanaryka* (rec.) 275; *Liście dębu* (rec.) 559; *Sumienie* (rec.) 474; *Uroczysko* (rec.) 211
- Nieprzemysłana zabawa 574
- Niespodzianka archiwalna w Ełku 192
- Nieudana powieść biograficzna 32
- Niezapomniany rok 1919 65 uzup.
- Nikadon Marian: *Dzień następnny* (rec.) 322
- Noc (Huidobro Vicente — tłum.) 202
- No dobrze i co dalej? 644
- «Normalna» sytuacja 22 uzup.
- «Notruf aus Osterode» 155 uzup.
- Novickaja Galina (tłum.) 838
- Novomesky Laco (tłum.) 46
- Nowa powieść Zdzisława Wróbla 535
- Nowe i stare bajki 443
- Nowelistyczny eksperyment Unamuna 243
- Nowe Miasto. Z dziejów miasta i powiatu (rec.) 357
- Nowe opowiadania Tadeusza Stępowskiego 444
- Nowe prace o teatrze olsztyńskim 462
- Nowe radzieckie powieści o wsi 36
- Nowe Swale 873
- Nowe szkice historyczno-literackie 514
- Nowe wiersze Śladewskiego 294
- Nowości literatury pięknej 566
- Nowy kiermasz bajek (rec.) 442
- Nowy literacki pomost Olsztyn—Kalininrad 542
- Nowy port węglowy 17
- Nyrkowski Stanisław: *Karnawał działodowski* (rec.) 625
- O autorze «Lasu umartwych» 604
- O autorze «Szarej przedzdy» 536
- O czym informowano król? 820
- O czym się wie, ale o czym się nie mówi 122 uzup.
- O działalności Teatru Kukietkowego «Pszczółka» w Łodzi 73
- O dzieciach niekoniecznie dla dzieci 179 uzup.
- O gazecie suwalskiej słów kilka 92 uzup.
- O Gizewiuszu słów kilka 110
- O Ignacym Krastockim 184 uzup.
- O książce ciekawej, ale niedoskonalej 116 uzup.
- O nas w paryskim piśmie 365
- O naszym pierzynie 709
- O naszym teatrze od A do Z 303
- O nazwach co niektórych 4 uzup.
- O niedawnej przeszłości Mazur, Warmii i Powiśla 404
- O nowej wystawie w Muzeum 162
- O przeszłości, która stworzyła teraźniejszość 475
- O przeszłości regionu 405
- O roku ów... 784
- O rozumieniu natury 136
- ...o swojej twórczości i problemach przeszłości regionu 632
- O szkole i nie tylko o miłości 445
- O teatrze kukietkowym i Michale Batuckim 97
- O trwałe i skuteczne współdziałanie 379
- O umiejętności czytania moich felietonów 921

- O wiecznym tulaczu 406
 O właściwą organizację widowisk teatralnej 89
 O wychowaniu przez cyrk 87 uzup.
 O zjeździe filmowym w Wiśle 23 uzup.
 O życiu kulturalnym w III Rzeszy 558
 ...oble ręce złożę (Dopatka Jan — tłum.) 434
 Obrachunki wiejskie. Utwory satyryczne 133
 «...obróciliśmy oko Nasze» 663
 Ocalić od zapomnienia 584
 Od Bażyńskich do margutu... 148 uzup.
 Od «Jana Rohacza» do «Sępów» 24 uzup.
 Od rzemyczka do patyczka 25 uzup.
 Od słownika do podręcznika 710
 Odwrót z regionu 332
 Ogrodniczek 177
 Ogrodzieniec 922
 Ogrodziński Władysław: Krajobraz z tarniną (rec.) 573; Proporzec z białym barankiem (rec.) 672; W cieniu samotnych wież (rec.) 335; polem. 335
 Okęcka-Bromkowa Maryna: Nad jeziorem bajna spół (rec.) 360; Sekretarzyk babuni (rec.) 575, 582; Śpiewa wiatr od jezior (rec.) 481; Z kolanikiem i bez (rec.) 441
 Okońca dobrej poezji 446
 Określenie «migranci» (Brecht Bertold — tłum.) 144
 Okręty podwodne w ostatniej wojnie 5 uzup.
 Olcha Antoni: Różne strony czasu (rec.) 336
 Olczyk Eugeniusz: Druga wojna światowa w świadomości współczesnych Polaków (rec.) 803
 Oleksik Klemens: Cmentarz w lesie (rec.) 577; Drzewo życia (rec.) 337
 Olimpiadę czas zacząć 765
 Oliveira Alonso de (tłum.) 317
 Olsztyn 304, 136 uzup.
 Olsztyn wczoraj i dziś. Wystawa plastyki (red.) 457
 Olsztyn wierzy we własne siły 193
 Olsztyn za 30 złotych 960
 Olsztyńska droga eklektyzmu 492
 Olsztyński konkurs literacki 380
 Olsztyńskie obserwacje 567
 Olsztyńsko-elbiąskie życie teatralne (red.) 297
 Oni natomiast trwoniją tzy 149 uzup.
 Opera Śląska w Łodzi 66 uzup.
 «Opis mojego żywota» 664
 Opowiadania Dunarowskiego 185 uzup.
 Opowiadania rodzinne 407
 Opowiadania Stanisława Piętała 94
 Oracki Tadeusz: Mądrzejszy Mazur niż diabeł (rec.) 742; Poezja ludowa Warmii i Mazur (rec.) 188; Rozmówiłbym kamień (rec.) 672; Słownik biograficzny Warmii, Mazur i Powiśla (rec.) 411, 451; Twórcy i działacze kultury w województwie olsztyńskim (rec.) 674; współaut. 655; polem. 252
 Order dla Mrongowiusza 766
 Orkan czy inaczej 305
 Osiemnastowieczny Prusak 463
 Osiemnasty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Osmańczyk Edmund: Był rok 1945 (rec.) 593
 Ostateczna podróż (Jiménez Mantecón Juan Ramón — tłum.) 146, 149
 Ostatnia bitwa starożytności 15 uzup.
 Ostatnia noc 381
 Ostojki Tadeusz (polem.) 226
 «Ostpreussensblatt» w sprawie łączenia rodzin 163
 Ostrowska Róża, Trojanowska Izabella: Bederka kaszubski (rec.) 175 uzup.
 Ostróda Gustawa Gizewiusza 106 uzup.
 Ostróda i Gizewiusz 182 uzup.
 Ostróda przed rocznicą Gizewiusza 150 uzup.
 Ośrodek naukowy w Olsztynie 282
 Ozogowska Hanna 77
 Ósmy rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Pablo Neruda o sytuacji w Chile (tłum.) 47
 Pachoński Jan: Generał Jan Henryk Dąbrowski (rec.) 978
 Pamięć dla wiernych tej ziemi 527
 Pamiętnik bojownika o polskość Warmii 212
 Pamiętnik nauczycieli złotowskich (rec.) 453
 Panas Henryk: 272, 628; Chłopiec z karabinkiem (rec.) 478; Cierpkie owoc (rec.) 371; Na krawędzi nocy (rec.) 366; Według Judasza (rec.) 626
 Pančanka Pimen (tłum.) 48, 64
 Panero Leopoldo (tłum.) 353
 Pani Frola i pan Ponz, jej zięć (Pirandello Luigi — tłum.) 179
 Pani Majorowa (Wiechert Ernst — tłum.) 737
 Panna Stefania na Mazurach 137
 Papier Tadeusz: Narodziny Gerty (rec.) 561
 Paproć Wielka albo Duża 923
 Parę słów o Tirsie de Molina 425
 Pasek Jan Chryzostom 4
 Pastęka 924
 Pasłękowski K. (polem.) 548
 Pastelowa wojna 476
 Paszport podwodny 821
 Pauksza jako tłumacz 247
 Pauksza Eugeniusz 247; Gdzie diabeł mówi dobranoc (rec.) 247; Przejasnija się niebo (rec.) 510; Spod szczęśliwej gwiazdy (rec.) 441; Straceńcy (rec.) 187; Zatoka żartobcznego szczupaka (rec.) 130 uzup.; Złote korony księcia Dardanów (rec.) 510
 Pelc Janusz: Zbigniew Morsztyn aryanin i poeta (rec.) 517
 Pellicer Carlos (tłum.) 354, 392
 Pensjonariusze pamięci (Pirandello Luigi — tłum.) 839
 Pérez Galdós Benito (tłum.) 92
 Perkunos, Píkollos, Potrimpos 961
 Persiles i Zygmunta 18
 Personalna 767
 Pervomajskij Leonid: Gorzki miód (rec.) 475
 Phantassus (Holz Arno — tłum.) 172
 Playdowie 678
 Piastowie śląscy na Mazurach 306

- Piąty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Piąty wieczór nowej książki w Sopocie 9
 Pieczonka contra granica 665
 Piepka Jan: Ciska (rec.) 589; Dzierzby w glogach (rec.) 560; Szumiące wrzosey (rec.) 593
 Pierwsze próby wprowadzenia języka niemieckiego do szkół elementarnych na Mazurach i południowej Warmii na początku XIX wieku 711
 Pierwszy etap rozwoju kinematografii radzieckiej 26 uzup.
 Pierwszy polski film o młodzieży 58
 Pierwszy rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Pierzchający niepokój (Ibarbourou Juana de — tłum.) 237
 Pieśni, które powinny ożyć 138
 Pietrzak-Pawłowski Kazimierz: Spółdzielczość polska na ziemiach zachodnich i północnych (rec.) 510
 Pietrzwałd 874
 Pięć osób śpi w jednym łóżku 123 uzup.
 Piętaś Stanisław: Wspólna dolina (rec.) 94
 Piętnasty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Piętnaście lat Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie (red.) 276
 Piłsudski Józef 923
 Piosenka o majtkach 10
 Pirandello Luigi: Czarny szal i inne opowiadania (rec.) 213; (tłum.) 178—180, 393, 839
 Pirandello tylko na posmakowanie 213
 Pirro Ugo: Jovanka i inne (rec.) 329
 Pisarstwo wielkiego przeżycia 493
 Pisarze a ziemię zachodnie 258
 Pisarze greccy ofiarami prześladowań 27 uzup.
 Pisarze kalinińgradzcy 543, 568
 Piwo i taca 712
 Pjastrak Filip (tłum.) 126
 Plama czy krzywe zwierciadło 156 uzup.
 Plebiscyt (Itawa. Z dziejów miasta i powiatu) 605
 Plon olsztyńskiego konkursu literackiego 382
 Płockie impresje 464
 Pług 119
 Po «bydgoskiej wiośnie» 307
 Po drugiej stronie zatoki 585
 Po drugim Zjeździe Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych 151 uzup.
 Po eliminacji młodzieżowych zespołów artystycznych 67 uzup.
 Po festiwalu poezji Gabczyńskiego 426
 Po kwiadzińskim zjeździe działaczy plebiscytowych 159 uzup.
 Po ostatnim zjeździe Towarzystwa Wiedzy Powszechnej 164
 Po powrocie zza Łaby 768
 Po seminarium historyków w Rucianem 383
 Po Szczecinie będą Katowice 494
 Po trzecim Krajowym Zjeździe Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki 495
 Po Zjeździe pisarzy ziem zachodnich 230
 Po zjeździe w Katowicach i Jaszowcu 528
 Po pożarze w roku 1766 713
 Pobożna Marta (Tiso de Molina — fragm. tłum.) 436, 189 uzup.
 Pochwała grafomanii to nie wszystko 231
 Pocięcha (Dopatka Jan — tłum.) 200
 Pocztówka 925
 Pod Boguszami czy pod Prostkami? 248
 Pod każdym względem Apokalipsa 249
 Pod wysokim patronatem 769
 Podając sobie dionie (Drummond Andrade Carlos — tłum.) 351
 Podobno dom na Pacyfiku 190 uzup.
 Podostródzki szlak Gizewiusza 770
 Podróż do Olecka (Lenz Siegfried — tłum.) 176
 Podróż w nieznane 645
 Podsumowanie? 427
 Poeci o Grunwaldzie 232
 Poeta mówi (Tank Maksim — tłum.) 52, 68—69, 104, 127
 Poeta południa i północy 579
 Poetycki dramat o śmierci 408
 Poetyckie ścieżki Turkowskiego 250
 Poezja brazylijska 308
 Poezja i prawda 771
 Pofestiwalowe refleksje 80
 Pogodin Nikołaj (tłum.) 283
 Pogranicze etniczne zachodnich Mazur 666
 «Pojezierze» 233
 Pakosie miesiaca TPPR 46 uzup.
 Pokonkursowe impresje 606
 Polacy i Litwini 662
 Polak czy Niemiec 139
 Polonica w Czechosłowacji 25
 Polscy i niepolscy Prusacy. Szkice z historii... 633
 Polska droga do kawy 137 uzup.
 Polska i Polacy 962
 Polska ksiązka w polskim przekładzie 447
 Polska zachodnia i północna 403
 Polski Prusak czyli Mazur pruski 465
 Polskie narodowe legendy i skazki (rec.) 443
 Polom Stefan: Misterium poetyckie. Śmierć Kopernika (rec.) 408
 Porachunki i obsesje 615
 Poranna mgła (Dopatka Jan — tłum.) 236, 433, 434
 Porozumienie 822
 Portret (Meirelles Cecilia — tłum.) 316, 391
 Portrety wielokrotne 823
 Posłowie do książki: Bałucki Michał Przebudzenie 152
 Postępowość poglądów J. G. Herdera 333
 Poszerzanie horyzontów 652
 Potrzeby polskiej sztuki filmowej 37
 Powieści historyczne Howarda Fasta 38
 Powieść o dwu liściach dębu 559
 Powieść o ludzkiej teatru 477
 Powieść o pani Waleuskiej 214
 Powieść o trędowatej moralności 273
 Powieść o «uwzięzionym w Wehrmachcie» 560
 Powieść o włoskim ruchu oporu 215

- Powieść z historii Pomorza 616
 Powieść z zamaskowanym moralem 448
 Powieściowa adaptacja dramatu 449
 Powodzenie „Zemsty” 167 uzup.
 Powrotna fala polskości 11
 Powroty wystyżacza 334
 Powrót do Klionu 772
 Powstanie seminarium nauczycielskiego w Braniewie 926
 Powstańcy Lewantu (Izcaray Jesús — tłum.) 102
 Powstańcze dzieci (Izcaray Jesús — tłum.) 102
 Powszednie życie Młchała Kajki 194
 Pozjazdowe refleksje 544
 Pożar 714
 Praca Stefani Sempolowskiej o Mazurach 162 uzup.
 Pracę i wierszem 47 uzup.
 Pragnienie (Pellicer Carlos — tłum.) 354, 392
 Prapremiera odbędzie się w Ostródzie 138 uzup.
 Praskie impresje teatralne 496
 Praskie penetracje 497
 Prawie samokrytyka 824
 Praworządność 713
 Prawosze alias Kielary 875
 Preparandy nauczycielskie na Mazurach w pierwszej połowie XIX wieku 825
 Prezes — cyganem? 634
 Problem odbioru obrazów filmowych przez dzieci 39 uzup.
 Problematyka moralna 498
 Propagandowy popłoch 152 uzup.
 Propozycje 774
 Prorok Leszek: Drabina Jakubowa (rec.) 409; Czas stworzenia (rec.) 597; Grzechy dobrych ludzi (rec.) 409; Les territoires de l'ouest et du nord... (rec.) 365; Okno dziwów (rec.) 539; Potop odwołany (rec.) 330; 178 uzup. Tarantella (rec.) 368; Wyspiarze (rec.) 334
 Proszę o przyjemny wyraz twarzy 775
 Prośba Anno Domini MCMXXVII (Quasimodo Salvatore) — tłum.) 181
 Proza Leszka Proroka 409
 Proza olsztyńska starsza i nowsza 529
 Prusy 927
 Prusy? 715
 Prusy Książęce 963
 Prymas z Kętrzyna 964
 Prynowo 876
 Prywatna świetlica 74 uzup.
 Przewidziano najtrudniejszym językiem świata 478
 Przed jubileuszem teatralnym 428
 Przed jubileuszem założenia seminarium nauczycielskiego w Działdowie 569
 Przed naszym spotkaniem 545
 Przed olsztyńską premierą „Fizyków” Dürrenmatta 186 uzup.
 Przed rocznicą plebiscytu 546
 Przed Rokiem Kętrzyńskiego 499
 Przed sejmikiem młodych pisarzy 284
 Przed trzecim zjazdem pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych 160 uzup.
 Przed wyjazdem pisarzy na wiesi 59
 Przede wszystkim sprawa hymnów 716
 Przedmowa (Dopatka Jan — tłum.) 200, 434
 Przedwieście w łódzkim ZOO 75 uzup.
 Przegląd prasy 6 uzup.
 Przegląd ważniejszych publikacji o Teatrze im. S. Jaracza 530
 Przekąski w formie uczy 479
 Przemiany w literaturze słowackiej (Novomesky Laco — tłum.) 46
 Przemiany w szkolnictwie elementarnym na polskiej Warmii... 928
 Przemysłnik na Mazurach 216
 Przeczenie? 384
 Przewodnik wstępnie praktyczny 274
 Przygody Ortele Bandera 21
 Przykład dobrej roboty 518
 Przykład kultury raższeckiej 68 uzup.
 Przystanek Warmia i Mazury 580
 Pseudourbanistyczne wycieczki 48 uzup.
 PSS czy GS — oto jest pytanie 93 uzup.
 Psychologia kompozycji (Cabral de Melo Neto Joao — tłum.) 314
 Psychologiczna czy tylko przygodowa 366
 P. T. 717
 Publicystyką mazursko-warmińską w latach 1944—1946 570
 Puerto Rico płacze (Armendariz Sergio Roman — tłum.) 167
 Pujmanowa Maria: Ludzie na rozstajach (rec.) 55
 Punkt widzenia 776
 Pura Jan 259
 Purkynie Jan Ewangelista 557
 Quasimodo Salvatore (tłum.) 181, 239, 240, 266, 267, 318, 394
 Radca Dinter prosi 718
 Radzieje 877
 Rajbert Stanisław: Strzały pod gwiazdami (rec.) 412
 Recenzencki remanent 251
 Recepcja utworów A. Mickiewicza... 385
 Recytatorzy na półmetku 164 uzup.
 Referat nauczyciela Rudolfa Goerkego z 1875 roku o metodach germanizacji za pośrednictwem szkoły 667
 Refleksje z Kątwic i Jaszowca 531
 Regionalizm według Władysława Orkana 309
 Regionalizujemy się twórczo 295
 Rehner Carl Gottlieb: Am Ostseestrand von Pommern... (rec.) 801
 Remuneracja znaczny wynagrodzenie 929
 Remus — kaszubski don Quijote 12
 Repatrianci 777
 Repertuar a organizacja widowni 98
 Reportaż i wspomnienie 538
 Reportaże Napiórkowskiego 367
 Reportaże z warmińskiej przeszłości 335

- Requiem dla hiszpańskiego chłopca* (Sender Ramón José — tłum.) 552
Revekal — święta góra Kaszubów 16 uzup.
 Rhode Gotthold: *Die Ostgebiete des Deutschen Reiches* (rec.) 145 uzup.
Robota (Ziborov Evgenij — tłum.) 623
Rocznica bitwy pod Skagerrakiem 7 uzup.
Rocznica nie zając nie ucieknie 124 uzup.
Rocznice rozważania 111
Rodowód nazw 719
 Rogalski Aleksander: *Niemiecka Republika Federalna...* (rec.) 180 uzup.
 Roguski Piotr: *Tłumacz polski nad Renem...* (rec.) 979
Rok 1794 na Warmii i Mazurach 500
Rokossowski Konstanty 20 uzup.
 Rosenheyn Max (tłum.) 395
 Rotas Wasilios (tłum.) 49
 Roy Claude (tłum.) 29
Rozmowa o filmie 28 uzup.
Rozmowa z nauczycielką 501
Rozróbka 827
Równanie z wieloma niewiadomymi 828
Różne strony tego samego poety 336
 Ruczyński Teofil: *Z tamtych lat* (rec.) 744
 Rudnian P. (polem.) 186
 Ruge Wolfgang: *Hindenburg Porträt eines Militaristen* (rec.) 980
 Rusinek Michał: *Dwie Ewy* (rec. t.) 172 uzup.
 Ruyter Michał de 13 uzup.
 Rymsha-Zalewska Danuta: *Ziemie zachodnie i północne w polskim piśmiennictwie piętnastolecia* (rec.) 274
Rzecz 878
Rzeczy wieczne (Jiménez Mantecón Juan Ramón — tłum.) 147
Rzetelność krytyczna 596

 Saint-Exupéry Antoine de (tłum.) 30
Salto mortale 561
Samborskie impresje 829
Samotność i zaangażowanie 337
 Samulowski Andrzej: *Z północnego Polski krańca* (rec.) 652
Satyra na początki galicyjskiego kapitalizmu 99
 Sawicka Hanna: *Maria Zientara-Malewska. Zarys biograficzny...* (rec.) 981
Sądy historii 930
Są rzeczy na niebie i ziemi 778
Scenariusz filmowy 40 uzup.
 Schabowski Czesław: *To sprawa syna* (rec.) 93
 Schmidt Augusto Federico (tłum.) 319, 504
 Seghers Anna (tłum.) 153
 Sempolowska Stefania: *Mazury pruskie* (rec.) 137, 162 uzup.
 Sender Roman José (tłum.) 552
Serce powinno być sprawiedliwe a rozsądek też jest potrzebny 195
 Serrano Plaja Arturo: *Niebo i runy* (rec.) 31
Sesja naukowa w Olsztynku poświęcona K. C. Mrongowiuszowi 386

Sęki 720
Sjetyszyzowany «proberz» 466
Siedemnasty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
Śledztwo synów włoskiego chłopca 410
Słec 965
Siódmy rok życia Gustawa Gizewiusza 803
Sirowatka Ewa Maria 852; tłum. 897
Skarb znaleziony w leśniczówce 721
Skąd my się znamy? 779
Skowronek Richard 161 uzup.
 Skrodzki Apolinary (polem.) 161
Skwar (Almeida Guilherme de — tłum.) 310
Słownik bardzo potrzebny 451
Słownik Orackiego 410
Słownik pracowników książki polskiej (rec.) 638
Słowo sztandar (Surkov Aleksej — tłum.) 44 uzup.
Słowo wstępne 6:6—647
Słów parę o poezji 13
Stup na granicy 125 uzup.
 Smolański 79
 Sobczyk Jan: *W płomieniach sekund* (rec.) 332; *Święto wiatrów* (rec.) 268
 Sokolowski Jerzy: *Konfesjonal z powietrza* (rec.) 331; *Okolice dobrej jesieni* (rec.) 446
 Solinas Franco: *Lazurowa droga* (rec.) 270
 Sopuch Kazimierz: *My dwoje* (rec.) 268
Spadownicy 966
Specyfika środowiska 607
Spiesząc z pomocą 368
Spirala 802
Spotkanie 140
Spór o żony 722
Spóźniony przekład 338
Sprawa Jana Pury 259
Sprawa kazań i hymnów 723
Sprawa nie tylko Lidzbarka 107 uzup.
Sprawa stryja Tymoteusza 780
Sprawa zbiąkanego średniaka 49 uzup.
Sprawa zwolnienia radcy Rüttiga w 1845 roku 781
Sprawy Niemiec 180 uzup.
Sprawy olsztyńskiego środowiska literackiego 345
 Srokowski Stanisław: *Z krainy Czarnej Krzyża* (rec.) 939
Stacja, ale nie naukowa 782
Stacja Naukowa PTH w Olsztynie 783
Stare metody i nowe sprawy 141
Stare problemy — nowe możliwości 260
«Stary doktor» 165
Stary pies i kujot 177
Starzec i jego ręce (Hesse Hermann — tłum.) 171
Starzy faszyci w pierwszym szeregu (Girnu Wilhelm — tłum.) 114 uzup.
 Stefanowski Józef: *...zabij wszystkich* (rec.) 412
Stenogramy Anny Jambor (rec.) 217
Stębark 880
 Stępowski Tadeusz: *Awantura w Ostródzie*

- (rec.) 401; Daleka droga (rec.) 142 uzup.;
Gawędy minionego czasu (rec.) 290, 321;
Jutro będzie inaczej (rec.) 444; Nie łatwo
jest kochać (rec.) 290; Od Sasa i od lasa
(rec.) 533; Słaski żywot burmistrza Wr-
nawicy (rec.) 574; Z kraju dalekiego dzieciń-
stwa (rec.) 538
- Stoczki 881
- Stoi lipa, lipuleczka... (rec.) 675
- Sto lat przepaści 784
- Sto wierszy o nauczycielu i szkole (rec.) 415
- Straganiarka i dziecko (Arconada César M. —
tłum.) 27
- Strasburger J. (polem.) 19
- Strauss Eberhard: *Schmugler in Masuren*
(rec.) 216
- Straż mazurska 724
- Stroheym Erich von (tłum.) 182
- Stryj Franek 931
- Studia uniwersyteckie 967
- Suchodolski Bogdan 962
- Sudermann Hermann: *Jons i Erdme i inne
opowieści* (rec.) 738
- Sudwa 882
- Sukertowa-Biedrawina Emilia: *Dawno a nie-
dawno* (rec.) 454; *Karty z dziejów Mazur*
(rec.) 170 uzup.
- Surkov Aleksej (tłum.) 44 uzup.
- Surmiński Arno: *Immer wieder heimkehrn...*
(rec.) 975
- Swat Tadeusz (współaut.) 675
- Sylwester 1843 roku 785
- Sylwetki mazurskie i kaszubskie 519
- Sytuacja narodowościowa na przełomie XIX
i XX wieku. (Hawa. Z dziejów miasta
i powiatu) 608
- Szaginian Marietta (tłum.) 51
- Szczygilewski Zenon: *Ostatni rozdział* (rec.) 440
- Szczygiel Jerzy: *Dopajając się drzewa* (rec.)
482
- Szczytno. Z dziejów miasta i powiatu (rec.)
339
- Szeniec Stanisław: *Gustaw Gizewiusz* (rec.)
624; *Za zachodnią miedzą* (rec.) 640
- Szerokie perspektywy powiatu góldapskiego
94 uzup.
- Szesnasty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
- Szesnaście lat... i siedem dni 370
- Szeszto 883
- Sześć lat Opery Śląskiej 50 uzup.
- Sześć rocznic 76 uzup.
- Szkie do epopei 450
- Szkie o literaturze Ziemi Zachodnich 562
- Szkoda tego tematu 653
- Szkoda, że tytuł nie zaciekawia 217
- Szleyen Zofia: *Hiszpańskie lato* (rec.) 400;
- Włatraki i Messerschmitty (rec.) 400
- Szolem Alejchem: *Rodzina Blank* (rec.) 45
uzup.
- Szostakowski Stanisław: *Dzieje Warmii i Ma-
zur w zarysie* (rec.) 405
- Sztafeta poezji walczącej o pokój. Antologia
(tłum.) 84
- Sztuka filmowa w Czechosłowacji 51 uzup.
- Sztuka orężem w walce o pokój (Desanti Do-
minique — tłum.) 34 uzup.
- Sztuka poetycka (Vazquez David Ledesma —
tłum.) 205
- Szukając piękna i prawdy 346
- Szwarc Eugeniusz 183
- Szydło (z worka) 786
- Szymańska Maria zob. Kalota-Szymańska
Maria
- Śladewski Kazimierz: *W gałęziach snu* (rec.)
268; *Wiersze* (rec.) 294
- Ślązak o Warmii i Mazurach 480
- Ślepy (Jiménez Mantecón Juan Ramón —
tłum.) 150, 174
- Śliwa Alojzy: *Spacerkiem po Olsztynie* (rec.)
521
- Śmierć (Jiménez Mantecón Juan Ramón —
tłum.) 145—146
- Śmierć i człowiek 181 uzup.
- Śnieg (Quasimodo Salvatore — tłum.) 267
- Śnieżko-Szafnagłowa Eugenia 279
- Śpiewa wiatr od jezior 481
- Środowisko fermentujące 347
- Świadomie i konsekwentnie 547
- Świadomość czy tradycja 803
- Światło nad ziemią 52 uzup.
- Światło z tamtego domu (Pirandello Luigi —
tłum.) 180
- Święci przestali być problemem 788
- Święta Hermandad, zmituj się nad nami 19
- Święte oficjum i medycyna 29 uzup.
- Tak i nie tak 412
- Także czy tylko o Kafce 413
- Tank Maksim (tłum.) 52, 68—69, 104, 127
- Tapiatu 884
- Teatr cudów. *Jednodniówka satyryczna* 120
- Teatr cudów (Cervantes Saavedra Miquel de
— tłum.) 80 uzup.
- Teatr im. Stefana Jaracza Olsztyn—Elbląg.
Program... (red.) 340, 374, 417, 458
- Teatr kaliningradzki w Olsztynie 429
- Teatr nowego widza 77 uzup.
- Tego się nie zapomina 830
- Tełst listu Gustawa Gizewiusza do Józefa
Lompy... (tłum.) 551
- Temat do powieści 725
- Temat i środowisko 548, 571
- Tematu do powieści część druga 726
- Tendencyjność literatury 932
- Terroryści 789
- Tetter Jan: *Błękitny kogut* (rec.) 582
- Tirso de Molina 26, 261, 326, 425; (rec.) 438;
(tłum.) 436, 189 uzup.
- To i owo o panu Twardowskim 430
- To też była szansa 635
- Torczyń 868
- Tou ni tur reddi *wydykusanan* 942
- Towarzystwo Przyjaciół Polsko-Radzieckiej
upowszechnia kulturę... 69 uzup.
- Towarzysz Leon Gomolicki 74

- Towarzysz Lubowicz uczy się 95 uzup.
 Tradycje słowa polskiego na Warmii i Mazurach 609
 Tragiczna emigracja 108 uzup.
 Tragiczna przestroga 139 uzup.
 Tragizm i prawidliwość 933
 Tranzytowi emigranci 620
 Trelkowo 885
 Trochę pretensji do dobrej książki 639
 Trojanowska Izabella (współaut.) 175 uzup.
 Trójgraniasty kapelus (Alarcon Pedro Antonio de — tłum.) 244
 Trudne lata (Pjastrak Pilip — tłum.) 126
 Trumiejski 934
 Trześlakowski Lech: Pod pruskim zaborem (rec.) 639
 Trzeci rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Trzeci wymiar spraw filmowych 121
 Trzy książki Leszka Proroka 539
 Trzy lata wypełniania łuki 100
 Trzy łozę 969
 Trzy pytania i trzy odpowiedzi 128 uzup.
 Trzy sceny jednego teatru 285
 Trzy tulipany pod popiersem Głtczyńskiego 431
 Trzynastka przynosi szczęście 790
 Trzynasty rok życia Gustawa Gizewiusza 808
 Turysta książek dla 300 miast 339
 Turkowski Leonard: Do szkoły (rec.) 179 uzup.; Dojrzwawanie (rec.) 337; Kajak (rec.) 472; Księga mojego domu (rec.) 898; Na progu doby (rec.) 250; Niebo nad sadem (rec.) 398; Spotkania świateczne (rec.) 578; Ziemia i niebo (rec.) 595
 Twierdza Boyen 970
 Ty wiesz (Cedeno Ileana Espinel — tłum.) 199
 Tym razem z kobietami 727
 Typujemy bestsellery 20-lecia 348
- U nas już świta 41 uzup.
 U stóp Parnasu 487
 Uczyć czy nauczyć historii 668
 Uderz w stół 286
 Ulnowo 886
 Unamuno Miquel de: Mgła (rec.) 246; Trzy nowe przykładowe i prolog (rec.) 243
 Uratowanie człowieczeństwa 482
 Urodził się 21 maja 1810 roku 887
 Urwany felleton 791
 Urzekająca pustka (Ivo Ledo — tłum.) 315, 390
 Uśpiony uśmiech (Panero Leopoldo — tłum.) 353
 Utwory dramatyczne Michała Gogola 90
 Uwagi o literaturze czeskiej 39
 Uwiaszczenie i krytycja 728
 Uzupelnienie literatury 229
- Vaclavek Bedřich (tłum.) 53
 Vallejo César (tłum.) 355
 Vazelles Dominique: Droga ku morzu (rec.) 218
- Vazquez David Ledesma (tłum.) 183, 205
 Venus 1831 792
 Vittorini Elio: Ludzie czy nie (rec.) 215
- W óbawie przed schematyzmem 371
 W drodze do monografii 452
 W dziesięciolecie olsztyńskiego «Filmosu» 502
 W gęstwinie liczb 730
 W gęstych zaroślach pod Mitomłynem 669
 W krainie, która będzie mlekiem płynąca 88 uzup.
 W Łelkowie i gdzie indziej 109 uzup.
 W Lutrach może być lepiej 110 uzup.
 W moim kraju wiosna (Neruda Pablo — tłum.) 204
 W nadwiślańskim mieście tuż po wojnie 563
 W nogach zwycięstwo 935
 W oczach poetów. Warmia i Mazury 1945—1960 262
 W odpowiedzi na list K. Walewicz 96 uzup.
 W Ogródku u Kajki 122
 W perspektywie dwunastu lat 196
 W pracy literata-tłumacza 75
 W przebraniu Judasza 626
 W przekroju miesiąca 8 uzup.
 W przerwie między festiwalami 386a
 W pustyni Kara-Kum 70 uzup.
 W raju gangsterów 30 uzup.
 W sprawie działalności teatru elbląskiego w latach 1945—1963 549
 W sprawie konkursu recytatorskiego 287
 W starym roczniku «Pruskiego Archiwum» 432
 W sto pięćdziesiątą rocznicę urodzin Gustawa Gizewiusza 253
 W stronę neoregionalizmu 288
 W strumieniu myśli 520
 W świetlicach i bibliotekach Warmii i Mazur 101
 W takich wypadkach nie wolno odpowiadać milczeniem 145 uzup.
 W trzydziestolecie radzieckiego filmu 31 uzup.
 W tym przekładzie jest metoda 127 uzup.
 Wańkowicz Melchior: Na tropach Smętki (rec.) 220
 Wara (Kirsanov Semen — tłum.) 43, 61, 79, 103, 125
 Warmia i Mazury w oczach poetów 1940—1970 610
 Warmiacy w szkołach złotowskich 453
 Warmiński okres życia Władysława Chrościelewskiego 638
 Warnieńska Monika: Ostatnia róża (rec.) 514
 Wawrzykowska-Wierciochowa Dioniza: Mazurek Dąbrowskiego (rec.) 653
 Wawrzynek Wojciech: Pamiętnik Opolanina (rec.) 480
 Wądotek 731
 Wdówka z Walencji (Lope de Vega — tłum.) 837
 We Włoszech de Gasperiego 53 uzup.
 Według taryfy podwyższonej 296

- Wędrowiec (Dopatka Jan — tłum.) 433
 Widziałam dziś spalony las (Novickaja Gall-
 na — tłum.) 838
 Wiechert Ernst 602, 604, 729; Brzydka twarz
 (tłum.) 587; Las umarłych (rec.) 832;
 (tłum.) 206, 612; Pani Majorowa (tłum.) 737
 Wiedza i niewiedza o Michale Kajce 140 uzup.
 Wielka sła idel komunizmu 54 uzup.
 Wielkie sprawy małego muzeum 123
 Wielki Koncert 71 uzup.
 Wierciochowa Dioniza zob. Nawrzykowska-
 -Wierciochowa Dioniza
 Wierny stuga 732
 Wiersze niesezonowe 414
 Wiersze nie tylko o nauczycielach i szkole
 415
 Wiersze o murzynce (Andrade Mario de —
 tłum.) 312
 Wigę ta rozstargniona powieść 483
 Wiktor Hugo 91
 Wilimczyk Samuel 748
 Wilki 793
 Willan Tadeusz: Nienawiść i pajda chleba
 (rec.) 554
 Wincenty Wolf wrócił do ojczyzny 142
 Wiosna Ludów na Mazurach 141 uzup.
 Wiosna wolności (Grémillon Jean — tłum.) 41
 Wiskemann Elizabeth (tłum.) 184, 207
 Wiszniewski W. 56 uzup.
 Witkowski Leon (współaut.) 95
 Wizyta (Vazquez David Ledesma — tłum.)
 183
 Właściciel paszportu nr 3 z 1831 roku 733
 Włóczęga goździk na Górze Dylewskiej 734
 Włożyłem najświętszą różę (Jiménez Mante-
 cón Juan Ramón — tłum.) 150, 174
 Wnioski po eliminacjach zespołów szkolnych
 124
 Wobec akcji W 143
 Wojnasy 971
 Wołanie o pomoc z Ostródy 155 uzup.
 Worcell Henryk: Najtrudniejszy język świa-
 ta (rec.) 478
 Worgitzki Max 158
 Wprawdzie skarb, ale Atanaryka 275
 Wrocławski zjazd a sprawy olsztyńskich lite-
 ratów 234
 Wrocławski Ryszard: Dzieje oświaty polskiej
 1795—1945 (rec.) 941
 Wróbel Zdzisław: Bracta (rec.) 449, 487, (rec.
 t.) 188 uzup.; Eldorado (rec.) 354, 187 uzup.;
 Szezeble (rec.) 535
 Wróblewski Jan (poem.) 132
 Wrzesiński Wojciech: Ruch polski na War-
 miń, Mazurach i Powiślu... (rec.) 404
 Wspominam jak stworzenie 597
 Wspomnienia aktywistki 484
 Wspomnienia i życzenia przesyłane M. Len-
 gowskiemu 588
 Wspomnienia Kazimierzy Rłakowiczówny 263
 Wspomnienia mazurskiej łodziarki 454
 Wspomnienie o Stanisławie Komoniewskim
 831
- Wspomnienie przewodnikiem 521
 Wspólnymi siłami 111 uzup.
 Współczesne sprawy przeszłości 832
 Współcześni pisarze województwa olsztyń-
 skiego (rec.) 617
 Wybacz (Dopatka Jan — tłum.) 200
 Wycieczki Polaków z NRF 165 uzup.
 Wydminy 888
 Wygnani i zapomniani 197, 349
 Wygodna 833
 Wyjście z kręgu milczenia 387
 «Wyroki» Jana Boenigka 581
 Wyrzekłszy się śniadania 372
 Wysoka stopa taski królewskiej 834
 Wyspa bumerang 78 uzup.
 Występy młodych artystów rumuńskich 57
 uzup.
 Wywiad z Hanną Ożogowską 77
 Wywiad z Ivo Gallem 76
- Z cyrklem to było tak (Lenz Siegfried —
 tłum.) 178
 Z czasów, które nigdy nie wrócą (Li Kian-
 -Jo — tłum.) 36 uzup.
 Z dni walk rewolucyjnych 58 uzup.
 Z dziejów ksiąźki 229
 Z dziejów miasta i powiatu i co dalej? 649
 Z dziejów Ostródy, Nidzicy i powiatu ni-
 dzickiego 670
 Z dziejów Warmii i Mazur (red.) 223; (rec.)
 157
 Z kinem objazdowym 42 uzup.
 Z notatnika kucharza 735
 Z poetyckiego peczęka 455
 Z prasy niemieckiej 128 uzup.
 Z przeszłości Ostródy 198
 Z przymrużeniem oka 485
 Z rodziny obcych 218
 Z roku na rok 350
 Z rozważań nad techniką (Saint-Exupéry
 Antoine de — tłum.) 30
 Z tamtych lat 744
 Z wizytą u młodych artystów 59 uzup.
 Z zagadnień piśmiennictwa Warmii i Mazur
 611
 Z zagadnień szkolnictwa wiejskiego... na po-
 graniczu Mazur 794
 Z ziemi hiszpańskiej do Polski 219
 Z ziemi polskiej do czeskiej 486
 Za miedzą a nie za kordonem 640
 Zaangażowanie i sprzeczności 187 uzup.
 Zacieczki 936
 Zaczyna się czasem od akcji 468
 Zaczynałem nad Bałtykiem 572
 Zagadkowa postać 889
 Zagadnienia niemieckich zasobów żywności-
 wych (Wiskemann Elizabeth — tłum.) 207
 Zajmijmy się «Białym Krukiem» 235
 Zaledwie ćwierć wieku temu 220
 Żałuski Stanisław: Nim skończy się dzień
 (rec.) 505
 Zamiast laurki 736
 Zamiast pojedynku 972

- Zamiast trzech krzyżyków 795
 Zapomniany wiersz 112 uzup.
 Zaraz po wyzwoleniu 416
 Zasłużony sukces gołdapskiej młodzieży 97 uzup.
 Zatoka mielizn i raf podwodnych 130 uzup.
 Zatyki 890
 Ząbrowo 891
 Zdarzyło się kiedyś 129 uzup.
 Zdrada 112
 «Zebrałem snop plonu». Uwagi i refleksje 252
 Żelów 892
 Ze sceny do bibliotek 487
 Ze zbiorów H. Frieschbiera 621
 Zgodnie z prawem 973
 Ziborov Evgenij (tłum.) 623
 Ziemia ludzi (Saint-Exupéry Antoine de — fragm. tłum.) 30
 Zientara-Malewska Maria 981; *Legandy dwóch rzek* (rec.) 98 uzup.; *Płonące krzaki nad Obrą* (rec.) 361; *Śladami twardej drogi* (rec.) 484
 Zjazd i zebranie 550
 Zjazd pisarzy czechosłowackich 32 uzup.
 Zjazd w Swierkłańcu 153 uzup.
 Złe dziewczyny, niepotrzebni... 373
 Znaków szczególnych brak 796
- Znalazłem kilka milionów 113 uzup.
 Znasz-li ten kraj... 222
 ... zofia ... graf 797
 Zrantona Diana (Rops Henry Daniel — tłum.) 40
 Zwierzewo 893
 Zwycięzcy i emigranci 974
- Źródła do dziejów klasy robotniczej... (rec.) 359
- Zabín 844
 Zalgirys 835
 Załoba 798
 Żelazno 895
 Żelazny krzyż (Mueller Heiner — tłum.) 151
 Zubrówka 488
 Zuraowo 896
 Życie i śmierć w Tulliczanach 582
 Życie i twórczość Lu Siń Tia
 Życie osobiste i społeczne 522
 Życie zawsze zwycięża śmierć 43 uzup.
 Życiowe znoje Persilesa i Zygmunty (Cervantes Savedra Miquel de — tłum.) 21
 Żydówka (Jiménez Mantecón Juan Ramón — tłum.) 173
 Żywot Łazika z Tormesu (rec.) 272